

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

József-körút 18.

Főszerkesztő:

VÉSZI JÓZSEF.

Felelős szerkesztő:

BRAUN SÁNDOR.

Kiadja:

A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.

Egyes szám Budapestén 4 kr., vidéken 5 kr.

Cukorforradalom.

Budapest, július 28.

(s.) Bécsben és Ausztria többi német városaiban fellázadt az utca és a városi magisztrátus. A nép és a hatóság egyesülten üzen hadat a legfőbb hatóságnak. Erősen forradalmi színe van ennek a vad kavardásnak. A 14. §. alkalmazása és a cukoradó fölemelése ellen sorra tiltakoznak a városok és lármás, itt-ott véres tüntetések híre érkezik a németlakta vidékekről. A dühös zenebonából egymásba kapaszkodva hangzik ki ez a két jelszó: 14. §. és cukoradó. Hogy melyik a nagyobb gravámen, azt nem lehet kivenni; hogy beletörődtek volna-e a cukoradóra parlamentáris uton, vagy a 14. szakaszba a régi cukoradó mellett, ezt nem igen lehet eltálatni. Egyik sem valószínű, ámbár egy igen jellemző epizód történt Grácban. Mikor a népgyűlés egyik szónoka azt emlegette, hogy volt már egyszer abszolutizmus Ausztriában, de az az osztrák nép javára volt, ez a kiáltás zugott fel:

— Heil Kaiser Joseph II.!

Tehát mégis a cukor fáj jobban.

A mozgalom igazi indító oka persze sem az egyik, sem a másik. Az alkotmányvétség motivuma kellett a vezetőknek politikai igazolásképpen, a gazdasági motívumra pedig szükség volt, hogy felkorbácsolják a nép indulatait, amelyeket alkotmányjogi szubtilitásokkal nem igen lehet mozgásba hozni. Az igazi gyökere pedig a forrongásnak a német pártok kétségbeesése a miatt, hogy a kiegyezés megszűnt függő kérdés lenni és ezzel kiesett kezükből a legnagyobb fegyver, amely az obstrukciót félelmissé tette. A Magyarországgal való gazdasági viszonyokat rendezték ugy, ahogyan lehetett. Magyarország nem adta oda magát eszköznek a német obstrukció számára és rendezte a maga dolgát a maga módja szerint, megvédte a maga gazdasági és politikai érdekeit a lehető legteljesebben, a maga önálló rendelkező joga alapján. Az

osztrák kormány pedig hozzá mert nyulni a 14. szakaszhoz, dacára az obstrukciós pártok minden fenyegetésének.

A németek ezt nem akarták elhinni és ez fáj nekik, ez böszíti fel őket a végletekig. Nem hitték, hogy náluk nélkül, hogy ellenükre, a nélkül, hogy csak egy porszemnyi engedményt is kicsikartak volna, eltűnik a föld színéről az obstrukció legerősebb támasztéka, a gazdasági viszonyok rendezetlensége. És mert mégis így történt, most féltelen dühvel agítálnak a 14. §. ellen, a cukoradó ellen, a kormány ellen és Magyarország ellen. Főleg Magyarországot ellen. Magyarország verte el rajtuk a port igazán. Így gondolkoznak a cukor és 14. §. egyesített jegyében működő forradalmárok.

Mindig csak Magyarország. Mert Magyarország a maga boldogulását, a maga jogainak és gazdasági érdekeinek megvédését nézte, nem az ausztriai nemzetiségek dulakodását; mert a magyar törvényhozás *Deák* Ferenc törvényének engedelmeskedett, nem *Wolf* ur szeszélyének: ezért vagyunk mi Ausztria megtörtői. Mert megvédtük a magunk alkotmányát, ezért okoztuk mi az osztrák alkotmány veszedelmét. Mert abban a kiegyezésben valamivel kevesebb igazságtalan károsodása van Magyarországnak, mint az eddigi gazdasági kiegyezésekben volt; mert valamivel jobban érvényesül a bankaktában a paritás, mint eddig; mert nem vagyunk annyira kiszolgáltatva az osztrák önzésnek, mint eddig: ezért vagyunk mi Ausztria kizsákmányolói.

Hogy a 14. §. alkalmazása sérti-e az osztrák alkotmányt, vagy nem, azt a kérdést most nekünk nem szükséges feszegetnünk. Önállóan rendelkezünk, tekintet nélkül arra, hogy Ausztriában hogyan létesítik a mi törvényeink rendelkezéseinek megfelelő állapotokat. Csak azt nézzük, teljesítik-e ott mindazt, amit a viszonyosság követel, vagy nem. Ha a viszonyosság megszűnik, vagy megsérül, csak akkor következik be Magyarországra nézve az újabb

rendelkezés lehetősége és kötelessége is. Az osztrákok végezzék el otthon egymás közt a maguk alkotmányjogi kontroverziáját. Ebbe mi bele nem szólhatunk. Csak ha vámszövegről van szó, akkor van jogunk — és akkor kötelességünk is — vizsgálni azokat az alkotmányos föltételeket, amelyek nélkül a kötés nekünk tilos. A németek alkotmányvértést emlegetnek. Ezért feleljen nekik *Thun*. De hogy Magyarországot vádolják azzal, hogy alkalmat adott *Thunnak* a császárpáragrafus alkotmányellenes alkalmazására, ez igazán ostoba vakmerőség. Magyarországnak köszönhetik, hogy alkotmányuk lett, és nem egyszer Magyarországnak köszönhetik, hogy alkotmányuk megmaradt. És mégis Magyarország ellen szórják most gyűlöletük mérget, mert nem dobta oda a maga alkotmányának épségét, nem is az osztrák alkotmány épségeért, — mert nem igaz, hogy ez fáj nekik — hanem a német obstrukció sikereért.

Magyarország az oka annak, hogy az osztrák parlament minden munkára képtelen? Magyarország az oka annak, hogy a kiegyezés parlamenti uton nem jöhetett létre? A magyar törvényhozás kész volt a kiegyezési törvényeket a kormányok megállapodásai szerint megalkotni. Miért nem függesztették fel az osztrák pártok az ő gyűlölködésüket csak annyi időre, hogy ezek a törvények létrejöhessenek? Akik olyan nagyon féltik az alkotmányukat, miért nem egyesültek az alkotmány veszedelmének kikerülésére? Miért idézték fel e helyett a veszedelmet ők maguk, azzal, hogy a kormányt kényszerítették a 14. §. alkalmazására? Az osztrák alkotmány megvédése nekünk épp oly kevéssé kötelességünk, amily kevéssé van módunkban ezt az alkotmányt megsérteni, vagy kijátszani.

Vagy ha csakugyan olyan rossz a kiegyezés az osztrákokra nézve; ha csakugyan olyan nagyon fáj nekik a cukoradó: akkor miért nem ragadták meg az alkalmat, hogy parlamenti uton buktassák meg ezt a rossz

T Á R C A.

Évek mulnak.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Irtta: Huszár Vilmos.

Hat esztendeje éltem már Olaszországban. Össze-vissza bolyongtam egy letűnt eszményi világ e muzeumát és igyekeztem feledni. Az első hetekben nehezen ment. A szépséges, buja olasz föld nőalakjai, amelyek inspirálták *Botticellit*, *Renit*, *Raffaelt*, gyakran idézték fel lelkemben az ő képét, csillogó, szénfekete haját, amely koszoruként övezi a legszebb arebórt, a fehérbarnát. És hány villogó sötét szem diabolikus nézése emlékeztetett az övére, amelybe oly kéjjel, oly önfeledten merültem el, amikor ő még leány volt és én együtt sétáltam vele, a szép tavaszi napok alkonyán...

Nápolyban tartózkodásom alatt, amidőn este-fel a parthenopei öböl hullámai ringatva vitték csolnakomat *Santa-Lucia* felé, az édesbus olasz dalok andalító hatásának engedve át magam, mily gyakran merengtem róla! Olykor-olykor azt hívéim, hogy mellettem van; kinyújtottam karomat, hogy átöljem, de hasztalan... Oh, miért is jöttem épp Itáliába, amely szerelmet lehell és annak is, aki feledni akar, csupán csak a szerelem gyönyöreiről regél! Mért nem rejtőztem inkább a hideg északi világba, amelynek jégtáji közt elfagy a gondolat és az érzelme? Hiába lett volna! A szőke, kékszemű leányok külseje alatt is csak

öt láttam volna, öt rajzolta volna ki képzeletem, e zsarnok, aki folyvást uralkodott fölöttem.

De évek múltával bukott ideálom képe délibábos messzeségben tűnt fel előttem, elmosódva, bizonyos misztikus fényben, mint az olasz művészek vázsnain a glória magas régiói mögött az angyalok. Látni nem vágytam őt, azaz nem mertem, attól tartva, hogy ismét megzavarja lelkem egyensúlyát, ha felkavarja a szunnyadó emlékeket. Egyik barátomtól különben megtudtam, hogy kis leánya van és hogy *Bergl* ur üzlete nem megy oly fényesen, mint azelőtt. Az asszony mindazonáltal gondtalanul élte világát és teljesen hozzá alkalmazkodott környezetéhez.

Vajjon gondolt-e rám? Vajjon megdobbant-e a szíve? Az olyan intelligens nők, aminőkhöz ő tartozott, akik az agy és nem a szív által élnek, gyakran haladnak át az életen, a nélkül, hogy a szerelem szenvedélye szívükbe költöznék. Intellektuális érdeklődésük annyi mindenféle dologra kiterjed, annyira abszorbeálja egész lelküket, hogy szívük nem igen ér rá egygyel foglalkozni. És ha akad ilyen egy: az is inkább értelmi kvalitásainál fogva érdekli őket; rendszeren valami nagy államférfi, író, vagy művész. Hogyan konkuráljon aztán egy szegény *Bergl*-féle lény e nagy szellemek rivalitásával?

*Bergl*né leánykorában igazi femme supérieure volt; bizonyos tekintetben *Bovary*-típus, mert szépségén és kedvességén kívül emelkedett életnézete és magas intelligenciája nem állt arányban társadalmi helyzetével és vagyoni viszonyaival. *Bergl* ur vagyonilag megfelelt neki, de sem a szocietasban elfoglalt állásánál, sem szellemi kvalitásainál fogva nem illett hozzá. Az

évek folyamán milyenné lett viszonyuk, nem tudom. Annyi bizonyos, hogy férje társaságában ő nagysága gyakran unatkozhatott. Keresett-e vigaszt másnál? Nem hiszem, mert becsületes, szilárd, csalásra képtelen lelke volt s ebben különbözött *Flaubert* Emmájától.

Pedig a legválságosabb ponthoz, a nőkre nézve fatális harmincesztendőskorhoz közeledett. Különben az is lehet, hogy időközben megszerette az urát. Ki értheti az asszonynevet? Még a legélesebb megfigyelő is tévedhet azoknak a dolgoknak a megítélésében, amelyek egy férfin az asszonynak tetszenek. Sokszor épp azok a fogyatékos tulajdonságok, amelyek kicsinylésünket keltik fel, hódítóan hatnak a nőkre. E világban minden bizonytalan, kifürkészhetetlen, de az asszonyok a legszubtilisabb logikai következtetéseket is halomra döntik, sokszor egy-egy gyengéd mosolyukkal, szemük egyetlen pillantásával.

De mit is törődtem az egész dologgal! Ama hat év óta, amióta elhagytam Budapestet, nagyot változtam én is. Végigjártam a kijózanodás iskoláját. Egy nő nagyon megcsalt, és sok más ember is. Az irodalmi dícsőségben volt némi részem; szindarabjaim sikert arattak, de az én átkozott természetem semmivel sem volt megelégedve. Lehet, hogy az asszony hiányzott, az asszony, akit úgy tudtam voltam szeretni, mint őt... Szerelmi kalandom akadt elég, de csak úgy hatottak, mint a caprii bor vagy a cognac és abszint. Egy ideig elmámorosítottak, de aztán ki kellett józanodnom, mert idegeim nem bírták a sok szeszest italt, amelyek egy időre elfeledteték velem ezt a szép világot.

Züllöttem, mint mondani szokás és megle-

kiegyezést? Akkor az alkotmányt is megmenetik, a cukoradót is megbuktatják. Vége lett volna minden keserűségnek.

De hiszen ők éppen ezt nem akarták. Nekik a keserűség kell. Nem tudnak élni a keserűség nélkül. A keserűsége egyformán jó nekik az ócska alkotmányos gravámen és a drága cukor. Inkább ne legyen alkotmány és legyen tiszter aktóra cukoradó, csak kesereghessenek. Ha nem volna így, akkor még most is segíthetnének a dolgon. Csak engedniök kellene, hogy a parlament dolgozzék.

Világos igazságok ezek, de Ausztriában nincs kelete az igazságnak. A düh, a gyűlölet nem okosodik; a felzabadt szenvedélyekkel nem lehet vitatkozni. Odaát mindenki elvesztette már a jobbik esztét; a józan megfontolás kiszorult a politikai tényezők sorából.

A cukorforradalomnak mélyebb okai vannak még az osztrákok gazdasági önzésénél is, a császárpapagrafus pedig éppen csak cégére az agitációnak. Ámítás volna kicsinyelni azt a pusztító áradatot, amely az államszervezet védőgátjait áttörni és minden létező intéstitiót előnteni készül. A rombolás munkája ijeszten halad előre és sehohsem látjuk feltűnni azt az elementáris ellenhatást, amely a pusztítást megállítani bírja.

Közömbösen nem nézhetjük, ami odaát történik, noha aktuális veszedelem most minket nem fenyeget. A gazdasági viszonyokat rendeztük a magunk önálló joga alapján és ennek a törvényes intézkedésnek az épségét megőrtalmazni, egészen rajtunk áll. Ha megbomlik a reciprocitás, a magyar kormány és a törvényhozás tudni fogja a kötelességét. Nincs okunk tartani a legmesszebbmenő következményektől sem.

Hanem azért az egyik szemünk mindig Bécs felé nézzen. Ausztria szövetségesünk. És a szövetséges ország veszedelme nem lehet közömbös reánk nézve. Nem vagyunk osztrákok, hogy örüljünk miatta, de félni sincs okunk. Csak vigyázzunk, hogy ne legyen okunk megjedni.

BELFÖLD.

Mócsa. A mócsai emberkinzás dolgában egy kommuniké jelent meg az *C. É.*-ben, nyilván *Sárközy* főispán környezetéből. Ez a jelentés is hangsúlyozza, hogy maga *Sárközy*, főispán indítványozta az emberkinzással vádolt hivatalos személyek felfüggesztését és hogy minden befolyását latba kellett vennie, hogy a közigazgatási bizottság azt el is rendelte. A jelentésnek legérdekesebb passzusa az, amely szerint „forrástém bizonyos még, hogy az állítólagos emberkinzás csakugyan megtörtént”, mert hiszen a vádlók

hetösen vidám tagja voltam annak a bohém-társaságnak, amely hol Firenzében, hol Rómában, hol Nápolyban tartózkodott. Barátaim nem sejtették, mily mély seb tárog szímben. Csak annyit tudtak, hogy szerettem valakit, aki másnak lett a felesége. Ez pedig elég közönséges történet. Ki tudja? Ha nem huszonhat éves koromban történik velem ez a dolog, talán nem is lett volna oly mély és végzetes hatással a lelkemre.

Hat év óta nem voltam Budapesten. Dolgaim úgy alakultak, hogy néhány napra oda kellett utaznom. De nem volt szándékom ott maradni, mert Párisba készültem. Az íróembernek megvan az a privilégiuma, hogy dolgát egyenlőképp elvégezheti bárhol. A nagy és fenyes Páris, a maga végtelen horizontjával, különben is igazi inspiráló hazája a gondolkodónak és művészenek. Nálunk az emberek kicsinyesek, szűk látókörűek és sablonosak. Párisban ez másképp van.

Az olasz társaság három tagja szintén a modern Babilonba készült. Engem már régóta hívogattak ott levő festő- és íróbarátaim. Elhatároztam, hogy Budapestről egyenesen odautazom. Megindultam tehát haza felé. Oly érdekes dolog végigszárguladni egész országokon! Es mennyre alkalmas az elmékedésre az ilyen utazás! Mindenki tapasztalhatta ezt, aki a külföldön eltöltött viszontagságos évek után visszatért hazájába. Elmerülve ütem a kocsiában és nézegettem a gyorsan váltakozó tájakat, miközben gondolataim szerte kalandoztak a multban. Egy másuttan tüntek el a városok, vidékek, majd országok. Harmadnapra már hazai hangokat hallottam, amelyek még fásult lelkemnek is jók estek.

vallomásai már csak azért sem érdemelhetnek föltétlenül hitelt, mert köztük olyan is van, aki már feyházban ült.

Petőfi emlékezete.

Budapest, július 28.

Az ünneprendezők fáradságos munkájából, a magyarság lelkes készülődéséből imponzáns arányokban bontakozik ki a vasárnapi ünnepség fénye. Nem a holt költő emlékeztének ünnepe lesz az, hanem *Petőfi Sándor* halhatatlanságáé, nem gyászolni fogjuk a sírban porladót, hanem dicsőíteni a lángelkű dalnokot, akinek szívében izzott, forrt a magyar nemzet minden szenvedélye, sokszázados vágyakozása s akinél igazabban költő nem szólaltatta meg a nemzeti érzés húrjait. Az ünneprendezőkét ma is számtalan távirattal és levéllel keresték föl; egy kiválik belőlük különösen, *Wlassics Gyula* közoktatásügyi miniszter levele. Mert nem lehet ott a segesvári ünnepen, egy gyönyörűen megírt levélben fejezi ki kegyeletes érzelmeit, méltó kiegészítéssel annak a lelkes beszédnek, amely a törvényhozás előtt áldozott *Petőfi* emlékének. *Wlassics Gyula* már rég rászolgált arra, hogy a magyar nemzeti kultúra hivatott vezéréget üdvözöljük benne, mostani gyönyörű levele is tanuskodik lelkesedéséről, mindenre kiterjedő figyelméről, a mi a nemzeti események tiszteletét erősíti.

(A kultuszminiszter levele.)

Wlassics Gyula kultuszminiszter ma a következő levelet intézte *Bartók Lajos*hoz, a *Petőfi-Társaság* alelnökéhez:

Tisztelt Barátom!

A *Petőfi-Társaság* részéről hozzám intézett ama felkérésre, hogy a folyó hó 30-án, *Petőfi* halálának félézszázados évfordulójára alkalmából Segešvárot tartandó emlékünnepélyen részt vegyek, e hó 13-án, 3026. elu. sz. a Jókaihoz írt levélbenm kijelentettem, hogy ha csak egészségi állapotom engedi, meg fogok jelenni a kegyeletes nemzeti ünnepen.

Öszinte sajnálattal kénytelen vagyok tudatni, hogy egészségem nem áll annyira helyre, hogy lemehessek Segešvárra s ennél fogva *Zsilinszky* államtitkár fog az ünnepevényen képviselőtemben megjelenni és *Petőfi* szobrara a kormány nevében koszorut helyezni.

De ha személyesen nem lehetek is jelen az ünnepevényen, hogy halhatatlan *Petőfi*nk szobra előtt és ószoval ismételhessem, amiket néhány hete az ország színe előtt elmondottam, dicsőítve a legnagyobb magyar lírai költőt, — legalább e sorokban kívánok kifejezést adni azoknak az érzelmeknek, amelyek napokban, amikor Magyarország egy szívvel-lelkel készül áldozni *Petőfi*-emlékének, lelkemet eltöltik és fogva tartják.

A segesvári ünnep örömmünnepeünk édes mindnyájunknak; e napot nem a gyász, hanem a lelkesedésnek kell szentelnünk, emlékeztésünk nem lesütő, hanem felemelő érzelmeket kell, hogy fakasszon keblünkben; nem a halottat kell siratnunk, hanem a halhatatlan költőt dicsőitenünk, kinek költői tehetsége a nemzeti érzés lobogó lángjában izzott és tisztult szinaranyra.

Valóban, — s ez teszi ez emlékünnepélyt igazán nemzeti ünneppé: *Petőfi* költői nagysága, — igazi lírai tehetségén, egyéniségének tüneményes nagyságán és korával való kapcsolatoságán kívül, s első

Ithon mindent a régi ben találtam. Az emberek elmaradottaknak, unalmasaknak, ostobáknak tüntek fel. Ha valamely ismerősöm véletlenül felismert, csak bosszankodtam. Számítottam a napokat, amikor indulhatok Páris felé. Egyszer az a gondolatom támadt, hogy meglátogatom Berzsnét. De aztán neveléségesnek találtam ezt a gondolatot. Nem illett már én hozzám ez a saint-preux viselkedés. Kissé kigyógyultam szentimentalizmusomból és komikusnak találtam azt a jelenetet, hogy a régi imádó barátságos látogatást tegyen volt ideáljánál, aki szép családi körben él egy különben tiszteletreméltó, de nagyon közönséges emberrel.

Azért még sem kerülhettem el, hogy *Bergl*-nével ne találkozzam. Elutazásom előtt való napon — szép őszi délután volt — sétálni mentem a dunaparti korzóra. Semmire sem gondoltam; minden elő volt már készíve elutazásomra. Sokáig szándékoztam Párisban maradni és nyugodtan akartam élvezni az utolsó délutánt a magyar főváros e legszebb helyén. A vén Duna hajjai csöndesen csobogva törtek meg a partokon, ahol élénk sürgés-forgás uralkodott. Kirándulók jöttek-mentek a különböző hajókkal. A sétányon is sok ember járt, de annyira megváltoztam, hogy még legrégebb ismerőseim közül is alig zavart meg némelyik köszöntésével vagy éppen megszólításával.

Hirtelen egy sötét ruhába öltözött fiatal asszony tünt fel szemem előtt, aki egy őt esztendőnek látszó kis leánygyermeket vezetett. A szívem mintha megdobbant volna. Az asszony *Bergl*-né volt. Szépnek találtam most is, bár idomai sokkal gömbölyűbbek lettek s régi karcsúsága egészen elenyészett. De azért nagyon szemre-

szorban, abban a megalkuvásra nem hajló, sőt mértéket is alig ismerő határtalan faj- és hazaszereletben gyökerezik, amely őt legméltóbb képviselőjévé tette annak az eszmének, amely az igazságnak, hogy a népek haladása, boldogulása, — irodalmi, társadalmi és politikai fejlődése csakis nemzeti alapon, a nemzeti érzés legteljesebb érvényesülése útján történhetik meg.

Mint a tengerszem kristálytükörében az egész égbolt, annak ragyogó napfénye s borongó felhője egyaránt tükröződik, úgy élt a *Petőfi* lelkeben a magyar nép egész érzelvilága, s a dök, melyek lelkéből oly ösztínt, oly közvetlenséggel fakadtak, a legeryszerűbb, tehát legrögyszerűbb formában jutottak kifejezésre az érzelmeiket. S a nemzeti érzés ez istenadta erejét ő művészi öntudattal fejlesztette, meggyőződéssel hirdetően, hogy: „... az az igazi költő, aki a nép ajkára hullatja keblének mennyei mannaját!”

Igy teremtette meg *Petőfi* hazai költészetünk legfényesebb korszakát nemzeti alapon, s mikor huszonhatesztendőskorában — mely kor más embernél a kezdőévek tévedésekkel teljes ideje még — meghalt, jeletlen sírba roskadva a csatáron, hol hazája szabadságáért küzdött: költeményeiben a faj- és hazaszerelet bibliáját hagyta örökül nemzetének. Azóta félszázad telt el. De mint nagy költő társa mondja *Petőfi* halálának harmincéves fordulóján írt versében:

„... az évek haladó terhével,
Mely minket elgájt, te gyarapulsz névvel,
A mit adál, abból semmi sincs elveszve,
Fíról-óra szállsz te, mint egy közös eszme.”

Ez az eszme, a nemzeti érzés érvényesítésének magasról eszméje, mit a *Petőfi* neve oly méltóan képvisel, maradni kincse a hazának időtlen időkig; nemzeti ézés vezesse az író tollát, a festő ecsetjét, a szobrász vésőjét, irányítsa az államférfi tetteit, s töltse be a föld rögét szántó polgar kebelét; a nemzeti érzésnek legyen temploma kunyhó és palota egyaránt, s akkor a hon élni fog s „örökre, mint tavasz, virulni.”

Szerettem volna mindezeket élő szóval mondani el a szobor előtt; de ha ezt tennem legjobb akaratom mellett sem lehetett, jól esett legalább e sorokban kifejeznem, hogy a *Petőfi*-kultuszi nemzeti szempontból mily rendkívül fontosnak tartom s hogy hivatalos állásomban mennyire át vagyok hatva attól a meggyőződéstől, hogy a nemzeti elem minél szélesebbkörű bevitelre összes köznevelődési intézményeinkbe, elsőrangú kötelessége azoknak, akik hazánk műveltségi viszonyaira befolyást gyakorolni hivatva.

Fozadó s tolmácsold, kérlek, az ünnepeélyt rendező *Petőfi* Társaság előtt őszinte tiszteletem és hazafias üdvözlötem kifejezését.

Budapest, 1899. július 27.

Wlassics s. k.

Baró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter nevében *Terbócz István* osztálytanácsos a következő levelet intézte *Jókai Mór*hoz, a *Petőfi-társaság* elnökéhez:

Méltóságos Uram! A nagybecsű meghívás következtében, melyet baró *Fejérváry Géza* honvédelmi miniszter urhoz méltóztatott intézni, *Petőfi Sándor* halálának ötvenedik évfordulójára alkalmából tartandó hazafias emlékünnepélyre, van szerencsem Méltóságoddal tiszteletteliesen közölni, hogy ő excellenciája haláson köszöni a meghívást, de az ünnepevényen nagy sajnálatára meg nem jelenhetik, mert a gasteini gyógymód megszokítása és a hosszú utazás egészségét

való asszony volt, olyan, akiről azt mondják a franciák: belle à croquer. A kis leány hasonlított hozzá, csupán az orra volt a *Bergl* uré.

Egy fához támaszkodva néztem, mint vonul el előttem. Ha nem csalódtam, unalmat, egykedvűséget olvashattam le szép, sápadt arcáról. Oly lazirtan lépkedett, mintha e világban semmi sem érdekelné. Boldogtalan volt — a szívem sugta. Szemének melankolikus pillantásából lefolyt életének egész tragikumát kiolvastam. És boldogtalansága a leggyötrőbbek közé tartozhatott: nem mondhatta, nem panaszkodhatta el senkinek, mert büszké és makacs volt. Aztán ki előtt önthette volna ki keserűt? A férje előtt? *Bergl* urat jobban érdekelték a gabonatorzsda árfolyamai, mint a neje szívének állapota. Meghitt barátnéja sem igen volt, mert egy sem tudott az intelligenciának arra a magaslatára emelkedni, amelyen ő állott.

Elment. Én révedező szemmel követtem. Meg akartam szólítani, de úgy éreztem, szívemben az elhamvadt szenvedély újra lobot vetne, mert régi szerelmem érzéséhez még hozzájárult a sajnálkozás is, melyet szomorú arca ébresztett bennem. Erőt vettem tehát magamon. Minden úgy van jól, ahogy történik. Meg volt írva a pokolban, hogy mindketten boldogtalanok legyünk. Tűnj csak tehát el, fájdalmas szűnksz. A világot könnyű megeseálni. Azt hiszik, megelőgedet, sőt boldog vagy, ha oly büszke nyugalmmal és méltóságosan köszönsz mosolygó ismerőseidnek...

— És te is nyugodtan mehatsz már Párisba, — szoltam keserűen önmagamhoz — láttad ideádot.

kockázatlannak. A legmélyebb tisztelettel Méltóságának alázatos szolgálója Terbócz István osztálytanácsos, az elnöki osztály vezetője.

A fővárosi Petőfi-ünnepre is lázasan folynak az előkészületek. Halmos János polgármester a város részéről való rendezéssel Almády Géza tanácsjegyzőt bízta meg. A Lipót-utcai új városházán Almády hivatalos helyiségében tegnap nyílt meg a rendezőbizottság irodája, ahol a jegyek kiosztása megkezdődött. Testületek és egyesek tömegesen jelentkeznek jegyekért, amire szükség van, mert a Petőfi-teret elzárják, és az elzárt területre jegy nélkül senkit nem bocsátanak. A Petőfi-szobor környékét, valamint a szomszédos házakat gazdagon fülékesítik. A szobor elé a szónokok, valamint a dalárda karnagya számára emelvényt állítanak és a meghívott előkelőségek részére sátorot ültetnek. A Petőfi-terre csak a városháza, illetőleg a Kötő-utca felől lehet bejutni.

A bizottság külön helyet biztosított az öreg honvédeknek és erről íratban értesítette báró Podmaniczky Frigyeset, az orsz. honvéd-egyletek központi választmányának elnökét és a honvédmenedékház főparancsnokát.

A budapesti Petőfi-ünnep programját véglegesen megállapították:

Dél előtt 11 órakor:

1. *Honfida!*, Petőfiktől. Előadja a *Budai Dalárda*, *Ganzgyári Dalkör*, *Törökös Dalgylet* és a *Budapesti Polgári Dalkör*, *Bellovits Imre* országos karnagy vezérlete mellett.
2. *Megnyitó beszéd*, tartja Halmos János, Budapest székes főváros polgármestere.
3. *Szózat*, tartja Jókai Mór.
4. *Petőfi*, irta Endrődi Sándor, szavalja Sánta Mihály egyetemi polgár.
5. *Ünnepi beszéd*. Az Országos Nemzeti Szövetség részéről tartja Rákosi Jenő.
6. *Egy gondolat bánt engemet...* Költőemény Petőfiktől, szavalja Bénérd Ákos egyetemi polgár.
7. *Ünnepi beszéd*. Az egyetemi ifjuság nevében tartja ifjabb Gebhardt Károly egyetemi polgár.
8. *Hymusz*. Kölcseytől, zenéjét irta Erkel Ferenc, előadja a fentemlített dalgyletek.
9. *Koszorúk letétele* Petőfi szobrára a bejelentett küldötségek által, a megállapított sorrendben.

Délután:

1. Az egyes bejelentett testületek, egyesületek fölvonulása a szoborhoz; beszédek, szavatok, dal-előadások és koszorúk letétele.
2. Fölvonulás a Petőfi körképhez (városliget), ahol a 48-as honvédek megkoszorúzzák Petőfi alakját s *Letétele* Miklós gróf 48-as honvéd őrnagy ünnepi beszédét mond.

Este:

Ünnepi díszelőadás a *Krisztinavárosi Színházban*. Színekéről: *Apotheosis*, *Petőfi Sándor halálának félszázados évfordulójára* irta Jókai Mór.

A budapesti tőzsde tanácsa ma teljes ülést tartott csakis azért, hogy megállapítsa, miképp vegyen részt a tőzsde a nemzet ünnepében. A tanács ezeket határozta:

1. A tanács kimondja, hogy a nemzet nagy költője halálának 50-ik évfordulója alkalmából országsszerű rendezendő ünnepségekben hazafias érzéssel részt vesz.
2. Az ünnepély napján a tőzsdei forgalmat fél 2 órakor bebiztosítja.
3. A Petőfi-ház létesítése esetében annak alapjára a tőzsde tagok körében gyűjtést indít s azt a maga részéről 500 koronával megnöjtja.

A rendező-bizottság lelkes hangú felhívásban szólítja fel Budapest polgárait, hogy házaikat az ünnep napján kellőképpen díszítsék fel és zászlókkal lássák el.

Ráthay László országgyűlési képviselő szép eszmét vet föl Bartók Lajoshoz írt alábbi levelében. „Kedves Lajosom! Országos gondjaid mellett is főhívom figyelmedet, hogy Petőfi szülőinek és Zoltán fiának sírjáról, valamint a Petőfi szobor mellől, mint az ország szívéből hozzatok egy-egy marék földet Segesvárra. Én hozok István öccse sírjáról, hogy így a mi Petőfink sírján minden szeretetnek porából legyen.”

A magyar katolikus püspöki kart is meghívta a rendezőség a Petőfi-ünnepre. Eddig csak Hetey Sámuel pécsi püspök válaszolt, még pedig Jókai Mórhoz írt következő levelében:

Méltóságos elnök ur!

A Petőfi-Társaság szives meghívására a Petőfi Sándor halálának 50-dik évfordulója alkalmából Segesvárról rendezendő emlékünnepélyre halásan köszönöm. S habár legnagyobb sajnálatomra, személyesen nem lehetek is ott az emlékünnepélyen, lelkeim egész hevével ünnepelek az ünneplőkkel s dicsőítem nemzetem szellemé legnagyob hordozójának emlékét, ki időtlen időköz

fényt hoz a magyarra s világszerte tiszteletet és becsületet szerez fajunknak. Fogadja stb. Püspök-Szent-László, 1899. július 26-án. *Hetey Sámuel*, püspök.

Fiume város is küldötséggel képviselteti magát a segesvári Petőfi-ünnepen. A küldötségek ezüst koszorút helyez a szoborra.

Az öreg 48-as honvédek is részt vesznek a Petőfi-ünnepen, Almády tanácsjegyző ma érdekükben járt harasztí Jellinek Henrik közúti vasúti igazgatónál, hogy bocsásson a részükre díjmentesen külön kocsikat. Jellinek szívesen tesz eleget a kívánságnak és az öreg 48-asokat a honvédmenedékház külön kocsikon fogja a Kálvin-terre és vissza a menházba vitetni. A honvédmenedék parancsnoka ma adta értésükre az öreg honvédeknek, hogy külön kocsit kapnak, a mi nagy örömet keltett közöttük.

Petőfi szülővárosa, Kis-Kőrös nagyszabású ünnepre készül, amelyet július 31-én, hétfőn délután fognak megtartani. A kisvárosi gazdák óriási *kalászkoszorút* helyeznek a szobor talapzatára a következő felirattal: *„Az aranykalászzsal ékes rónaság költőjének — a kiskőrösi gazdák.”* Az ünnep egyik része a szobor előtt, másik része a szülőháznál fog lefolyni. Képviselőket küld Kis-Kőrösre a *Petőfi-társaság*, az *Ottthon* és sok más egyesület. A Petőfi-társaság nagy babérokoszorúját Pósa Lajos fogja a szoborra letenni, aki a szülőháznál el fogja szavalni alkalmi költeményét. Részt vesznek még az ünnepen a következő fővárosi írók és művészek: *Bródy Sándor*, *Fesztly Árpád*, *br. Mednyáskzy László*, *Tábori Róbert*, *Lőrinczy György*, *Nógrádi Pap Gyula*, *dr. Dingha Béla*, *Szlányi Géza*, *Mihalik Dániel*, *Stetka Gyula*. A fővárosiak hétfőn reggel félnyolcor indulnak Kis-Kőrösre.

Félegyháza város képviselőtestülete ma rendkívüli közgyűlésén egyhangúlag elhatározta, hogy a város a segesvári ünnepen küldötséggel képviselteti magát és a Petőfi-emlékre koszorút helyez. Egyhangúlag elhatározta azt is, hogy *Félegyházán Petőfi-szobrot állítanak*. Alapul 2000 forintot szavaztak meg. Vasárnap Petőfi-ünnep lesz Félegyházán; az ünnepi beszédet *dr. Holló Lajos*, a város képviselője mondja.

A segesvári Petőfi-ünnepen a Magyar Nemzeti Múzeumot *dr. Fejérváry László* igazgatóőr és *dr. Schönherz Gyula* fogják képviselni és „A nemzeti érzések nagy költőjének — A Magyar Nemzeti Múzeum” feliratu koszorút helyeznek a szoborra. — *A Magyar Néprajzi Társaság* képviselőiben *dr. Sebestyén Gyula* vesz részt az ünnepélyen és helyez koszorút a szoborra következő felirattal: „A nép nagy költőjének. — A Magyar Néprajzi Társaság.”

A katolikus autonómia.

Budapest, július 28.

A katolikus autonómiát szervező kongresszus 27-es bizottságának munkálatait a napokban szétküldték a kongresszus valamennyi képviselőjének a bíboros hercegprímás kísérő levelével. A katolikus önkormányzat szervezetének a bizottság által kidolgozott tervezetét annak idején kellő részletességgel közöljük, itt a bizottság jelentésének közlésére szorítkozunk:

A jelentés így hangzik:

Ő felségének 1895. évi november 29-én kelt leirata szerint feladatunk az volt, hogy az 1870—1871-iki szervező kongresszus munkálatait, a változott viszonyokra való tekintettel, valamint az ő felségét megillető főkegyuri s legfőbb felügyeleti jogok és a római katolikus egyház szervezetének szigorú szem előtt tartásával megfontolva alá vegyük és kellően módosítsuk.

Az iránt, hogy melyek az 1870—71-iki szervezeti javaslatnak azon rendelkezései, melyek a legkegyelmesebb elhatározás értelmében sérelmeknek találtak s ennélfogva módosítandók, semmi tájékoztatást nem nyújtunk, az 1897-ben kiosztott felhívatalos emlékirat sem nyújtott erre kellő támpontot és így a 27-es bizottság arra volt utalva, hogy saját belátása szerint maga keresse azon határokat, melyeket tervezete készítésénél, ha sikeres munkára törekszik, figyelembe kellett vennie.

A bizottság szem előtt tartotta azon tényét, hogy 1871 óta közel 3 évtized múlt el, a nélkül, hogy az 1871-ben kidolgozott javaslat alapján az önkormányzat létesíthetett volna és tudataban volt annak, hogy az önkormányzat most is csak az esetben valósulhat meg, ha az önkormányzat szervezete és az annak adandó hatáskör nem ütközik az egyetemes római katolikus egyház változhatlan hitelveibe s szervezetébe, és ha nem ütközik a fentételek legkegyelmesebb elhatározás azon rendelkezéseibe, hogy az ő felségét megillető főkegyuri és legfőbb felügyeleti jog épségben tartassék.

Ez okból a 27-es bizottság főtárgalatainak tekintette a két határvonal szigorú betartásával javaslatát oly alaprú helyezni, melyen a magyarországi katolikus önkormányzatot létesítenének véli, ugy az egyetemes római katolikus egyház szervezetének.

mint az ő felségét megillető főkegyuri és legfőbb felügyeleti jognak szigorú tiszteletben tartásával. A bizottság törekvésének tárgya volt továbbá az, hogy a szervező országos katolikus gyűlés által elfogadandó javaslat, a fennálló országos törvények változtatása nélkül a főkegyur jóváhagyásával életbe léptethető legyen, mert ha a fennálló törvény módosítása válnék szükségesé, ez csak kérelmetné a katolikus önkormányzat hatálya lépését. A bizottság közelebbiek tartotta végre, a katolikus önkormányzat szervezetét és hatáskörét oly módon hozni javaslatba, hogy az esetre, ha a bizalom az önkormányzat iránt minden oldalról megérezilárdul, hatáskörének fejlesztése kizárva ne legyen. Ezekre való tekintettel különvont volt a bizottság sok tekintetben eltérni az 1870—71. munkalatt azon határozományaitól, melyek esle leg eddig is akadályozták az önkormányzat életbejöttését; de szerkezeti beosztásra nézve is különbözik javaslatunk az 1870—71-iki munkalattól és pedig főképp abban, hogy a javaslatunkban külön foglalattak a szervezetre és külön a hatáskörre vonatkozó rendelkezések, s hogy javaslatunk az egyházközségi szervezetből kiindulva halad felfelé az országos katolikus gyűlés szervezetéig.

Munkálatunkban gondos figyelemmel ügyeltünk arra, hogy az erdélyi katolikus státusnak hosszú joggyakorlata és a törvény által megállapított jogkörét az ujjonnan létesítendő országos szervezet szűkebbre ne szorítsa és mégis az országos katolikus gyűlésen az erdélyi egyházmegye is képviselve legyen s az új országos önkormányzat hatásköre az erdélyi részre is terjedjen ki.

A bizottság tárgyalás alá vette a *gyulafehérvári s fogarasi érseki és metropoliai tartományhoz tartozó görög szertartású római katolikusok előterjesztését*, amelyben azon kívánságuknak adnak kifejezést, hogy ők ez országos önkormányzati szervezetből hagyassanak ki, illetőleg hogy a metropoliai tartomány önkormányzata szerveztessek külön. A bizottság a kívánságot teljesíthetőnek nem tartotta: mert a görög szertartású római katolikusok kihagyása ez országos szervezetből, ellenkezésképpen ő felsége legkegyelmesebb leiratával; mert az összes magyar katolikusok érdeke azt kívánja, hogy egyháznak e szervezetben a maga épségében együtt maradjon és maguknak a görög szertartású római katolikus hitsorsosaink érdekében fekvőnek tartuk, hogy a létesítendő önkormányzat előnyeiben ők is részesüljenek.

Örömmel tapasztaltuk azt, hogy a 27-es bizottság minden tagja őszintén önjaita a katolikus önkormányzat létesítését. Reméljük, hogy az összes hivatalos, érdekelte tényező jóakarattal sikerülni fog az esetleg még fennforgó nehézségek elhárítása. Ezen önkormányzat létesítése által a világi híveknek módot és alkalmat kívánunk nyújtani arra, hogy buzgó közreműködésükkel szolgálhassák egyházunk és hazánk javát. Meg vagyunk győződve, hogy a világi elemek részvétele azon ügyek intézésében, melyek a javaslat szerint, az önkormányzat terére sorozatnak, sem egyháznak szervezetével, sem a főkegyuri és legfőbb felügyeleti jogokkal ellentétben nem áll s hogy a világi hívek közreműködése a ténitő egyház feladatát könnyíteni s a hívekben egyházközök és hazánkhoz való tantorithatlan ragaszkodást fokozni fogja.

Midőn a bizottság megbízásából van szerencsénk a latin és görög szertartású római katolikus egyház magyarországi önkormányzatának szervezeteire vonatkozó javaslatot az országos katolikus szervező gyűléshez tisztelettel betérjeszteni, meg kell még említenünk, hogy a 27-es bizottság néhány tagja bejelentette, hogy a javaslatl szemben külön véleményét szándékozik az országos katolikus gyűléshez benyújtani.

A 27-es bizottság nevében:

Budapest, 1899. Pünkösd hó 25.

Gróf Szapáry Gyula, *Dr. Horváthy Gyula*, a 27-es bizottság elnöke. a 27-es bizottság előadója.

KÜLFÖLD.

A cukoradó és a 14. §. ellen. Bécsből táviratozza tudósítónk, hogy ma *Zintlau*, *Tratenau*, *Leimevitz* és *Mährisch-O-trau* községtagjai oszallakoztak ahhoz a határozathoz, amelylyel tiltakoznak a 14. §., a kiegyezés és a cukoradó emelése ellen. *Stockerauban* a szociáldemokraták szintén tiltakozó gyűlést akartak tartani, de a gyűlést betiltatták, mert későn volt bejelentve.

A tegnapi tiltakozó gyűlés után végbement tüntetésen történt rendőri brutalitások miatt ma délelőtt *Fournier*, *Wrabetz* és *Noske* képviselőik panaszt emeltek gróf *Thun* miniszterelnökénél, aki azt válaszolta a küldötségeknek, hogy meg fogja vizsgáltatni az ügyet.

A hágai konferencia eredménye. Nagyon sok helyütt kicsinylik a hágai békotanácskozás munkájának eredményét, de nem csekély azoknak a diplomatáknak száma, akik meg vannak elégedve a konferencia munkájával, így első sorban azok, akik maguk is részt vettek benne. Ezek közül *Bourgeois*, Franciaország első megbízottja, aki az utolsó ülések egyikén a következőket mondotta:

— Csak azok, akik nem ismerik az eszme hatalmát, állíthatják, hogy nagyon kevés az, amit a konferencia elért. Ha már vége lesz a konferenciának a művét a távolból lehet meg-

ítélni, tudják majd az elért haladás óriási értékét méltányolni.

A konferencia másik megbeszölője, sir Julian Pauncefoot, az angol delegátus. Még a leszerelési bizottság határozatait is rózsás színben látja, pedig azok alapjukban véve csak negatív természetűek. Hisz az egész világ tudja, ugymond, hogy igazi leszerelésről szó sem lehet. De a konferenciában elhangzott fejtegetések után bajos dolog lesz a hadi készülődéseket az eddigi arányban folytatni. Az első bizottságban történtek és az ott hallott beszédek nem téveszthetik el hatalmas befolyásukat az egész világ közvéleményére, amely határozottan tiltakozni fog a tulszágba vitt készülődések ellen és talán már néhány év múlva összeül egy újabb konferencia, amely rendezni fogja a hadikészülődések korlátozásának kérdését is. Elvégre a nemzetközi választott bíróság értékes vivmány. Ha majd megalakul az állandó választott bíróság, általánosság lesznek a bírósági döntések, amelyek a nemzetközi diplomácia teljes reformját fogják előidézni. Azelőtt végtelenbe húzó, időrabló készülődésekre volt szükség, mielőtt egy választott bíróság megalakult, ezennel előre készen lesz. A közvélemény erős áramlata siet majd a választott bíróságok segítségére és kétségtelen, hogy azok idővel igen népszerűekké válnak.

Hága, július 28.

A végleges ülési jegyzőkönyv szerkesztésére alakult bizottság hosszabban foglalkozott azzal a kérdéssel, hogyan fogalmazzák a konferencia részt nem vett államoknak hozzájárulási kijelentését, a nélkül, hogy e kérdést megoldotta volna. Pauncefoot (Anglia) az angol szövegezéshez ragaszkodott. A vita gróf Nigra (Olaszország) és Pauncefoot ez indítványai felett folyt. Fourgeois (Franciaország) azt indítványozta, hogy hagyják meg nyílt kérdésnek a hozzájárulási kijelentés szövegezését és azt a kormányok között folytatandó újabb véleménycsere útján szabályozzák. A résztvevő kiküldöttek utasításokat kértek kormányaiktól e pontra nézve.

A teljes konferencia elfogadta a bevezető rendelkezéseket, valamint az egyezményekről és deklarációkról szóló szakaszokat a választott bíróságra vonatkozó szakasz kivételével, amelynek elfogadását késleltette az, hogy nem találtak formulát a közvetlenül nem képviselt hatalmak hozzájárulási kijelentésére.

Hága, július 28.

Mínt hogy a delegátusok nem tudtak azonnal meggyezni arra nézve, milyen alakban jelentésük ki a hatalmasságok a választott bíróságról szóló egyezményhez való hozzájárulásukat, abban állapodtak meg ma délelőtt, hogy a kérdés eldöntését a kormányok későbbi tárgyalásaira bízzák.

A belgrádi merénylet.

Budapest, július 28.

Hetek óta azt rebesgették mindenfelé, hogy a revolver, amellyel Knezevics Milánra lőtt, nem volt golyóra töltve. Más szóval, hogy színleges merénylet történt Belgrádban csupán abból a célból, hogy írtó hadjáratot lehessen kezdeni a radikális párt tagjai ellen.

Milán király nyilván ráunt erre a bosszantó híresztelésre és gondoskodott róla, hogy a világ véleménye megváltozzék. A hivatalos és félhivatalos újságcikkek rég hitelüket vesztették s azért Milán a demetinek egy új fajához folyamodott. Hadsegéde, Lukics, akit a merénylő szintén megsebesített, levetkőzött egy külföldi laptudósító előtt s megmutatta sebhelyeit. Erre eddig csak a biblia mutathat példát s ezt a példát követék a Száván tul. A laptudósító szemügyre vette a sebeket és ezzel hitelesítette a szerb kormány szavait. Most már a világ is el fogja hinni, hogy Knezevics nem csokoládé-revolvert használt.

Más kérdés azonban az, vajjon Pasicsot, Tausanovicsot, Gruicsot és az elfogott radikális körömbereket felelőssé lehet-e tenni Knezevics merényletéért. Szerbiában azt mondják, hogy lehet. Sőt még megölték ezt az állítást azzal, hogy a két első politikai vezérférfiut föl fogják akasztani. Tudjuk, hogy becsukták őket, megkínózták, koplaltatták. De az akasztást már nem hiszszük el. A pétervári lexikonban majd találnak egy pár erőteljes szót s e szóktól vissza fog ijedni Milán exkirály. Az egész akasztási hirt bizonyára ügyes manővernek kell tekinteni. Lehet, hogy a statáriális törvényszék csakugyan halált olvas egy pár radikális fogoly fejére. De Milán meg fog nékiök kegyelmezni. S ezzel azt fogja a világ előtt dokumentálni, hogy Sándor király kegyes és elnéző uralkodó.

Belgrád, július 28.

A rögtönítélő bíróság még folyton azoknak az embereknek az ügyével foglalkozik, akiket sajtóvétséggel, felség sértéssel, hivatalos közerek megtámadásával, vagy megsértésével és hasonló vétségekkel vádolnak. Eddigelé egy vádlottat felmentettek, nyolcat kisebb fogházbüntetésre, egyet pedig, mint harmadszor visszaesett büntetést, hat évi fogságra ítélték. A tárgyalások nyilvánosak és a vádlottaknak védőik vannak. A tárgyalások rendszerint jelen vannak néhány erópai újság levelezői. A hivatalos szerb körök állítása szerint ugyan így fognak eljárni a merénylők és ősszeszkívők ügyének tárgyalásakor is. Ez a tárgyalás híre szerint körülbelül tíz nap múlva fog kezdődni és a tárgyalás menetéről rendes tudósításokat fognak közölni. A diplomáciai testület számára külön karzatot tartanak fenn. Ezt az intézkedést állítólag azért tette a kormány, hogy megcáfolja azt az állítást, hogy a merényletet a rendőrség készítette elő. Az egyik golyót, melyet eddig nem tudtak megtalálni, híre szerint megtalálták Barlovác kereskedő kirakatának keretében. A merénylet tudvalevőleg Barlovác üzlete közelében játszódott le.

Belgrád, július 28.

A kivételes törvényszék Vukovics lapszerkesztőt tíz napi elzárásra ítélte, a miert megsértette a bíróságot.

A jövő héten befejezik a vizsgálatot a merénylő és cinkostársai ellen.

Belgrád, július 28.

A merénylettel kapcsolatban a rögtönítélő bíróság a napokban a következő állítólagos tényekkel fog foglalkozni. Tudvalevő, hogy egy Laczkovics nevezetű, ó-szerbiai születésű ember volt az itteni orosz követségnél alkalmazva, aki fontos okmányokat lopott el a konzulátusból. Az orosz konzulátus elbocsátotta Laczkovicsot, a kormány pedig kiutasította Szerbiából. Laczkovics mindaddig Szófiában tartózkodott, míg nem a merénylet után Belgrádba rendelték, ahol az itteni orosz konzulátus és számos fogva levő radikális ellen koronatanuul szándékoznak őt fölhasználni. Ő az orosz konzulátus és letartóztatott radikálisok ellen tényleg terhelően vallott. A pétervári Novoje Vremja levelezőjénél, dr. Vergonnál házkutatást tartottak Piroban, akinél, mint hírlik, néhány iratot koboztak el, amelyekből kiténik, hogy a volt belgrádi orosz követ, Zsadovizky és báró Taube katonai attasé tudtak a merényletről. Laczkovics, az említett koronatanu, a belgrádi rendőrségnél állítólag azt a vallomást is tette, hogy az orosz konzulátus dragománja őt is fel akarta bujtani egy Milán elleni merényletre. Laczkovicsot ez idő szerint Belgrádban elrejtve tartják.

Egy újságíró ma meginterviewolta Lukicsot, Milán királynak megsebesült szárnysegédét. Lukics igen szívesen fogadta az újságíró, aki biográfiát tudakozódott. Lukics azt válaszolta, hogy most már teljesen ép és egészséges.

— Pedig elég bajom volt a miatt az átkozott golyó miatt, — mondá. — Nézze csak meg, még most is látszik a helye.

Ekkor levetette kabátját és fölbontotta ingét, hogy megmutassa sebé. Bal felsőkarján, éppen a hóna alatt, átlátszó vékony vászonnal van betakarva sebe.

— A karomon ment be a golyó s a kar izmain keresztül hatolt a hátamba, de csak a lapockáig jutott; itt megakadt. A hátamon láthatja azokat a metszéseket, amelyeket azért vágtak az orvosok, hogy a golyó helyét megtalálják. Most már ki is vették s nemsokára talán már nyoma sem lesz.

Megmutatta Lukics azt a kabátját és ingét, amely a végzetes pillanatban rajta volt. A kabát szövetéből és belsőből, meg az ingéből a golyó helye ki van természetesen tépve. Az újjuk egy vér. A merénylet lefolyását így mondta el az alezredes:

— A várból jöttem ő felségével. Alig szálltunk be a kocsi, amikor azt veszem észre, hogy egy ember közeledik a kocsi felé. A kocsi baloldalán ment, tehát ahol én ültem. Knezevics valószínűleg rosszul helyezkedett el. Talán azt hitte, hogy a kocsi az egyenes uton fog tovább haladni a várkerből kijövet. A sarokra állott, hogy ha a kocsi az előre tervezett uton halad, az exkirályt jobboldalt kapja. A kocsi azonban oldalt behajtott egy utcába, ugy, hogy Knezevicsnek, ha Milánhoz akart jutni, egy mellékutón kellett arra az utra mennie, amelyen a kocsi haladt. Ekkor vettük észre a királylyal. A balkezeben valami papírost lobogtatott. A lovak trappban mentek s már el is haladtunk Knezevics mellett, amikor Milán király mondja:

— Ennek az embernek revolvere van!

— Visszaforodtam, folytatta Lukics, hogy megnézzem, s ekkor dördült el az első lövés. Milán király, mikor észrevette Knezevics kezében a fegyvert, föllépett, s így hatolt a golyó kabátja egy hajlásába, s furta át mellényét, sőt az ingét is, a testén is hagyott nyomot. Ekkor már mind a ketten állunk, megfordulva a kocsi. A király megfordta a kocsi oldalát, hogy kiugorjék belőle. Én kardot rántottam, hogy nekimenjek az elvetemült embernek. Így jutottam abba a helyzetbe, hogy ő felségét testemmel földtem a merénylővel szemben. A merénylő másodsor is lőtt. Mindez oly gyorsan történt, hogy a kocsi rá sem ért megállni. Leugrottam s hátraszaladtam, hogy rárontsak arra az emberre, de futás közben elesem, annyira, hogy a követet kihatította kabátom jobb ujját a könyökén s lehorzolt egy jókora darab bört. Milán király a kocsi jobbfeléről ugrott le s ekkor találta a harmadik lövés, amely kis darab húst is vitt magával. Én már a talpamon voltam s nekimehettem Knezevicsnek. A gyalogosoknak mégis volt annyi hidegvére, hogy letérdelt az utca kövezetére, hogy így jobban célbevehesse Milán királyt. De ez a golyó célt tévesztett; talán ez furódott a magyar kereskedelmi muzeum mellett lévő épület falába. Csak ekkor eredt futásnak Knezevics. Én üldözöbe vettem s csak akkor hagytam abba a dolgot, mikor láttam, hogy a csendőrök és járőkelők elfogják. Visszatértem a kocsihoz, a melyben már ott ült Milán király. Ezzel fordult felém:

— Azt hiszem, szerencsésen megmenekültem! Már a kocsiba akartam szállani, amikor észreveszem a király rámeredt tekintetét.

— Nézze csak a kezét, — szólalt meg Milán.

A balkezem feje csupa vér volt s a kabátom ujjából vércseppek hullottak a földre. Ekkor tudtam csak meg, hogy a merénylő egyik golyója engem is talált. A második lövés lehetett az enyém. Valami ütőformát éreztem, amikor a kocsiban álltam, de nem gondoltam arra, hogy golyó furódott belém. Most már hála Istennek, nincs is bennem.

HIREK.

A kis ördög.

Patti Adelina ötszáz ezer frank ellenében lekötötte gégejét egy amerikai milliionosnak.

Legenda maradt a középkorból a kis ördögről. Talán kis öcsese lehetett annak a sánta ördögnek, akit Lesage ur mutatott be a világnak. Mert a kis ördög is palackba volt zárva és szintén voltak nevezetes tulajdonságai. Szerencsét hozott a tulajdonosának, de csak meghatározott ideig. Ha akkor a tulajdonos drágábban tudott tuladni rajta, mint ahogy valamikor szerzte, hát akkor jó volt s a kis ördög nem törődött tovább a régi tulajdonossal, hanem az ujnak hozott szerencsét. De ha a régi tulajdonos olcsóbban akarta eladni, vagy nem tudott érte jobb árt kapni, akkor a kis ördög kegyetlenül bosszulta meg, hogy önrésztében megsértették. Elvitte tulajdonosát a pokolba.

A legenda tud is valami Don Alvarezről, aki három esztendőig hordta magánál a kis ördögöt. A három esztendő alatt ölébe hullott lány meg asszony, szőke és barna, akire csak szemet vetett. Párhajban sebezhetetlen volt s ha haragos férjek éjnek idején törrel férköztek hozzá, az sem tett kárt a szerencsés Don Alvarezben. A hitelezői is furesán voltak vele. A pénz neki kölcsönöztek, de háromszázharminchárom Don Alvarez közül mindig a többi háromszázharminckettőn keresték, sohasem az igazin, akit a kis ördög pártfogolt. Háromszázharminckét Don Alvarez szenvedett miatta, ahogy adót kellett fizetni vagy szerelmetes csinýrt bűnhődni. Ő maga vigan bolyongott egész Spanyolországban és asszonyokat csókolt, adósságokat és bolondságokat csinált — büntetlenül.

Hanem egyszer a három esztendő lelt s don Alvarez érezte, hogy tul kell adni a kis ördögén. Csak egy rongyos maravedivel szeretett volna többet kapni érte, mint ahogy vette, de vakság verte meg a piac embereit. Hiába kínálta egyszer fejfájás ellen doktoroknak, egyszer meg szarvak ellen a férjeknek: az emberek kacagtak rajta s nem vették meg az amulettjét.

— Ha ezt a kristálypalackot a nyakad köré akasztod, minden vetélytársnőd megpukkad az irigységtől — mondta utoljára Madrid legszomjasabb donnájának.

A donna azt mondta rá:

— Adok érte egy csókot.

Don Alvarez pedig arra gondolt, hogy a donna csókja még egy maravedinél is olcsóbb s nem akarta odaadni a kis ördögét.

Az utolsó perc is elkövetkezett. Akkor don Alvarez a pénzügyminisztert kereste fel:

— Tízezer maravediért tiéd ez az amulet,

Ha megveszed, tíz hónap múlva azt sem fogod tudni, mi a deficit.

A pénzügyminiszter ígért érte kétszer annyi értékű — *állampapírokat*. Don Alvarez boldogan kapott utánuk, de abban a pillanatban a kis ördög elvitte a pokolba, mert a *spanyol állampapírok már akkor sem értek egy rongyos maravedit*. Pedig ki tudja, micsoda szerencsés ország volna ma Spanyolország, ha akkor csak valamivel is drágábban váltja magához a kis ördögöt, mint ahogy don Alvarez vette. Így meg a kis ördög elvitte don Alvarezt és elvitte Spanyolország szerencsésjét.

A kis ördög legendája eszembe jut most, ahogy azt az amerikai hírt olvasom. Hát Patti Adelina eladta a gégejét egy milliomosnak s ötszázezer frankért az övé lesz a diva halála után? No lám. Patti elég olesón jutott az ő kis ördögéhez s hozott is az neki szerencsét, de mennyit. S mikor már elérkezett az ideje, hogy a kis ördög el is vihethé, tul tudott rajta adni jó drágán. Ötszázezer frank azért a kis gégeért!

Különböten talán a milliomos szolgálatában is úgy válik be, mint Pattinál! Amerika legendás országa s valami yankee talán majd egy millió frankot is ad érte, mikor már a milliomos unokája a — tönk szélén fog állani. Csinál a legendás kis ördög ilyen megfélepeket...

Automobil.

I.

Valahol a dél Provence verőfényes vidékén, szomorú elzárkozottsághan él egy nyolevanöt éves aggastyán. Hosszu, mozgalmas életet élt át ott a szőlődombok alján; szívének minden dobbanása a *maison royale*-nak szólt, és ha a halál maholnap megbénítja agyvelejét, utolsó gondolata az Or-lansoké lesz.

Isten tudja, ki keltette fel szívében ezt a csökönyös érzést, talán egy ifjúsági irat, talán egy rajongó történelem tanár, elég az, hogy az ő emlékében ragyogó fényben élnek a *Valois* és a *Bourbon*-ház tagjai, és hogy kigyul az arca és megoldódik a nyelve, mikor valahol alkalom kerül felelősködni újra az Orléans család feledésbe ment hőstetteit.

Évtizedek óta, ha a kávéházi kerek asztalt körül ülték a barátjai, vagy ha a vasuti kocsiiban véletlenül összekerült néhány idegennel, hirdette tele torokkal az Orléansok dicsőségét, és pergett ajkáról a szó és homlokán ragyogott a lelkesedés. Elkezdte a beszédét *VI. Fülöp* király fiánál, aki először kapta volt az orléansi herceg nevet, és folytatta kipirulva végig a *Valois* házon és később a *Bourbonokon*, meg-megcsukló hangon, hadonázva a kezeivel. Könynyezve beszélt az *angoulémi* grófról, aki beszűtött állandó atyja gyilkosain, sikra szállott bátran az angolok és a burgundi herceg ellen és aztán huszonöt esztendőn át sínylődtől nehéz rabságban, teleírva tömlőce falait rajongó költeményekkel. Rekedt hangon daltolta az örök szép nótát a *beau et brave Dunois*-ról, aki ragyogóvá tudta tenni még az ő szégyenletes nevét is: *le bâtard d'Orléans*.

Beszélt a napkirályról: *XIV. Lajos*-ról, a ragyogó időkről, a viruló művészetekről! Susogva dicsőítette a rokokó korszakát, a *belle marquise* szerelmét, az egyetlen időszakot,

amelyben szabadon kuszott fel a fára az igazi szerelem örökzöldje. Siratta az áldozatokat, akik a vértől ázott guillotineon fejzék be életüket és órákon át tudott beszélni *Égalité Fülöpről*, aki királyi tagjaira felhuzta a jakobinusok megtépett öltözét.

Évtizedeken át nem volt nap, amelyen védelmére nem kelt volna az Orléansok dicsőségének és nyolevanöt esztendő lett ebben a küzdelemben. Összeveszett a barátjaival; beszédeiért megbírálgolta a republikánus törvényesiek; feladta pénzét, nyugalmat, népszerűségét, egy fantomért, melyről hitte, hogy feltámad még valamikor!

És most egy hete körülbelől megjött egy titkos, hosszú utról és szomorú elzárkozottságban és a szülőföldjén.

II.

Nyolevanöt esztendő lett; kivénült ebből a szélmalom háborúból és nem volt már csak egy álma, egy kívánsága: szemtől-szembe látni egyszer az Orléansnak glóriás Nesztorát, az ő ajkáról hallhatni a jövő mondatait és kifejezhetni neki egész szeretét.

Vonatra ült az aggastyán és repült *Brüsszel* felé; rázatta magát éjjelen-nappalon át; és visszahúzódva a szakasz párnás szögletébe, elvonultak szeme előtt az örök, büszkén, kardesörtetve és képzeletben hallotta már, hogy köszöni meg neki a dicső száműzött rendíthetetlen ragaszkodását.

III.

És a titkár beírta nevét a kemény táblás könyvbe és ő remegve jelent meg a kitűzött délelőttön, hogy szemtől-szembe lásson végre egy orléansi herceget. Dide-regve ült a díszes fogadóteremben, szemében már ott ragyogtak előre a könnyek; és mikor megnyílt az ajtó és ő rémülten ugrott fel a helyéről, megbicsaklottak elgyengült térdei.

És elnemt a fegyveresörgés, mely évtizedeken át ott zugott a fülében, és megjelent előtte egy fehér szegfűs, redingotós ur, aki lekötelőző mosolyal kínálta a széklet és *pour dire quelquechose*, azt kérdezte tőle:

— *Járnak már arra önök felé automobilkocsik?*

Mert magasztos dolog a történelem, és bearanyoz minden cimert az ősök elhullott vére! De magasztos az álom is, mely a kis emberek szívében él; csak az idő nem magasztos, csak az idő könyörtelen, mert lefosztja az utódokról az ősök vértetét és redingotot ad helyébe és lekötelőző mosolyt.

IV.

Valahol a Délprovenca verőfényes vidékén, szomorú elzárkozottsághan él most a nyolevanöt éves aggastyán.

Szobájában kánkánt jár *Égalité Fülöp* s hivalkodva mutatja jakobinus rongyait; olykor-olykor esörtetve lép be az orléansi fattyu; a *belle marquise* pavané-t táncol szíve választottjával, míg *V. Fülöp* gyermeke a marseillaise dallamára énekl verseit.

És tulkialtva az ősök divatját mult mulatságát, valaki azt kiáltja folyton a tébolyult aggastyán fülébe:

— *Járnak már arra önök felé automobilkocsik?...*

L. A.

Budapest, július 28.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Július 31-én új előfizetési nyílás a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejár, méltóztatásukkal a megújításról idejében gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Személyi hírek.** *Stefánia* főhercegnő leányával, *Erzsébet* főhercegnővel Schwalbach fürdőbe érkezett. — *Lipót* herceg, *Gizella* főhercegnő és *Konrad* bajor herceg ma kíséretükkel nyári tartózkodásra Ischibe érkeztek. A pályaudvaron a király fogadta és szállásukra, a griegi császári villába kíserte őket. — A szultán ma a szelamiki után *Maurocordato* herceg görög követet és *Gesov* bolgár diplomáciai ügyvivőt kinalizgatáson fogadta. — *Dr. Darányi* Ignác

földművelésügyi miniszter tegnap este felvidéki utjáról visszaérkezett Budapestre; a miniszter egvelőre a fővárosban marad. — *Percezel* Dezső képviselőházi elnök családjával Fiumében időzik. — *Gróf Goltchowski* külügyminiszter július 29-ikén Vittelből elutazik és Párison keresztül visszatér Bécsbe. — *Szalay* Imre miniszteri tanácsos, a *Nemzeti Múzeum* igazgatója hat heti szabadságra elutazott a fővárosból. — *Székelly* Vladimir, a rendőri sajtóiroda vezetője ma délelőn három heti szabadságra Brassóba utazott. Ez idő alatt a sajtóiroda ügyeit *Hollefreund* Béla tisztviselő vezeti.

— **Hegedűs Fándor a felvidéken.** *Hegedűs* Sándor kereskedelemügyi miniszter tegnap reggel fél 10 órakor Pozsony felől kíséretével *Zsolnára* érkezett. A megye határán a főispán, az alispán és a kerület képviselője fogadták a minisztert. *Zsolná* a főszoalgaribó és előjáróság élén a főispán üdvözlő beszédet mondott. A miniszter rövid beszéddel felelt, amelyben utazása célját és a felvidék jelentőségét jelezte. Innen a műtrágya-gyárba, majd *Rajec-fürdőbe* hajtatott. A miniszter kijelentette, hogy örömmel jött az ország legnagyobb pamutszövőgyárát megtekinteni, azután *Angyal* József képviselő hosszabb, leületes beszéddel üdvözlölte Rózsahegy város, Liptó-Szent-Miklós, Német-Lipose, Sziernica, Tepla, Nagy-Selmec városok, a törvényesiek, postahivatal, adóhivatal, segédhivatal és a papság nagy külföldiségének élén, figyelmébe ajánlva a segélyre szorult vidéket. A miniszter biztosította a külföldiséget, hogy tőle telhetőleg a vidék közgazdasági érdekeit elő fogja mozdítani. A szövőgyár megtekintése közel három órát vett igénybe. A miniszter úgy itt, mint *Zsolná* a látottak fölött elismerést fejezte ki. Jóllehet a miniszter előre kikért minden fogadtatást, mindenütt rendkívül lelkesen, a bizalom legszébb jeleivel fogadták; a miniszter nejét és leányát az egész uton valóságos virágzárókkal halmozták el. Rózsahegyéről a miniszter kíséretével *Csorbára* utazott, ahol az éjszakát töltötte. Ma délelőtt családjával és kíséretével *Tátrafüreden* át kocsin *Tátra-Lomnicra* ment, hogy megismerje e fürdőhely viszonyait. *Ráth* Péter országgyűlési képviselő, a kassa-oderbergi vasut vezérigazgatója kíséretében megnézte a tátra-lomnici vasutvonalat és részletesen informáltatta magát a tervezett tátravidéki vasut ügyéről. Este a társaság *Ráth* Péter vezérigazgató vendége volt virágvölgyi nyaralójában.

— **Főszámolás alatt.** A *Magyar Tudományos Akadémia* és a *Kisfaludy Társaság* című egyesületek — gyöngye idegzetűek ne olvassák tovább! — főszámolás alatt vannak. Így hát nagy átalakulások előtt állunk. Az *Eskü-térrel* induló közvetlen villamos kocsik végállomásának ezental *Lánchídfő* lesz a neve. Egyéb rázkódást aligva okoz a közéletben az *Akadémia* és a *Kisfaludy Társaság* csöndes kimulása. Hanem amíg a haldoklások tart, beteg levegőt terjesztenek maguk körül, — aki tud, óvakodjék. Lehetőleg alkosson nagyot, akkor biztosan együtt gubbaszt a két társaság a közös odújában és a világot sem dugja ki a levegőre a csápjait. A *Petőfi* nevezetű rebellis halálának az évfordulója oda se nevezik. Arany János? Ezt az urat arra felé, ahol akadémikusok és Kisfaludytárk tartózkodnak, nem ismerik. Tegnap *Nagy-Sealonta* városra átvitte az Arany János relikviákat a *Csonka toronyba*, amely tudvalevőleg *Toldi Miklós* szalontai várának a maradványa. Az Arany-szoba fölavatási ünnepén ott volt a *Petőfi-Társaság* és nem volt ott a *Magyar Tudományos Akadémia*, meg a *Kisfaludy-Társaság*. Pedig, ha jól emlékszünk, Arany János az *Akadémia*nak tagja vala, az *Akadémia*nak főtitkára vala, az *Akadémia*nak — kevesed-magával — disze vala, a *Kisfaludy-Társaság*nak ugyancsak tagja vala.

Már most el méltóztatik hinni, hogy a nevezett társaságok főszámolás alatt vannak?

— **Véres kardpárba.** *Esztergomból* táviratozta tudósítónk: Az esztergomi helyőrség két tisztje, *Rácz* Rezső és gróf *Mirba* Jenő ma egy ötszázalokosából kifolyólag kardpárbaft vívott egymással. *Rácz* fején és oldalán, *Mirba* az oldalán sérült meg.

— **Halálozás.** *Dobó* István, a dunagőzhajózási társaság ügynöke július 26-ikan meghalt *Gyomán* hatvanhárom éves korában. Az elhunytat ma temették el *Váro*t.

Berger Adolfné *Deutsch* Berta, jótékonyágáról általánosn ismert urnó, 26-ikan *Lévia* hosszas szenvedés után 43 éves korában elhunyt. Halálát nagy kiterjedésű rokonság gyászolja.

Kukla Sándor, *Kühne* E. mosoni gazdasági fegyáranak a hivatalnok, vasarnap délután fürdőszobában a Dunába fullt. A huszonhárom éves fiatal embert ma temették el Mosonban nagy részvét mellett.

— **Raktár-tűz.** Az *arad-ésanádi* vasut *ternovai* állomásán ma délután nagy tűz támadt. Az *Union*-bank ötven vagon faja és 15 000 forint értékű cser elégett; az épületekben nem történt kár. A tűz estig tartott. Valószínűnek tartják, hogy a mozdony szikráitól eredt.

— **Carmen — bikákkal.** Ha vártak volna még egy esztendőig a toulouse-beliek, az új század erkölcsi tulfejlettségével igazolhatták volna azt, amit ma a jó izlés fejleszése diktálhatott csak nekik. Mert azt tessék a toulouse-beliek, hogy a párisi *Opera Comique* művészeinek közreműködésével előadták Bizet *Carmen*-jét, valóságos bikaviadallal garnirozva. Amíg a toreadorokon volt a darab sulypontja s amíg bevallottan az volt a pointe, hogy véres színjáték kell a népeknek, addig minden rendben volt. Fejlődött az izlés, némi humánus felfogás is kezdett terjedni a világban s akkor azt mondták, már most elég lesz ebből ennyi s megszűntek a bikaviadatok. De most a csupa bá, csupa finomságból össze-szórt dalművet kombinálják megvadult állatok ordításával és hentes erejű toreadorok győzelmi kiáltásával.

Tiszteletreméltó toulouse-beliek, ne elhőzőltek meg az új századot, éppen azokkal a szertelen-ségekkel, amelyek amugy is buján fognak tenyészni, ha majd megjön a maga ideje.

— **Devescseri Ignó temetése.** *Devescseri Ignó* hírlapíróársunkat a *Politisches Volkblatt* főszerkesztőjét ma délelőtt féltíz órakeremelték a Váci-körút 34-ik szám alatt lévő gyászházából impozáns részvét mellett. A végtisztességen megjelentek többek között *Márkus József* főpolgármester, *Mezei Mór* országos képviselő, *Ballay* miniszteri osztálytanácsos, *Gelléri Mór* királyi tanácsos, *Náray* kerületi előjáró, *Hüttl* Tivadar, *Tenczer* Pál, *Vászyoni* Vilmos fővárosi bizottsági tagok, *Szekula* Hugó vasuti főfelügyelő, *Gál* Károly felügyelő, *Zettl* Dániel igazgató; a rendőrség képviselőiben dr. *Boda* Dezso kerületi kapitány, *Schmidt* Ede felügyelő, dr. *Diener* Ákos rendőrkapitány, a *Budapesti Újságírók Egyesületének* és *Őthon* írók és hírlapírók körének tagjai testületileg, az összes napi- és könyvnyomtatás szerkesztői s munkatársai, a *Hirsch* Mór-féle jótékonyági egyesület tagjai zászlóval s még igen sokan. A halottat az egyházi énekkar gyászdala kíséretében hozták le az udvarra, ahol dr. *Weissburg* rabbi szép beszédben méltatta az elhunytat a közjó érdekében egész életén át kifejtett tevékenységét. A beszéd után *Lazarus* főkántor vezetése alatt ismét gyászdalt énekeltek, amire a *Politisches Volkblatt* és *Neues Pester Journal* munkatársai nevében dr. *Bródy* Lajos, a *Neues Pester Journal* felelős szerkesztője mondott megható búcsúbeszédet, mely után a halottat kikisérték a temetőbe, ahol örök nyugalomra helyezték.

— **Éljen Simonffy Imre! Éljen a mi kitűnő polgármesterünk, Simonffy Imre!** Nem is tárunk, hanem mesterünk, Debrecen városában. A kitűnő polgármester ugyanis tiltakozott az ellen, hogy Debrecen városa koszort tegyen Petőfi sírjára. Szegény, egyedül maradt a véleményével, mert mindenek dacára küld koszort az ünnepre Debrecenre. — De azért nem kevésbé szép a polgármester úrtól, hogy a rebellis póttával szemben védelmébe vette a jogrendet. Éljen!

— **El Amerikába!** Két debreceni kereskedő szökött legutóbb Amerikába, boldogabb hazába. Az egyik *Pongor* József, aki nővérétől 7000 forintot csal ki s Amerikába vitorlázott. Onnan értesítette nővérét, hogy megszökött. Ifjú *Rózsa* Lajos fűszerkereskedő költséges életmódja miatt csödbe jutott. A vizsgálót folyt ellene, de szabadlábon hagyták. Tegnap egy ismerőséhez a következő levelecske érkezett:

Kedves komám!

Ma érkeztem New Yorkba. Itt látom a világcsoport. Mas itt az élet. Hogy vagytok?
New York, VII/7.

Üdvözlél
ifjú Rózsa Lajos.

A levele a vizsgálóbíróóság kezébe került, ami most már édeskesvelet használ a hitelezőknek.

— **Hazaság.** *Fleischmann* Mór augusztus 7-ikén vezeti oltárhoz a boldogszannyi zsidó templomban *Gerstl* Katalin kisasszonyt.

— **Basodov öngyilkossága.** Néhány nap előtt valamennyi berlini újság megírta, hogy *Basodov* János ismert nevű író szerencsétlen szerelem miatt öngyilkosságot követett el. *Berlinből* táviratozzák, hogy a hír hazug volt. *Basodov* él s eszé ágában sem volt öngyilkosságot elkövetni.

— **Tanulók jutalmazása.** Az államvasutak alkalmazottai *Rudolf* koronaherceg Egyesülete *Acs* György elnöklésével 27-ikén tartotta rendes választmányi ülést. A tagok gyermekei közül az egyesület 37 jó tanulónak szavazott meg 20—20 forintot, összesen 740 forint ösztöndíjat.

— **Étetunt könyvelő.** Aradról táviratozza tudósítónk: *Neuwelt* Béla, a *Neumann-féle* szeszgyár 27 éves könyvelője ma agyonlőtte magát. Az étetunt könyvelő már rég buskomor volt.

— **Halalos szerencsétlenség.** Csáktornáról jelenté tudósítónk: Gyűrűs községben tegnap délután *Tóth* József gazdának csépelek. Tíz éves kis fia felalát a fargányra, a fogaskerék megkapta ruhájának szélét és a kerekek közé rántotta. Mire észrevették, már a gép teljesen szétzúzta.

— **A párisi huszárterem.** A porosz hadügyminisztérium *Szögyény* László nagykövetségében közbenjárására a hírneves porosz testőrezrednek s a legvittebb porosz huszárgenerálisról: *Ziethenről* elnevezett vörös (3.) huszárezrednek teljes egyenruháját a vendékozta a párisi világlakiállítás magyar osztályának. *Ziethen*, Nagy Frigyes harcainak e kiváló alakja *Baranyay* magyar huszárezrednek volt a tanítványa s ezredének alaptervét magyar huszárból alakította meg. Huszárezrede összes tisztjeinek egykoru képét a roustrani kastélyban őrizi ükunokája, gróf *Ziethen-Schwerin*. Ezek közt számos magyar van, a legmarconább *Somogyi* kapitány. A magyar tisztek színes fegyvépei s *Ziethen* arcképei ugyan-csak helyet foglalnak majd a kiállításon. *Menzel*, a német festők hírneves nesztora a huszárképeiről készült másolatokat maga fogja egybeahasonlítani az eredetiekkel.

— **Tessék házasodni.** Páris számára is tulságosan modern lenne az a *Rácz* Béla nevezetű ágens, aki Debrecenben üttötte föl a sátorfáját s egészen speciális áruval, menyasszonnyal kereskedik. *Rácz* ur nem elégszik meg az újsághirdetésekkel, hanem akárcsak valami fiók anyakönyvi hivatal, a kapujában fekete táblán hirdeti, hogy micsoda portéka áll rendelkezésre ez idő szerint. A boldog debreceniek csak elmennek a *Péterfia*-ntca 13-ik számú ház elé, megnézik a táblát s válogatnak. Csak az az aggodalmas a táblázatban, hogy minden leánynak sok a hozománya. Némely tizezresek megelőlegeznek manipuláns örmesterrel is, pedig ez a sok ezer forint manapság, amikor olyan kevés a pénz, hogy még az apagyilkos bankóknak is meg kell bocsátani — már bátran nagyobb követelésekkel léphetne ki a világra. A listán egy pupos leány a leggazdagabb. Ötvenezer forintot visz az urához most rőtön, ötvenezeret később — no meg a pupját. Tekintettel arra, hogy Budapestre is bizonyára akad pályázó ennyi szép pénzre és ennyi szép lányra, itt adunk egy szemelvényt az árjegyzékből:

Azonanl hozomány Hová való?	Hogy néz ki? Va lása?	Még örököl	Milyen férjét óhajt?
3000 frt Nyiregyháza	ref. szép szöke	6000 frt	Hivatalnok, örmester
8000 frt Nyiregyháza	ref. barna	30000 frt	Katonatiszt
10000 frt Nyiregyháza	izr. szöke	5000 frt	Kereskedő, hivatalnok
4000 frt Nyiregyháza	ref. szöke	15000 frt	Hivatalnok, kereskedő
8000 frt Nyiregyháza	ref. szöke	5000 frt	Katonatiszt, hivatalnok
20000 frt Ujfehértó	ref. barna	5000 frt	Hivatalnok, ügyvéd, katonatiszt
8000 frt Ujfehértó	ref. szemehibás	7000 frt	Hivatalnok, örmester
10000 frt Ujfehértó	ref.	—	Hivatalnok, örmester
15000 frt Ujfehértó	ref.	30000 frt	Orvos, ügyvéd, mérnök, író, hivatalnok, bír., katonatiszt
20000 frt Ujfehértó	ref.	40000 frt	Orvos, ügyvéd, mérnök, bír., katonatiszt
20000 frt Nyiregyháza	izr.	10000 frt	Orvos, ügyvéd, bír.
10000 frt Nyiregyháza	izr.	—	Orvos, ügyvéd, bír., hírlapíró
50000 frt Nyiregyháza	izr. (pupos)	50000 frt	Orvos, ügyvéd, hírlapíró, mérnök, bír. stb.
10000 frt Debrecen	izr.	—	Orvos, ügyvéd, mérnök

Aki pedig ebben a kis jegyzékben nem találta meg azt a pártit, amely a szívet és a zsebét leginkább kielégíti, azt megvizsgálhatja a lista alá írt pár sornyi megjegyzés. Ebben az van elmondva, hogy van ám lány meg bőven, meg pénz is, csak tessék baljebb fáradni az üzletbe. Ez itt csak a kirakat.

— **Turista-szerencsétlenség.** *Zermattból* táviratozzák, hogy tegnap a hegyek között két párisi turistának, anya és leánya szerencsétlenül járt. Mind a kettő a mélységbe zubantak. Ma reggel találták meg őket. A leány súlyosan megsebesült, az anyja meghalt.

— **A san-domingói elnökögyilkosság.** Tegnap hírt adtunk arról, hogy *San-Domingo* köztársaság elnöke, *Heureaux* Ulisszesz, gyilkosságban esett áldozatul. Ma a merénylőről rövid táviratot kaptunk, amely szerint a gyilkosság valószínűleg politikai bosszú műve. A merénylőnek, akit *Ramon Caceres*-nek hívnak, jelenlegi tartózkodási helyét nem tudják. A merényletet akkor követték el, midőn *Heureaux* elnök, aki a rue Colomban barátaival beszélgetett, egy öreg koldusnak alamizsnát adott. Miután az első megdöbbenés elmúlt, a merénylőre, aki ezalatt megszökött, lövéseket tettek, de nem találták el.

— **A mostoha kedvéért.** Az egész közönséges állatok világa nem produkál olyan apákat és anyákat, amilyenek az emberek között teremnek. Bestiális vad népek, akik számára nincs büntetés a törvénykönyvben, vagy legalább is nincs olyan, ami elég súlyos lenne. Nemrégiben Budapest fedezett föl egy házaspárt, amely a tönkre éhezett, félig agyonvert gyermekét egy diványfiókban tartotta... Lebunkózni persze nem lehet őket, mert ebbe is beleszól a törvényes rend, pedig az volna talán az egyedül helyes módja annak, hogy megszabaduljon az emberiség tőlük. Mert veszedelmes népek ezek. Az egyik asszony, aki még szülhet gyermeket, a másik férfi, aki még lehet apa... Életre kelhet tőlük egy generáció, amit újra csak agyonvernek. Ma egy szeredi házaspár két gyermekéről olvasunk hihetetlen mártíriumot. Az egyik egy nyolc esztendő fucska felakasztotta magát egy bokorra. Körül a gyerekek sivalkondi kezdek, segítségért kiabáltak, mire a közlben dolgozó mezei munkások odaszaladtak s elvágták a kötelet. Erre a gyermek — amikor magához tért — l-érdelpele arra kérte őket, hogy verjék agyon, mert már nem bírja tovább az életet. Nyolc éves korában — nem bírja tovább. Otthon éhezett, iszonytan verik. Az apja *Fenyvesi* Antal, parasztagazda a jánosszállási tanákon. Még egy testvére van, egy bátyja, tizenhárom esztendő kis fia, akit a multkor az apja borzasztóan elvert az országoton s aztán az ut mellé dobott, míg ő nyugodtan hazahajtott a kocsiával, mintha csak semmi se történt volna. A fiu azóta eltűnt. Vagy öngyilkos lett, vagy belehalt a sebeibe, vagy elbujdosott. A gyermek szomorú vallomását megerősítették a szomszédok is. Azóta tart a kínzás, amióta az apjuk másodszor is megházasodott s mostohát hozott a házhöz.

— **A pof vége.** A temesvári hadtestparancsnok rendelete, amely a pofozást kirekeszti a hadseregben divó büntetések közül, nem áll egy magában többé. A hadügyminisztérium intézkedése folytán a többi hadtestparancsnok is bocsátott ki ilyen rendeletet, amely így hangzik:

A közös hadügyminisztérium, mult hó 29-én kelt 3220. eln. sz. rendelete szerint, a beadványi lajstrom (III. a) 9. a. számára beküldött és a legénység bántalmazása alkalmából, tisztek ellen és igen nevezetes esetekben altisztek, örvetzők és közeimberek ellen is elrendelt törvényszéki és fegyelmi büntetésekről szóló beadványokból azt a benyomást nyerte, hogy a bántalmazások folytán sérült katonák közül igen sokan dobhartya-szerűlét szenvedtek, aminek következtében több esetben a sérültek még szolgálatképtelenné is váltak.

A császári és királyi hadsereg legénységének egészségügyi statisztikája is már évek óta feltűnően nagy számban elbocsátást mutat fel a tényleges állományból *dobhartya-repedés* címén, amely e-etek tulnyomó részben oly sérülések következményei, amelyek a fülön való ütés miatt keletkeztek és a törvényszéki hatóságok igazságtalanságai és az ez iránt végzett vizsgálatok azt tanúsítják, hogy ezek a sérülések kivételosen a fülön való ütés súlyos következményeinek nem ismerésén alapszanak.

Tekintettel erre, a véderő fenntartására oly fontos jelenségre utasítottak az alszotályok: hasannak oda, hogy a csapatiskolák szabályzata III. rész 33. pontja szerint az alszotályokban végzendő oktatásnál a bántalmazásoktól való általános intelemmel együtt egyuttal rendszeresen is komolyan figyelmeztessék a legénységet az arcon és fülön való ütések veszedelme voltára és felvilágosítsák egy ilyen, gyakran a sérülések okozásának szándéka nélkül ejtett ütés következményei felől, hogy ily módon a legmagasabb szolgálatra néve nagyon káros és egyuttal a bántalmazottak existenciáját sok esetben fenyegető e balo-eteknek eleje vétecsék.

Ez a parancs minden esztendőben az őszi kiégyesítések után újra közzeteendő.

— **Egyházmegyei közgyűlés.** A pestmegyei ágostai hitvallásu evangélikus egyházmegye ma tartotta meg évi rendes közgyűlését a Deák-téri ev. gimnázium disztermében, báró *Podmaniczky* Géza valóságos belső titkos tanácsos, felügyelő és *Török* József főesperes, cegledi lelkes együttes elnöklése alatt. A főesperes imája után megnyitotta az elsőlkö egyházmegyei felügyelő a közgyűlést és kegyelettel emlékezett meg a királyné haláláról, akinek az emlékezetét jegyzőkönyvben örökölte meg. Ezután *Török* főesperes előterjesztette évi jelentését, amelyben az almult közigazgatási év minden fontosabb, az egyházat érekelő eseményéről kimerítően beszámolt. A közgyűlés a jelentést tudomásul vette. Bemutatták az egyházmegye területén levő politikai községeknek any. egyházakhoz, illetve misszió-körök-höz való beosztásáról szóló kerületi tervezetet. A közgyűlés ezt némi módosítással helyben hagyta. A lelkesválasztásról szóló szabályzatot is csekély módosításokkal elfogadták. Targyalás alá került a rákospalotai tanítói választások ügye. A közgyűlés *Zápoly* G. tanítónak megválasztását törvényesnek jelentette ki és jóváhagyta. *Halász* és *Hoffmann* jelöltek között pedig új választást rendelt el. Dr. *Melzer* Gyula alesperes, acai pap az egyházmegyei tanügy állásáról referált, amely az előadó szerint igen kedvezőnek mondható. A tanítói kar példás buzgalma elismerése méltó. Erre megválasz-

ottlak az egyházmegyei törvényszék tagjait és a kerületi közgyűlésre küldendő követeket.

A pestmegyei ágostai hitvallású evangélikus egyházmegye gyámintézte is ma tartotta rendes évi közgyűlését *Jezsovic* Pál cinkotai lelkész elnöklété alatt. *Jezsovic* elnök felolvasta évi jelentését, amelyben részvétellessé szavakban emlékezik meg a bánya-kerületi gyámintézet érdemes világi elnökéről, báró *Radányi* Jánosról. A közgyűlés a buzgó és áldozatkész protestáns főúrnak emlékeztető jegyzőkönyvében örökíti meg. Az elnök évi jelentésében konstataálja, hogy a gyámintézeti gyűjtések eredménye az elmúlt évben tetemesen lepadt. Az elnök által proponált segélyelosztási tervezetet egyhangulag elfogadták. Ezzel a közgyűlés véget ért.

— **Kivándorlók nyomora.** Bécsből táviratozók: *Gróf Goluchowski* külügyminiszter felhívta a belügyminiszter figyelmét arra a visszasszágra, hogy osztrák és magyar kivándorlók a Chilébe való úton Montevideóban a csatlakozó gőzös indulásáig, gyakran nyolc-tíz napig kénytelenek tartózkodni. Mint-hogy ezt a körülményt Genuában a jegykiadásnál tudatosan elhallgatják, a kivándorlók gyakran a legnagyobb szükségbe jutnak és nem ritkán a legnélkülözhetetlenebb ruhadarabjaikat kénytelenek eladni, hogy magukat fenn tudják tartani. Szükséges tehát, hogy azok, akik Chilébe kivándorolnak, elégséges anyagi eszközzel ellássák magukat. Ezek a tények arra indítják a belügyminisztériumot, hogy ezt a tartományi főnökök tudomására hozza és figyelmükbe ajánlja.

— **Öt forint.** Ez az a summa, amivel elkezdődött a dr. Neumann Lajos, nyitrai albiró bukása. A szerencsétlen ember öngyilkos lett — s romlása ezelőtt eszendőkkel, még szegedi aljegyző korában annál az öt forintnál kezdődik, amit jogosulatlanul, hamisan nyugtázott s aztán elsikkasztott. Egy felet valami kibágásért ítéltek el erre a summára. Amikor már kiment a bíró szobájából, Neumann, aki a jegyzőkönyvet vezette, utána lopózott s este hatra magához rendelte. Azt is megmondta neki, hogy akkorra hozza el a pénzt is. Olyan naiv módon és olyan eszevesztettül csinálta a dolgát, mintha szándékosan akarta volna behajszolni magát a börtönbe vagy a halálba. Az egész summa, amit ilyen formán elsikkasztott — kétszáz tizenhét forint. Egy lépést se tett arra, hogy megszerezze s valahogyan korrigálni próbálja a bűnét. Csak meghalni akart, — ugy látszik.

— **Helyreigazítás.** Nemes-Ócsáról oly hír jelent meg a lapokban, hogy a község pénztárából 2000 forintot sikkasztottak. *Ghyzey* Dénes, Komárom vármegye alispánja erre vonatkozólag a következő nyilatkozat közlésére kért bennünket:

Több fővárosi napilap azon híre vonatkozólag, hogy Nemes-Ócsa község pénztáránál 2000 forintos sikkasztás követtetett el, kijelentem, hogy ezen hír a valóságnak egyáltalán meg nem felel. Tény az, hogy Nemes-Ócsa község pénzekezelése és általában a községi ügyvitel körül a megtartott vizsgálat súlyos beszámítás alá eső szabályellenességeket és rendtelenségeket állapított meg *Micsky* Imre községi jegyző és *Zeve* József községi pénztáros ellen, de tény az is, hogy a községi pénztárban egy *Krajcsányi* hiány sincs. Egyébiránt *Micsky* Imre községi jegyző és *Zeve* József pénztáros ellen a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat már fogantatott, nevezeitek állásuktól felfüggesztettek és a fegyelmi eljárás ellenük folyamatban van.

Ez a tiszta tényállás; a lapoknak ezzel ellenkező hírei pedig téves, vagy rosszakaratu információkon alapulnak. *Ghyzey* Dénes, Komárom vármegye alispánja.

— **A matróz halála.** Julius 25-ikén reggel *Grüa* I. hajószegény a *Zrinyi Miklós* személyszállító hajóról a napellenző ponyva kifestésékor elvesztette az egyensúlyt és a vízbe zuhant, ahol nyomtalanul eltűnt a habok között. A szerencsétlen ember holttestét ma reggel a Boráros-ter közelében fölvelet a víz. Az elevátor előtt horgonyzó hajók matrózai utána eveztek és a partra viték. A holttestet beszéltették a rákos-keresztúri új temető halottas házába.

— **Elvesztett.** Tegnap este a Kerepesi-út mentén egy férfi aranyóra, függő aranyláncoccal együtt elvesztett. A becsületes megtaláló sziveskedjék azt elhozni a jutalom ellenében Hársfa-utca 6-ik szám, 1. ajtó alatt *Pulay* György posta- és táviratbiztosnál átadni.

— **Nyaralók mulatsága.** A Kamara-erdőben nyaraló budapesti családok dr. *Horváth* Jánosné vezetésével 26-ikán a Fenyő-főle vendéglőben szép gyermek estét rendeztek, a budaörsi szegények javára. *Novely* Anna, *Erdősi* Elia, *Schwartz* Rózi, *Erdősi* Anna, *Bánó* Bella, *Bergmann* Irén és *Horváth* Jolán, *Várady* Antalnák a *Koldus* asszony című gyermek színművet adták elő; *Horváth* Jolán és *Anni* a *Gavallér Jankó* című párbeszédét szavalták. Az előadás a budaörsi szegények javára jócskán jövedelmezett.

— **A Telefon Hírmondó a nyári évadban.** A főváros és környéke közönségének az a része, amely a nyarat nem töltheti furdóhelyen, vagy szórakoztató utazással, bizonyára szívesen veszi tudomásul, hogy mulattatásáról a holt szezonban is igyekezzék gondoskodni a *Telefon Hírmondó*. A beszélt ujság egyenlő naponta délután fél 5 órától kezdve

a *honvédeknek* hangversenyét közvetíti, este 8 órától 11 óráig pedig felolvassa két *cigánybanda* és egy *katonaszéknek* játékaikat lehet hallani a *Hírmondó* kagylóján E mellett mindennap több kitűnő tárcát s érdekes külföldi levelet olvastat fel a *Hírmondó* szerkesztősége. Hogy a hírszolgálat a holt szezonban is kifogástalan, azt bizonyára nem kell bizonyítani azok előtt, akik tudják, hogy a beszélt ujság a *Dreyfus*-ügyről s egyéb világeseményekről mily fontos és gyors tudósításokat közöl.

Egy gondolat bántja. . . .

— Egy polgármesternek. —

Egy gondolat bántja kegyedet:

Petőfi ünnepegni meg!

Hogy a legfőbb körök előtt,

Hol tekintélye nagyra nőtt,

Most tönkre monjen, mint a virág.

Amelyen titkos féreg foga rág,

És elpusztuljon, mint a gyertyaszál,

Mely elhagyott, üres szobában áll!

Nem ilyen karriért akar,

— Egészen mást! — a gutgesinnt magyar,

Akinek szittya bajsza alól

Az új kor monológja szól:

„Legyek-e fa, melyen villám fut keresztül?!

Vagy melyet szélvész csavar ki tövestül?!

Vagy tán még szirt is, amit a hegyről a völgybe

Eget-földet rázó menydörgés dönt le?!

Vagy mi legyek meg? — szóljatok,

Hisz csak polgármester vagyok,

Amolyan csendes, amolyan rendes,

És még mindig nem vakorona-rendes!

Ha holnapután a szittya nép

Ünneplőjében síkra lép,

Pirosló arecal és piros zászlóval,

És a zászlón a hirhedt jelszóval:

„*Petőfi*! Világ szabadság!”

S ezt csendháborítón elharsogják,

Elharsogják, és tán fittyet hánynak

A helybeli rendőrőkapitánynak,

Sőt még korszorút is tesznek végre

A *Petőfi*-szobor emlékre, —

Ott intézkedem én

A tett mezején,

Ott úszitom én deli hajduimat

Reád, korszorús, dalos, ünnepi had, —

Hadd nyelje el ott az acéli zörej,

A trombita hangja, az ágyúdörej,

Holttestükön át

Rendőr-paripák

Száguldjanak a kivított diadalra

És hagyjanak ott titeket letiporva! —

Ott szedjék össze a szórt csontokat,

S ha jön majd a nagy temetési nap,

S a tüntetőket közös sirnak adják,

Kik érted haltak, *Petőfi* és Szabadság, —

Azon napon kiváncsin nézem át

Az osztrák *Közöny* első oldalát!”

G.

Személyi hírek az öreg Gellérről.

Budapest, július 28.

Az első kerületi kapitányság ma délelőtti hivatalos jelentése szerint a kerületi mérnök megállapította, hogy a Gellérthegyen tegnap két kisebb, egy és két köbméter nagyságu kődarab néhány lépésnyire előre csuszott. A sziklák és az öreg Gellért — a magunk részéről örömmel jelenthetjük — a körülmenyekhez képest jól érzik magukat, mivel pedig az öröm kitör és eget kér — éljen a kerületi mérnök, aki helyszíni szemlélt tart! Lám, milyen megnyugtató hírt fogalmaztak a hivatalában az öreg Gellérről. A *Budapesti Napló* tudósítója abban a szerencsés helyzetben van, hogy a következőkben az öreg Gellérről néhány hasonló megnyugtató hírt adhat át a nyilvánosságnak:

I.

A mérnöki hivatal jelenleg annak a kérdésnek a végleges megoldásán dolgozik, vajjon dinamittal vagy csákánnyal kell a sziklákat lefejtetni a Gellérthegyről.

II.

A Gellért-hegyen nagyon fejtik a sziklákat.

III.

A *Denes* és *Frend* cég egyik munkása a sziklafajtás mikéntjét a következőképp mondta el:

— Az alsó sziklákat vágjuk a csákánnyal, így

munkát és időt takarítunk. Amikor ugyanis az alsó sziklák lefejtettük, a fölötté levő egyszerűen legurul.

— Egyszerűen? És ha a munkásokra csik?

— Ez éppen az egyszerű. . .

IV.

A lekívánkozó sziklák alatt a villamos lassan halad.

És mindezekből megállapítható, hogy igaz a van a mérnöki hivatalnak. A tegnapi eset semmi veszedelmet sem okozott. Mint egy szakértőkből megalakult bizottság jelenti, az esküteri hidnál legruult sziklák a központi pályaudvar és az angyalföldi tüzérszázárnya fundamentumait egy csüppet sem rendítette meg. A fővárosi tanács tagjait sem. Hala Istennek!

FŐVÁROS.

(*) **Széna-e vagy dara?** E körül forog most a vita a mézárások körében; az a kérdés, jobb-e darával vagy szénával etetni a marhavásáron marhákat. A mézárások arra kérték a tanácsot, tartson hivatalos próbavágást, hogy a darával etetett állat mennyivel többet veszít az élsúlyából, mint a szénával etetett állat. A tanács tavaly télen elrendelte a próbavágást, de nem tartották meg hivatalosan. A mézárás-ipartestület azért megtartotta a próbavágást, adatait azonban a hatóság nem fogadta el hivatalosnak s új próbavágást rendelt el. A hivatalos próbavágást ma tartotta meg egy vegyes bizottság *Folkusházy* Lajos tanácsjegyző elnöklésével. A mézárás-ipartestület július 21-én két 725 kiló sulyu szerb marhát, 25-én pedig két 980 kiló sulyu magyar ökröt vásárolt. Az állatokat a marhavásáron, bizottság felügyelete alatt szabályszerűen szénával etették. Tegnap délben pedig a vásártéren két 1115 kiló sulyu magyar ökröt és két darab 940 kiló sulyu szerb ökröt vásároltak. Ugyanakkor megmérték a vásártéren a szénával etetett állatokat is. A magyar ökrök sulya 1075 kiló, a szerb marháké 795 kiló volt. Az állatok tegnap déltől nem kaptak semmiféle ennalót.

Az eredmény fölött nagy vita támadt. *Eurgh* Ferenc a próbavágást csak akkor ismeri el hivatalosnak, ha ugyanazon idő alatt hatóság felügyelet alatt etetik szénával és darával az állatokat. *Jezszenky* Pál, az *Országos Gazdasági Egyesület* titkára, hasonló irányban nyilatkozott. *Baumann* Antal és *Osztoics* Mihály ugyanezen véleményen vannak. *Fenyvessy* Adolf megnyugodott a próbavágás elrendelésében. *Schubert* Sándor, a mézárás-ipartestület elnöke csak így tartja helyesnek a próbavágást, mert így lehet megbizonyítani a mézárások panaszát, hogy darával etetett állatot visznek a piacra. *Folkusházy* Lajos elnök megjegyezte, hogy az ügyosztály is azt akarta, hogy darával is, szénával is etessenek a vásártéren s csak hivatalosan etetett állatokat vágjanak le.

A bizottság előtt két pár szerb és két pár magyar ökröt állítottak a mázsáló elé. Tegnap dél óta a szénával etetett két szerb ökr 35 kilót, a két magyar ökr 65 kilót, a tegnapi vásárolt két szerb ökr 55 kilót, a két magyar ökr pedig 70 kilót veszített a sulyából. A mérlegről a vágóhelyiségre vezették az állatokat. Markos mézáráslegények taglival várták az ökröket. A szerb ökröket leütötték, a magyar ökröket pedig a zsidó rituális szertartás szerint levágták.

(*) **Az állandó vízvezeték bizottság** ma délután ülést tartott *Halmos* János polgármester elnöklése mellett. A bizottság örömmel vette tudomásul, hogy a kaposztásmegyeri vízművek újabb tíz kutját is bekapcsolták a vezetékbe s most már teljesen megszüntethető a dunaparti mesterséges szűrőtelep működése. Ez már különben meg is történt, s most csak az építmények lefordása van hátra, ami szintén megtörténik.

(*) **Adókövetés.** A fővárosi adókövető-bizottságok holnap, 29-ikén, a következő helyrajziszamu III. osztályu keresetadó javaslatokat fogják tárgyalni: a III. kerületben 4197—4312. számig; az V. kerületben az első bizottság 845—860. számig és az elmaradtakat; a VI. kerületben az első bizottság 4016—4020. számig; a második bizottság a külön meghívottakat; a VII. kerületben az első bizottság 5284—5293. számig; a IX. kerületben 9580—9592. számig.

SZÍNHÁZ, ZENE.

** **Istenfelő szalmaözegek.** Máskor ilyen-táj szalmaözegegyi körökben dinom-dánom, mulatság járta, ma egytől-egyig jámborak ók és istenfelők. Hogy is ne? Most ók a törzsközönsége a *Szulamith*nak és

kerékpárknak, melyek raktáraink teltségfűltésége következtében melyen leszállított árban kaphat. Előnyös fizetési feltételek! Nagy kerékpáriskola és szakértői javító műhely.

CHAMPION és THE ROYAL PROGRESS VIII. József-körút 41. sz. Képviselet: Kőbánya, Liget-tér 4. sz.

hallgatják figyelemmel, áhitattal: „És ha közülnk bárki megszegi szavát . . .” A nagyságos asszonyok nyugodtan nyaralhatnak . . . Ma is telt ház volt a *Kisfaludy-Színházban*. Kövessy új diszleteket készítetett, amelyek közül különösen a jeruzsálemi templom tetszett nagyon. Kövessyné, a fáradhatatlan Szulamith, *Kópósnay Irén*, *Érczkövy, Sarkady* és *Donáth Ede* karmester ma is tömörked tapst kapta.

Színházak Petőfi-ünnep. A *Fővárosi Nyári Színház* szombat, Petőfi Sándor halála félszázados évfordulójának emlékeztetőre díszelőadást rendez, melyen képviselve lesznek a hatóságok és az irdalmi társaságok. Az ünnepi előadás négy szakaszra oszlik. Az I. szakasz a sajtó felszabadítását, március 15-ikét mutatja be a 12 ponttal és a *Talpra Magyar*val, melyet Petőfi személyesítője szaval. A II. szakasz *Rudnyánszky Gyula* Petőfi című színművének bemutatása a következő szerenostással: Petőfi — *Szakács Andor*, Bem — *Faraó, Egressy Gábor* — *Hevessi, Dévéri Zoltán* — *Ódry, Tótn Gaspár* — *Sándor, Csipkés* — *Krémer, Varga Rózsa* — *Tárnoky Gizella, Csapó Etelka* — *Jeskó Adrienne*; *Mednyánszky Berta* — *Czikle Valéria*; *Szendrey Julia* — *Szilágyi Berta*. A III. szakasz: Apotheosis, írta *Jókai Mór*, szavalja *Nagy Bella*. A Petőfi-ünnep iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a díszelőadást a társulat vasárnap is megismétli. Az új diszleteket *Spannraft Ágoston*, a m. kir. Opera festője festette.

A *Dalos Színház* igazgatósága Petőfi halálának 50-ik évfordulóját a Petőfi című alkalmi játék színrehozatalával ünnepli meg. Az alkalmi színmű a következő hét képből áll: I. kép: *Petőfi óma*; II. kép: *Kossuth Lajos Celedén*; III. kép: *A piskii csata*; IV. kép: *Petőfi halála*; V. kép: *Kossuth búcsúja*; VI. kép: *A koronázás*; VII. kép: *Apotheosis*. Az alkalmi játék, mely holnap, szombat délután öt órakor kerül bemutatásra, történetiüen mutatja be a szabadságharc epochális eseményeit. A jelmezeket és diszleteket a legilletékesebb történelmi képek után mintázták. A fényes kiállítású darabban több mint száz ember vesz részt.

Zene-pályázat. Az *Országos Magyar Dalos Egyesület* két pályázatot hirdet. Az egyik férfinyesnek való verseny karének, amelyet a két esztendő múlva Kassán tartandó országos dalünnepre kívánnak, a másik meg a Dalos-Egyesület jelgijének mezenésítése. A karének díja husz darab tízfrankos arany és a szövege szabadon választható, a jelgipályázat díja pedig ötven korona s a szövege idősb *Ábrányi Kornél*nak a következő költeménye:

Dalban zengni dicőt, szépet,
S ha kell, karddal védni népet
És hazát:

E szent eskü: örök hívét
Mindn magyar dalár szívét
Járja át.

Ez a jelszónk, ezt fogadtuk,
S mindhalálig megis tartjuk,
Minket isten
Ugy segítjen!

A jelgipályaműveket *Lung György* városi tanácsoshoz, az egyesület elnökéhez kell beküldeni (IV., Borz-utca 7.), a határidő október 31-ike.

A Nibelungok Bayreuthban.

Bayreuth, július 26.

A hatalmas végákkordok még most is zúgnak fülemben, a mindent elpusztító lángok rombolásának dermesztő látványa még most is szemem előtt lebeg! Irány és cél nélkül követem a színházból kitóduló közönséget és szinte félalomba merülve, elfelejtem emberi voltomat. Egy félisten halhatatlan, örök életű alkotása négy napra elvitt a paradicsomba, elvitt abba az eszményvilágba, ahol csakis szépet, csakis magasztosat lehet látni és hallani.

Révedézeimből egy hang a tömegből felriaszott. — *Kár, hogy vége van!* ezt mondotta. És én csak most tudtam meg, hogy a *Nibelungok* előadásának negyedik napja elmúlt és az *Istenek alkonyán* utolsó akkordja is elcsendült. Miért is mult el oly hamar ez a négy nap?! Avagy minden lélekemelő szépek gyorsan vége szakad?! Elszakadt a Nornák fonala, nem fonják tovább a világ folyását és az *Istenek alkonyával* a *Nibelungok* befejeződtek.

1876. óta, amikor *Wagner Rikárd* még személyesen vezette a *Nibelungok* előadását, két-három évenként, sőt némelykor évenként is megismétli a bayreuthi előadásokat, amelyeket a nagy mester ünnepi játékoknak nevezett. Rendesen július közepétől augusztus közepéig tartanak, amely idő alatt ez évben kettő előadást a *Nibelungok*at, négyszer a *Mesterdalnokokat* és nyolczor *Parsifalt*, mert ezt az operát nem szabad semmiféle más színpadon előadásra hozni.

Az alig huszonöt ezer lakost számláló apró kis bajor városka az ünnepi játékok idején egészen átalakul. Az ezrivel ideözönlő idegenek befogadására, uzgyszólván, minden egyes magánlakás megnyílik. Olcsó pénzért jó lakást, pontos kiszolgálást és igazán kedves utbaigazítást kapunk, mert minden egyes bayreuthi büszke és boldog, hogy nemcsak a németek, hanem a világ összes népeinek legnagyobb költője az ő városukat választotta műveinek bemutatá-

sára. Vendégének tekinti a bayreuthi polgár az idegent, akit szerető gondossággal fogad és akitől csakis készkiadásai megtérítését kéri.

Az ünnepi játékok mindig délután négy órakor kezdődnek. De a nyugtalan és türelmetlen látogatók már három órakor a színház felé tödülnek. A *Nürnbergből*, *Würzburgból*, *Bambergből* és más szomszédos városokból ideözönlött kocsik és magánfogatok hosszú, szinte beláthatatlan sora végig vonul a város utcáin, elhalad a pályaudvar előtt és felkapaszkodik a dombtetőn fekvő színházhoz. A bayreuthi lakosok sorfala között felvonulnak az idegenek. Az ut a színházhoz alig tart egy fél órát, de maga a felvonulás teljes órát vesz igénybe, míg az ezrével özönlő közönség eléri a most már világhírű *Wagner-színházat*.

Ez a felvonulás egyik rendkívül érdekes tüeménye az ünnepi játékoknak. Itt állók és nézem a különféle arokat. Angolok teszik a túlyomó többséget. Az amerikaiak majdnem oly nagy számmal vannak képviselve. Nyomban utánuk jönnek a franciák, akik ujabban mindjobban látogatják a ciklusokat. Igen sok a hollandi, van néhány kínai és japán is, törököt azonban egyet sem láttam. Szép számmal vannak képviselve a magyarok és eljött néhány osztrák is, de csodálatos módon legkevesebben vannak a németek. Ennek különben könnyen megtaláljuk a magyarázatát abban, hogy nincs az a valamire való apró német színpad, ahol a *Nibelungokat* már jól elő nem adták volna.

Roppant érdekes az ilyen felvonulásnál a hölgyek megfigyelése. Minden lelkesedés mellett, amelylyel a wagneri zene iránt viselkednek, mégis csak első sorban a hiúságuknak hódolnak. Akik *Bayreuthba* eljönnek, azok a szerencsésebb felsőbb tizezhez kell, hogy tartozzanak, mert hisz egy előadás belépőjegye husz márka és így egyedül a *Nibelungok* meghalgtásához nyolcvan márka kell, ami egy kis vagyonnak felel meg. Akiknek tehát megvan ez a pénz, azoknak telik ruhára is. Nem akarom apodiktikusan állítani, de ki kell jelenítenem, hogy a dolgot figyelemmel kísértem és konstatalhatom, hogy a hány nőt én láttam, az mind a négy napon más és más ruhát viselt és a hölgyek nagyobb fele nem is estélyi, hanem bálí öltözékben jelent meg. A szünetek alatt a színház előtti hatalmas terasszon festői látvány tárult a szemlélő elé. Egyik oldalal a domb alján elterülő hegyektől körülvevett csinos kis városka, a másik oldalon pedig a százával fel-alá hullámozó legdivatosabb szecessziós öltözékben megjelent közönség. Az urak éppen ellentétben a hölgyekkel, a lehető legegyszerűbb, többnyire világos öltözékben jönnek a színházba.

A paúzak háromnegyed órát szoktak tartani, amely idő alatt a szomszédos vendéglőkben a lélek és szellem túlfeszített munkásságától kimerült testi szervezetenek új erőt gyűjthetünk. Háromszoros trombitaharsogás jelzi a felvonás megkezdését, amely alatt sem ki-, sem bomenni nem lehet. Pedig van olyan felvonás, amely két óra hosszat tart, sőt a *Rajna* kincse két és fél órán át egyfolytában jön bemutatásra. És ez a közönség még sem zúgolódik, sőt sajnálja, ha el kell hagynia a színházat, ahol pedig komor sötétség uralkodik és így csak a színpadra és a zenére lehet figyelni. Már hónapokkal előbb elfogynak az összes helyek és azok, akik egyszer itt voltak, ismételtlen visszatérnek, mert századunk legegyszerűbb alkotásait sehol így nem hallhatjuk, mint *Bayreuthben*. Ének, deklamáció, játék, zenekar, dekoráció és színszerűség itt egyenlő figyelemben részesülnek. Minden egyes szakmára a világ legelső, legkiválóbb erőt gyűjtik össze, ami egyik főoka annak, hogy éppen a nyári időben adják az ünnepi játékokat. Mert hisz a főerők javarésze télen le van kötve.

Az egyes szereplők eddigi működésével még bővebben megismertetem majd t. olvasóinkat egyik későbbi cikkemben. Most csak örömmel kell felemlítenem, hogy *Bayreuthben*, ahol a világ legkiválóbb művészei szoktak gyülekezni, hogy művészetüket ragyogtassák, a magyar művészet is kiváló helyet tudott kivívni magának. Három magyar születésű primadonna, egy magyar születésű karmester, még pedig az ünnepi játékok lelke és főintézője, *Richter János*, korunk legelső karmestere és a magyar kir. Opera nehany zenekari tagja segítenek diadalra vinni a wagneri nagy alkotásokat.

A *Nibelungok* négy napi előadásáról egészben véve csakis dicséző szavakat mondhatok az egyes szereplők felől. Mindenképpen tökéleteset nyújtottak és így vajmi nehéz működésükben fokozatokat megállapítani. Két művész mégis messze kimagaslik mindnyajuk közül. Az egyik a holland származású *Van Roy Antal*, aki *Wotan-t* személyesítette, a másik a svéd származású *Ellen Gulbranson*, aki *Brünnhildet*

adta. Mindkettő három estén át énekelt és játszott, csakhogy míg *Brünnhildenek* a *Rajna* kincseben nincs szerepe, addig *Wotannak* az *Istenek alkonyán* nincs dolga.

Kettőjük között ha megteszszük az összehasonlítást, akkor nem az udvariasság tényéből kifolyólag, hanem a művészi kidomborítás tökéletessége folytán *Ellen Gulbranson* az elsőség. Annyi tüzrel, annyi természetességgel, oly óriási hangnagvaggal és oly mesteri alakításban még egyáltalán nem láttam és nem hallottam *Brünnhildet*. *Van Roy* hangja szintén isteni szép, de alakítása némely helyütt mesterkélt, amit műnyelven modorosnak lehetne nevezni. Hiányzik játékából az a bizonyos tulvilági szikra, amely *Ellen Gulbranson*nál megnyer, megkap és magával ragad. Loge szerepét a *Rajna* kincseben dr. *Briesemeister* Ottó adta nagyon jól. Ezt a nehéz szerepet a híres *Fogel* óta senki sem adta ilyen tökéletes alakításban.

A *Walkürökben* *Siegmond* szerepét *Burgstaller* Alajosra bízták, aki a bayreuthi énekiskolában nevelkedett és az iskola összes előnyeivel dicsekedik. Prozdíójaja mintaszere, hangja tisztán csengő és alakítása igazán mesteri. *Sieglinde* szerepében *Sucher Róza*, a híres berlini énekesnő fellépése több jókarral párosult, mint amennyit hangja most már elbí. *Sucher* Rózában már csak az elmúlt idők nagy eredményét tisztelhetjük. *Wagnerék* nagyobb szolgálatot tettek volna neki is, az ügynek is, ha ezt a szerepet fiatalabb erőre bízzák. Játéka még mindig páratlan, de hangjából már hiányzik az üdőség. *Siegfriedben* *Breuer János*, szintén a bayreuthi énekiskola egyik jeles tanítványa, adta *Mime* szerepét. Énekben, játékban egyaránt kiváló volt, ami ebben a nehéz szerepben rendkívüli művészi tehetségre vall.

Siegfried szerepét az *Istenek alkonyán* is *Krausz Ernő*, a berlini opera tagja adta. *Krausz* igazi wagneri tenorhangja van, olyan erő, hogy szinte csodálkozásba ejt. Alakításában rendkívül élénk, de ugy játékában, mint hangjában bizonyos terkaságot, darabosságot találunk, amely ily nagy művésznél az iskolázás hiányosságára vall. *Krausz* különben már ismételtlen kint járt Amerikában, ahonnan babérokkal és pénzzel gazdagon megakva tért haza. Bizonyára az egyik oka annak, hogy többé semmiféle utbaigazításra nem hallgat.

Mindezek a rendkívül apró és csakis a szigorú bírálóknak felülő hibák mitsem vonnak le az előadások rendkívüli értékéből, amelyeket bezeg bonfi művésztársainknak sürűbben kellene látogatniok. Ezek közül itt találtam: *Mihalovich* Ödön, zeneakadémiai igazgató, *Márkus Dezső*t, aki most karmester Prágában, *Ney Dávid*ot a leányával, aki szintén a prágai opera tagja és a bayreuthi iskola tanítványa és *Hegedűst*. A magyar műpártoló közönség köréből *Bornemissa Károly* főispán, *Montbach Sándor* erdélyi földbirtokos nejevel, dr. *Toldy László* nejevel és fiával, *Szilágyi Arabella* és mások eljöttek gyönyörködni a páratlan zenében és mintaszere előadásban.

A *Nibelungok*at a nagy *Wagner* egyetlen fia *Siegfried*, a *Bärenhüter* szerzője dirigálta elég szerencsével, de a gyakorlat bíánya azért még sem kerülte el a szigorubb közönség figyelmét.

Dr. Falk Zsigmond.

SPORT.

A helenenthal díj. A vasárnapi turf-szenzáció foglalkoztatja most a sportsmaneket nemcsak nálunk, hanem Németországban is, mert ez idő szánt az a kontinens legérdekesebb versenye. Az utolsó fogadások a helenenthal díra így állanak: 2 *Dundi*, 4 *Délcegy*, 6 *Simandl* és *Glen d'or*, 8 *Tippu Tipp*, *Semper idem* és *Marchirness*, 10 *Savoyard*, 12 a többi.

Tipek a jövő versenyekre. A *Sportélet* ma megjelent száma a következő tipeket adja az év szenzációs versenyre: *Helenenthal* díj: *Simandl*, *Kottingbrunn* díj: *Angely*, *Kárpát* díj: *Royal Flush*. Tátra handikap: *Gohér*. Zúknftverseny: *Lougy*. Baden badeni jubileum díj: *Germain*. Szent István díj: *Závols*. *Leger*: *Pardon*.

Kottingbrunni versenyek. A két kisebb jelentőségű verseny nap után holnap ismét érdekes versenyek következnek, hogy azután vasárnap tőpontiára hájjon a kottingbrunni meeting, a helenenthal-díj lefutásával. Holnapra is jut két érdekesebb szám: az egyik a 11000 koronás nyári akadályverseny, mely egyike az egész esztendő legszebb akadályversenyének, a másik az 5000 koronás alamladij. Az akadályversenyben *Conjuroron*, *Lady Ameson* és *Hulldányon* kívül legjobb steepereink találkoznak tehére osztás mellett, mintnogy pedig a handikaper kezéből *Futár* és *Tricky* szabadultak a legkedvezőbbben, alkalmasint ő köztük fog a finish előlni. *Remény* mellett, mely a Geisz-

színeket nem minden kiltás nélkül képviseli. Az Állam-díjban az lesz az érdekes, hogy 3200 méter távolságra találkozik *Rose of Kildare*, a tavaly ősszel legjobb négyéves Pavolinnal, bár Springer lovával. *Pavolin* most kétségkívül jobb, mint *Rose of Kildare*, de tekintve, hogy ez utóbbinak óriási állóképessége van, a hosszu distancián ő vehető mégis számba. A többi versenyek kevésbé érdekesek holnap s ezért csak a típekre utalunk:

- I. Bokhara—Rambula.
- II. Beauharnais—Triole.
- III. Ca ma—Altesse.
- IV. Rose of Kildare—Pavolin.
- V. Párta III.—Winsome money.
- VI. Bohó—Kartal.
- VII. Futár—Tricky.

*. A beszélő újság a kottlingbrunni verse-nyekről. A *Telefon-Harmonia* holnap (szombaton) tudósítójának telefonjelentései alapján már a délutáni órákban részletesen referál a kottlingbrunni lóversenyek eredményeiről.

Nyiltér.

(Az e rovat alatt közlötteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Testgyógyászati múltidézet.

Tám- és járógék, Hessing rendszerű műmellfűzők, műlábak, sőt még egyéb kiegészítőket is készítenek. **KELETI J.**, orvos sebészeti műszerek gyárában Budapest, IV. Koronaherczeg-utca 17. Rendes árjegyzékék ingyen.

HEINO-ELYSE A LEGJOBB
SCHÉG PEZSGÓ

„Newyorki Germania“

életbiztosító társaság irodahelyiséggel

VII. ker., Erzsébet-körút 50. szám alá helyeztették át.

Felhívás.

1000 korona orvosi jutalom.

F. hó 16-án és 20-án e lapban a fenti cím alatt megjelent nyiltéri közleménynek nem az volt a célja, hogy az urak egyike tréfálkozzék fölöttén, a másik gorombaságokat, sőt egy harmadik durvaságokat engedjen meg magának velem szemben, — hanem az volt a törekvésem, hogy megszabaduljak egy évek óta idült (krónikus) bajomtól, melyet, mint már említettem, a bel- és külföld körülbelül 50 orvosa okozott 30 év alatt, gyógymérgek alkalmazása által. Valóban, nem hittem volna, hogy lehetnek komoly, érdemes és magukat művelteknek valló egyének, kik egy ember jogos törekvését ilyen uton-móton pártolják.

Ennélfogva tisztelettel kérek mindenkit, hogy fentemlített felhívásokat meg nem jelenteknek tekinteni sziveskedjék. Önkezelésemet, úgy mint eddig, ezután is folytatni fogom. Tudásomon és tapasztalataimon, sajnos, nem mulik és köztudomásu, hogy egy csepp tapasztalás többet ér, mint az elméletek egész tengere. Mert ha nem volna tudásom és tapasztalatom, úgy azért a 10,000 frtért, a mennyibe bajom eddig került, már régen eltemetkeztem volna.

Azokért a nemes és szíves tanácsokért, melyeket közelből és távolból (nem orvosok) hozzáim juttattak, együttesen ez uton mondom szívvel érzett köszönetet, ámbár mindazt, a mit ajánlani szivesek voltak, már régóta ismerem és kipróbáltam.

Ezgyónemely urnak jelen felhívásom elején említett minősíthetlen eljárása azt az eszmét adta, hogy könyvet írjak a gyógykezelés terén 30 év alatt szerzett és szünetelt tapasztalataimról. Ebből a könyvből aztán a t. közönség kiolvashatja, hogy millió meg millió embertársunk va y korai halálal pusztul el, vagy legjobb esetben a gyógyművészek tudatlansága következtében egész életükön keresztül idült nyavalyában szenvednek, a mint azt a hozzáim érkezett levelek igazolják. De hát mit tehetnek szegények! Törnek, hallgatnak, a mint én törtem és hallgattam 30 éven át és azt hiszik, hogy annak így kell lenni. És dacára ennek, a nagy címekkel díszített kiállítások, a kiknek évi jövedelme a 100,000 frtot megközelíti, művészetüket és tudományukat nem engedik alaposan reformálni.

Tisztelt tudós uraim! En, a laikus ember, a kit Önök „fuser“-nak neveznek el, a „nagy bolond“, a kinek a promotéurak egyike engem elnevez, — én kinyitom szeméit az emberiségnek, el akarom könyvemben mondani azt, hogy hogyan kerülhet el az ember a betegségét, vagy ha beteg, hogyan válhatik ismét egészségesé és jövedelme a gyógymérgek nélkül. Szérgalmas leszék, hogy könyvem hat hónap alatt megjelen Hességek.

Földvári L.,

háztulajdonos, Budapest, I., Németrölgy.

Kérelem. Ki venné magának azt a fáradságot, hogy nekem, természetesen megfelelő ár mellett, vasuton, egy zsák nyírfalevelet küldjön. 7994

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ A kigyókiasszony miatt. Az újpesti cirkuszban *Fiala János*, *Valkos János*, *Fülöp István*, *Makai József*, *Rosenfeld István* és *Prontvai Paulusz István* többszörösen büntetett csirkefogó a kigyókiasszonyt, amikor illetlen modulatork kíséretében játszott a kigyóalakításait, kipszegték. Az illetlen viselkedésére még illetlenebb szavakkal feleltek, úgy hogy a cirkusz-igazgató kénytelen volt hallgatóságát a csendre és rendre figyelmeztetni. Az előkelő hallgatóság erre a cirkusz érdemes igazgatóját is gunyolni kezdte, aki rendőrt hivatolt és be akarta kísértetni a társaságot. A cirkusz táján, az erőművész házikója mellett a gunyolódo társ-

ság hajba kapott és egyik is, másik is osztogatta egymásnak a pofonokat. Közéjük ment a rendőr, de a verekedés csak szinleges volt és csupán az ő törbeccsalására volt kieszeve. A banda rája rohant és egy összeszurkálta és botokkal úgy elverte, hogy három hónapig feküdt sebeiben. A pestvidéki törvényszék hatóság elleni erőszak és súlyos testi sértés miatt vonta a cirkusz hőseit felelősségre és *Fiala Jánost 2 évi*, *Valkos (Törpe) Jánost 1 évi és 8 havi*, *Fülöp (Bankó) Istvánt 1 évi és 8 havi* börtönre, *Makai Józsefet 6 havi* fogháza, *Rosenfeld Istvánt 2 évi* börtönre és *Prontvai Istvánt 1 évi és 3 havi* börtönre ítélte. A királyi tábla Makait felmentette a vád alól, a többi vádlottra nézve helybenhagyta a büntetést. A Kuria mai ülésében *Szeghő Ignác* bíró referálása után Makait egy évi börtönre ítélte és *Prontvai István* büntetését két évi börtönre emelte fel. Egyebekben pedig helybenhagyta a második bíróság ítéletét.

§§ Éji látogatás. Ez év februárjában idősebb *Szöts Albert* miniszteri tanácsosnak a Városmajorban levő lakásába éjjel behatolt egy gonosztevő és az alvó tanácsos jelenlétében kezdte zsebrerakni a családtagok pénztárcáit és egyéb értéktárgyait. A betörő valamiben megbottolt, mire a tanácsos felébredt. A fiait is felébredte, *Albert*, egyéves önkéntes és *András*, gimnázista. El akartak banni hárman a betörővel, de ez a tanácsos kezébe harapott, úgy hogy az nem tudott védekezni. A betörő felhasználva ezt a helyzetét, több szurást ejtett a tanácsoson, míg végre a két fiúnak sikerült az erős testalkatu embert földre gyürni és megkötözni. Átadták a rendőrségnek és kiderült, hogy *Latyik Malcsó György* a neve, kriványgyetvai foglalkozásnéküli napszámos. A budapesti törvényszék a betörőt 3 évi és 6 hónapi fegyházra ítélte lopás miatt, de a királyi tábla mai ülésében *Zubovich* Román bíró előadása alapján a gonosztevőt rablás büntette miatt 6 évi fegyházzal sújtotta.

TÁVIRATOK.

A franciaországi takarítás.

Páris, július 28.

Kétségtelen beigazolást nyert most már a régebbi vezérkarnak összejűgése a sajtóságos körülmények közt fölakasztva talált *Lemercier-Picarddal*. Ez a *Lemercier-Picard* ugyanis meghamisította az írást *Cordier* értesítőirodai helyettes főnöknek, aki azért lett volna megbüntendő, hogy *Henry és du Paty de Clam* kijelentéseit nem erősítette meg. *Lemercier-Picarddal* levelet írtak *Cordier* aláírásával, amely levélben ez a *Dreyfus-család*nak felajánlotta szolgálatait.

Páris, július 28.

A *Soir* értesítése szerint *Zurlinden* tábornokot fölmentik a legfelsőbb haditanácsban viselt állásától. Valószínűbb azonban, hogy *Zurlinden* hadtestparancsnoknak helyezik át *Bordeauxba*.

Páris, július 28.

Az *Echo de Paris* holnap közölni fogja a *Quesnay de Beurepaire* által folytatott vizsgálat anyagát.

Negrier a *Gaulois* tudósítója előtt kijelentette, hogy már nem tekint magát a hadsereg kötelékébe tartozónak és elbocsátását szándékozik kérni.

Esterházy azt mondta a *Matin* egyik tudósítójának, hogy nem fog *Rennesbe* menni.

Páris, július 28.

Du Paty de Clamot és a feleségét a *Dreyfus-afférben* elkövetett üzemekért esküdtszék elé fogják állítani.

A minisztertanács ma foglalkozott a börze tegnapi pánikjával. Az okozói ellen vádat fog emelni az ügyészség.

Berlin, július 28.

A *Localanzeiger* arról a porosz tisztéről, akiről *Esterházy* leplezése során elmondotta, hogy francia fogságban ült, a következőket írja:

Az illető tisztet *Schönebecknek* hívják; 1896-ban elbocsátották a hadsereg kötelékéből. Most Németországban él. Ami a kémkedési pört illeti, az nem úgy ment végbe, mint ahogy *Esterházy* elmondotta. Annyi bizonyos, hogy *Schönebecket* fölmentéssel bíztatták, ha aláír egy olyan jegyzőkönyvet, amelyben *Dreyfus* neve is előfordul. De *Schönebeck* megtagadta ennek a jegyzőkönyvnek a megírását.

Bécs, július 28. Az ügyészség ma több bel- és külföldi újságot elkoboztatott.

Belgrád, július 28. Hir szerint legközelebb ide érkezik a perza sahnak rendkívüli követe, hogy *Sándor* királynak átadja a nap- és oroszlanrend gyémántos jelvényeit. *Sándor* király viszont a fehér sasrendet küldi a perza sahnak.

Kiel, július 28. A császári kikötő-kapitány kutterjét, ma délután *Mültenort* és *Friedrichsort* kö-

zött a heves vihar felborította. A hajón levő fődélzetiszt, főhajómester és 6 matróz a tengerbe esett. Három matróz belefult.

A cár és Lajos Napóleon.

Páris, július 28. A minisztertanácsban *Delcassé* külügyminiszter kijelentette, hogy az orosz cárnak *Lajos Napóleon* herceghez intézett állítólagos távirata teljesen hamis és egy orosz lap sem közölte, hanem egész terjedelmében Párisban készítették. *Waldeck-Rousseau* miniszterelnök megerősítette, hogy vizsgálatot indítottak a börzén tegnap elterjedt hamis hírek szerzőjének kinyomozására.

A császártalálkozás.

Berlin, július 28. Az eddigi jelentések a cár és a német császár találkozásának időpontjáról tévesek. *Miklós* cár és *Vilmos* császár nem fog szeptember előtt találkozni. A találkozás helye valószínűleg *Darmstadt* lesz.

Köztársasági manifesztum Spanyolországban.

Madrid, július 28. A kamara végleg elfogadta a belső államadósság új rendezéséről szóló törvényjavaslatot. A 7. szakasz felhatalmazza a bankot 2000 millió pezeta értékű jegyek kibocsátására. Az államkincstárnak kölcsönzött összegeket csak 2½ százalékkal kamatoztatják. A kormány reméli, hogy a kamarákat szombaton berekesztheti. Ha ez nem lesz lehetséges, akkor vasárnap valószínűleg ülést fognak tartani, hogy a kamarák munkáikat befejezhessék.

Madrid, július 28. A kortez bezárása után az ellenzéki képviselők republikánus manifesztumot fognak kibocsátani és gyűléseket fognak tartani.

A belga kormányválság.

Brüsszel, július 28. Több lap jelenti, hogy a miniszterválság bekövetkezett. A miniszterek között is nézeteltérés merült föl. Egy részük *Woeste*-vel tart és nyíltan kijelentik, *Van den Peereboom* az oka a véres utcai tüntetéseknek, amelyek a hónap elején voltak.

Változások a diplomáciában.

Róma, július 28. *Barrière* francia nagykövetet a kormány legközelebb vissza fogja hívni. Ezt a hírt most hivatalosan is megerősítik. A visszahívásnak az az oka, hogy *Barrière* gyakran beleavatkozott Olaszország belső ügyeibe s ezt a legmagasabb helyen is rossz néven vették. A francia katonai attasé, aki hasonló tapintatlanságokat követett el, szintén meg fog válni állásától.

Anglia Transvaal ellen.

London, július 28. (Aalsbáz.) *Maclean* kérdésére, vajjon a kormány Délafrikában háború esetén indiai vagy feketebőrű csapatokat szándékozik-e alkalmazni, *Balfour* a kincstár első lordja azt válaszolta, hogy a kormány csak fehér csapatokat alkalmazna, ha ily szerencsétlen események fordulnának elő.

Hajókatasztrófa a Volgán.

Pétervár, július 28. Azzal a tagnap eltejedt hírrel szemben, hogy a *Dmitrij* és *Kirmilec* gőzhajók összeütközéskor 155 ember fult a Volgába, azt jelenti az orosz távirati ügynökség, hogy a *Dmitrij* személyszállítóhajónak és a *Kirmilec* vontatóhajónak a Volga folyón e hónap 15-ikén történt összeütközéskor mindössze négy ember vesztette életét.

Közzadásági táviratok.

Berlin, július 28. (Gabonapiac.) Százaz iőjárás és lanya amerikai táviratok következtében a hangulat eleinte nyomott volt. Rozs később teljesen visszanyerte előbbi árát, buza csak ¼ márkával maradt alacsonyabbn. Zab csendes. Az idő hűvös.

London, július 28. (Gabonapiac.) Irányzat általában lanya. Tengeri és árpa 3—3 pennyvel alacsonyabb. Városi liszt 23—28 sh., repceolaj 22 sh., tengeri 18 sh. 6 p. Behozatal: buza 60.000, árpa 5000, zab 810.000 q. Az idő pompás.

Berlin, július 28. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Négyezszázalékos magyar aranyjárdék —. Magyar koronajárdék —. Osztrák hitelrészvény 241.—. Osztrák-magyar államvasut 147.50. Déli vasut 34.—. Északnyugati vasut —. Elbavölgyi vasut —. Orosz bankjegy készpénz —. Buschtiehradi —. Orosz bankjegy —. (Ultimo.) Lombard 216.10.

Frankfurt, július 28. Árfolyamok augusztusra. (A Budapesti Napló tudósítójának távirata.) *Esti forgalom.* Osztrák hitelrészvény 240.90. Osztrák-magyar államvasut —. Déli vasut 34.10. Osztrák aranyjárdék —. Olasz járdék 93.15. Lajra-kohó 261.50. Harpeni 199.15. Discont 196.70. Alpési —. Bécsi bankgyesület —. Szilard.

New York, július 28. Liszt helyben 2.85. Buza júliusra 76.½, szeptemberre 75.—, decemberre 77.½. Tengeri juniosra 36.½.

Chicago, július 28. Buza júliusra 70.½. Tengeri juniosra 31.½.

KÜLÖNFÉLEK.

Szonett.

— Béri Gyula fordítása. —

Szívünk, ha husz éves, nem könnyen enged,
Eszményképét keresve, válogat;
Egyért rajongunk, s szeretünk sokat,
S a szalmalángban sejtjük a szerelmet.

Majd, évek múltán, már meg nem remegtet,
Ha látjuk a szép ismert arcokat;
Más az, mi akkor boldogságot ad:
Keressük a jóságos tiszta lelket.

De így is, úgy is: sorsunk csupa átok!
Amíg az ifjú rajongva szeret,
Ez egy érzés csak győtri a szívet.

S ha tudjuk már, hogy mi ad boldogságot:
Érezzük, hogy késő a szerelem,
S szívünk már meg nem nyílik sohasem!

Sully Prudhomme.

+ **Vilma királynő akarata.** A kis hollandi királynő, aki egyszerre csak, szinte észrevétlenül nagy leánynya serdült s komoly királynő lett, mindenképpen meg akarja mutatni, hogy nem afféle királyi báb, hanem igazi uralkodónő. Eddig a hollandi pénzre csak apró lányka korából való képét vették, de őt most már bántja az a gondolat, hogy őt nem ismeri minden eleven lélek az egész országában. Meghagyta hát, hogy verjenek új pénzt s a kis gyermekarc helyett legyen minden egyes ércpénzen az ő nagylányos arcképe. Egy Pauder nevű hollandi véső már el is készítette a képmását, s egy francia művész fogja a további részleteket kidolgozni.

+ **Csipekosok a ház homlokán.** A hágai kongresszusnak néhány tagja a múlt héten kirándult a csupa lombos Harlembé. Ez alkalommal egy végtelenül gyönyörű ó-holland szokással ismerkedhettek meg, amely egyes helyeken még ma is életben maradt. Egy arisztokratikus külsejű házon a kapu fölött észrevettek ugyanis egy csipekkel cifrázott batiztsocokrot. Aztán amikor tovább mentek, egy másik utcában két egyszerűbb, de rendkívül tiszta házon megpillantottak egy-egy hófehér csokrot. Akkor már kíváncsiak lettek és megkérdezték egy öreg embert, hogy ugyan mit jelentenek azok a rozetták. Az öreg először is csöndességre intve a zajos kirándulókat, félrevonta őket a rozettás házak tájékról, majd megmagyarázta nekik, hogy azokban a házakban apró emberkék köszöntöttek be és a rozetták mindenemű zajongást eltértenek azoktól a házaktól. Zörgő szekerek más utcaiba fordulnak be, a jár-kelek nem mennek el hangos nótázással ezek előtt a házak előtt, végrehajtó, türelmelen hitelező nem megy ezekbe a házakba, de fájdalom csak kilenc napig.

REGÉNY.

A más büne.

(37) — Amerikai detektívregény. —

Írta: JULIAN HAWTHORNE.

— Nos és mi lett a vége? — kérdezte Stapelton ur.

— Még nincs vége — felelte Clifton ur. — De tényekből, amelyekről később értesültem. Arra a következtetésre jutottam, hogy New Yorkban meg fogok tudni valamit. Azt hiszem, hogy nyomra bukkantam, de hogy mi az a nyom, és hová fog vezetni, arról még korai volna a beszélgetés. Egy vagy két hónapig szándékozom New Yorkban időzni, s ha újra találkozom vele, ami nagyon valószínű, akkor megint elmondhatok önnek egyet-mást. Hanem mára csak ennyit!

— Azt hiszem, kissé hüvösödik — vélekedett Stapelton ur — nem mennék le az étterembe?

Clifton ur úgy látszik, elfogadta ezt az ajánlatot; mert amikor a szakállas ur a kajútban néhány perccel később az ablaktáblákat megnyitotta, a két tábori szék már üres volt.

TIZENNYOLCADIK FEJEZET.

Egy kocsiában.

Ketelle bíró és fiatal felesége közel laktak a Central-Parkhoz és Nolenét is magukhoz vették. Ez a házasság nagy érdeklődést keltett New Yorkban, mivel a menyasszony szépsége és egyéb előnyei épp oly ismeretesek voltak, mint a vőlegény bírói képességei. Az új házaspár azonban mégis nagyon visszavonultan élt azokra a csapásokra való tekintettel, amelyek a fiatal asszony családját érték. Csak néhány jó barátot fogadtak s alig látogattak valakit.

Kilenc nap múlva a doktor, vagy a tudós néni el távolítja a házról a rozettát, s akkor szabad a vásár.

+ **Még csak kezd.** Kínában nem jó az orvosoknak. Legsőbb úgy áll a dolog, hogy törvény kötelezi őket arra, hogy az est beálltával anyai apró lámpást gyújtsanak házuk homlokzatán, ahány betegüket a tulvilágra küldötték. Nemrégiben egy európai ember a feleségével Pekingben időzött és érdeklődött a Kelet csudás birodalmának szokásai iránt. Tudta az orvosok lámpásának jelentőségét. Egy este felesége hirtelen rosszul lett, s ő szaladt orvosért. Házigazdája ajánlott is neki egyet. Siet hozzá, de amint az orvos háza elé ér, ijedten látja, hogy negyven lámpás volt a ház homlokzatán. Rohan a szegény ember tovább, hogy keressen orvost, akinek kevesebb halott terheli lelkiismeretét. Egy utca szögletén három piciny méces pilog batoratlanul. Feléje rohan s örvendőzve költeti föl az orvost. Kéri, hogy jöjjön szegény feleségéhez, aki hirtelen rosszul lett. Az orvos hamarosan felöltözködik és sietnek a beteg asszonyhoz. A férj halásan fordul az orvoshoz:

— Bizonyára ön Peking legkeresettebb orvosa!

— Mért gondolja? — kérdé a kínai.

— Hiszen csak három halott-lámpás van a házán!

— Ó, kérem, én még csak most kezdtem praxisomat, s eddig még mindössze három páciensem volt — felelte az orvos egészen őszintén.

+ **A legdrágább gége.** Az emberek nagyon szeretnek gyűjteni, különösen az angolok és az amerikaiak. Még ha a törvénnyel kerülnek is összeütközésbe, még akkor is gyűjtenek. Így nemrég két fiatal angolt akkor csiptek el egy bajor királyi kastélyban, amikor egy darabot le akartak vágni egy drága függönyből. II. Lajos kastélyait különben is nagyon szeretik fölkeresni az angolok és amerikaiak és mindenki akar valami emléket magával vinni. A starnbergi tónál lévő padot, ahol a szerencsétlen király utóljára ült, annyira lefaragták, hogy alig maradt belőle valami és nemsokára új padot kellett a helyébe csináltatni. Ismeretes, hogy Loubet elnök kevéssel azután, hogy báró Christiani botjával betörte a kalapját, egy amerikaiól ajánlatot kapott, hogy drága pénzért engedje át neki a kalapot. Loubet visszautasította az ajánlatot, mire az amerikai Christiani báróhoz fordult a botért, de ezt sem kapta meg. Most ismét ilyen szinte hihetetlen dolgot jelentenek Angliából. Patti Adelina állítólag eladta gégejét egy amerikai milliomosnak ötszáz ezer frankért. Ez amerikai persze csak a diva halála után fogja megkapni drága kincsét. Most már Patti Adelina tovább szerezheti a pénz a gégejével, legfőképpen néha-néha eszébe fog jutni, hogy az a

Ketelle már több esztendővel azelőtt lemondott bírói állásáról, mint ügyvéd működött s közkedveitásban volt része.

Beszélték, hogy a feleségével nagyon boldogan él s választását éppen olyan szerencsésnek tartották, mint amennyire az asszonyt irigylésre méltónak.

Az esküvő október elején volt meg, a Nolen családnak a tengerpartról való visszatérése után. A rövid nászhónap után, novemberben letelepedtek új otthonukban. A bíró minden nap bement a városba, hogy az ügyeit elintézzze, míg felesége a délelőtti órákban otthon töltötte, délután pedig gyakran látták a parkban, amint vagy az anyjával, vagy még gyakorabban egyedül kocsizott.

Az időjárás hideg volt, de nagyon szép és az őszi napok szokatlanul derültek voltak. Egy délután, amikor Ketelléné egy játszótér mellett hajtott el, megállította a kocsiját, hogy a kiesinyek játékában gyönyörködhesse; mert semminek sem örült úgy, mint ha boldog gyermekeket láthatott. Néhány pillanat múlva éppen meg akarta parancsolni a kocsisnak, hogy hajtson, amikor a figyelmét hirtelen egy férfi keltette fel, aki közel a kocsijához a gyaloguton állott félig háttal fordulva feléje.

Magos volt, esinos természetű, sötét felöltő volt rajta és lehajlított karimájú fekete posztókalap, a festői tirioli kalapnak modern fajtája. Arcából és homlokából csak a körvonalakat láthatta. Bajuszt s rövidre nyirt pofaszakált viselt.

Mért hatott rá ennek a fiatalembernek a megpillantása olyan különösen és erősen? Erre nem tudott magának kielégítő feleletet adni. Bizonyára nem volt ismerőse neki és még is volt valami benne, ami nemcsak feléje vonta a pillantását, hanem a szívet is megremegtette, mintha tűz és jég forrongott volna benne. A keze hideg lett, foga vacogott és mégis lángoltak az orcái és forró esőppék gyöngyöztek a homlokán.

A fiatal ember lassan megfordult, hogy folytassa az utját. Amikor arccal feléje fordult, a lélekzete elakadt s ujjai görcsösen fonódtak rá a

gége már nem az övé. Talán egy kicsit meg is fog borzongani erre a gondolatra, ha szentimentális hangulatban lesz, de ötszáz ezer frankért el lehet viselni egy kis borzongást.

+ **Volter, Kinemazon, stb.** A nyelv tisztaságára úgy látszik mégis kényesek némely országban. Így például a *The Chicago Record* szerkesztője hatalmas szótartat boosított ki abból az alkalmából, hogy Chicagóban a bérkocsiközlekedésben nagy szerepet vett át az automobil. Nyelvünk napról napra jobban és jobban terjed, így szól a szerkesztő cikke. Nemzeti literaturánk folytonosan erősödik és különös módon beszédünkbe mégis egyre több nemzetközi szó csuszik be. Ezt nem lehet nyugodtan tűrni, nyelvünk tisztaságát meg kell óvni! — És ezzel pályázatot hirdetett. Aki a motoros kocsik legjobb elnevezését beküldi a lapnak, száz dollár, vagyis kétszáz forint jutalmat kap. Naponként ezer meg ezer levelet hoz most a posta Amerika minden tájáról, az angol-indiai grammatokról és Ausztráliából is rengeteg pályázó jelentkezik s legközelebb választott bíróság fog itélni a magától járó kocsi megkeresztelésében. Badger ur, milwaukeei lakos ajánlata például a következő:

Helyes, ne használjunk nemzetközi nevet, de kiváló alkalom van most kegyeletünkkel áldozni Volta Sándor emlékének. Ez az olasz ur az elektromosság tudományában alapvető munkálatot végzett s le kell mondani nemzeti hűségünkéről, hogy kegyeletünk parancsát kövessük. S különben is Volta nem szó, hanem név s így nyelvünk tisztaságán nem ejt esorbát. Ajánlom, hogy az automobil kocsikat nevezzük Voltornak.

Indiából Róbert Haase viszont erősen kikel a nemzetközi szavak kiküszöbölése ellen. Ugy okoskodik, hogy az angol-amerikai nyelv nemzetközi is így csak hasznára lehet, hogy igen sok nemzetközi szó van benne. Ő visszatér a régi görög név használatához s ajánlja, hogy az új közlekedő eszközt nevezék ki kinemazonnak. Kineo görögül annyit jelent: en mozogok; azoon: állat nélkül.

A pályázat eredménye persze nagyon kétséges erre a két urra, aki nem számolt az amerikaiak óriás hűségével, amelyet elég jól jellemez a következő kis eset: Néhány évvel ezelőtt egy bostoni úriember európai körutrá indult, de az angolon kívül semmi néven nevezendő nyelvhez nem könyitott.

— De hogy lehet így utazni? — kérdezték tőle.

— Uram, — felelte — minek tanuljak én idegen nyelvet. Hiszen néhány év múlva az egész világ angolul beszél.

+ **A méhek.** Egy angol törvényszéknek legutóbb azzal a kérdéssel gyűlt meg a baja, hogy tarthat-e valaki méheket a szomszédja akaratá ellenére. A pörös felek, akiknek a kérdés szőnyegre kerülése köszönhető, miss Kerby és Mrs. Pavy. A kissé életes kisasszony volt a panaszos. Előadta,

kocsijátó kilinesre. A jka, nyelve elszáradt, de egész lelke feléje röpült a pillantásával. Képződött-e? Valami csudás hasonlat volt-e, amely meglepettette? Ő elhaladna előtte, a nélkül, hogy feléje nézne!

Csakugyan tovább ment, egy-két pillanat, s végképpen eltűnik. De vagy véletlen, vagy egyike azoknak a benső, titkos döstönöknek arra kényszerítette, hogy megforduljon és éppen ránézzen a kocsi ablakán át. Szemük találkozott, egy pillanatra meredten néztek egymásra, aztán az arcához kapott a fiatalasszony s a meglepetés és öröm sikoltásával visszaesett a kocsi ülésébe.

Az az úriember, aki izgatottnak és haloványan látszott, átjött az uton, megfogta a kocsijátó kilinesét és miután meghagyta a kocsinak, hogy tovább hajtson, bezállott a kocsiba s bezárta maga után az ajtót. Azután befüggönyözte az ablakokat és a kocsi megindult.

Akármielyen gyorsan történt mindez, nem maradtak észrevételek. Két férfi mindent látott; az egyik magas karsu esinos ember, éles, de szép vonásokkal, fekete hajjal és szakállal és nagyon mozgékony fekete szemmel. Egyszerű, sötét ruhát viselt, de a megjelenésén a könyedség látszata nyilvánult, amiből arra lehetett következtetni, hogy vagy szórakozásból utazott, vagy pedig valami kalandor.

Társá jelentékenyen öregebb ember volt, s arcának sokkal durvábbak voltak a vonásai. Ruhája új volt, de rosszul illett neki. Ragyogó mellű és óralánc csillogott rajta. Apró szürke szemé éppen a leirt jelenetet vizsgálta, s miközben a kocsi tova sietett, a könyökével meglökte a kocsijátó.

— Nos, mi ez? — kérdezte ez.

— Láttam?

— Mit?

— Ugy látszik, hogy ön nagyon messze kalandozik innen a gondolataival. Nem látta azt a fickót, aki ebbe a kocsiba szállott?

— Melyik kocsiba?

— Abba, amely az imént még itt állt azzal

hogy amióta Pavy asszonyságnak az a szerencsétlen gondolata támadt, hogy méheket tartson, azóta meg van mérgezve a kertje. Van neki egy szép kertje, s ez ellen nem volna semmi kifozása, hogy egy-két méh járjon át hozzá, de a méhek tömegesen jönnek át és tönkreteszik a virágait. Egyszer pedig megtámadta őt kilenc méh és annyira meggyőzték őt, hogy az orvosa levegőváltozást parancsolt rá. Szóval, neki van szép lakása, kertje és mégis fürdőbe kell járnia, ahol költségesen kell élnie. Kárterítést követel és azt, hogy Pavy asszony vigye el a méheit, ahová akarja. Következett Pavy asszony. Olyan élesen, olyan szúrósan védekezett, hogy kellemetlenebb volt egy tuat raj méhnél. Először is rámutatott arra, hogy a méhtartás nem tilos, másodsor kijelentette, hogy az ő méhei olyan jól vannak nevelve, hogy nem bántanak senkit sem. S hogy ezt bebizonyítsa, tanuképpen elhozott egy éltes kisasszonyt, aki ugyanabban a házban lakik s aki elmondotta, hogy mindig nyitott ablak mellett alszik és még soha semmiféle találkozója nem volt egyetlenegy méhvel sem. Utolsó kártyának hagyta Pavy asszonyt azt a tudós professzort, aki azt bizonyította, hogy a méhek csak végső szükségben bántanak, amikor bántják őket. Azonban hiába védekezett Pavy asszony, a törvényszék tíz font sterling kárterítésre ítélte.

KÖZGAZDASÁG.

Értekezlet a gabona-kivitel ügyében.

Budapest, július 28.

Az ideai gabonakivitel ügyében a magyar államvasutak igazgatóságának meghívására, mint évente, ugy az idén is, e hónap 25-én értekezletet tartottak, melynek tárgya egyrészt az ideai aratás eredményének, másrészt pedig a jövő kiviteli forgalom esélyeinek megbeszélése volt.

Az értekezleten Ludwigh Gyula miniszteri tanácsos, az államvasutak elnökgazdátjának elnökleto alatt részt vettek:

Az államvasutak részéről Száibély Kálmán, Csátary Frigyes, Hauser Nándor, Tolnay Kornél, Döcsöy Lajos főfelügyelők, Prahács Gyula, Stejskal József felügyelők, Zeller Nándor főellenőr, dr. Képesy István segédtitkár és Urbánovits Zoltán hivatalnok; a déli vasut részéről Weber József felügyelő és Fischer Bódog irodafőnök; a kassa-oderbergi vasut részéről Szekula Gyula főfelügyelő; az érdekeltség köréből Szávost Alfonz, a gabonatözsde titkára, Häutler Lipót, Schuller Imre a magyar leszámitoló- és pénzváltó-bank közraktárainak igazgatója, Taus F. (Bayerthal és Biach cég), Deutsch Miklós (Heller M. és Társa), König L. (Erzsebet-malom), Bacher Emil (Viktória-malom), Vaida Nándor (m. kereskedelmi részvénytársaság), Sándor Pál (Schlesinger és Pollakovic cég), Sándor Ármán (Hermann

a hölgygyel! Mi lelte őnt, Horace? Tudja-e, ki volt az a hölgy?

— Nem; hát honnan tudnám?

— Nos, hát egy napon talán arra fog ébredni, hogy pénz hoz a konyhára! Azilyen előkelő hölgy nem kocsizik hiába egyedül a parkban és nem várokozik ok nélkül elhagyott helyeken, amíg kedvese meg nem érkezik. Egyszer talán szükségét érzi majd, hogy hálás legyen valami szolgálatkész lény iránt, amiért lakatot tesz a szájára, a helyett, hogy a férje urának beszámolna arról a kis jelenetről.

— Ó, esztelenség! Ez az előkelő népség hozzá van szokva ehhez s mihelyt kinyitjuk a szánkat, rögtön a rendőrségért kiabál! Semmit sem akarok a dologról tudni, köszönöm szépen. És ha ön azt hiszi, hogy ebben a parkban az asszonyok mind a saját kocsijukban járnak, akkor nagyon téved.

— Hát én tudom, hogy kicsoda. Egy hónap-pal ezelőtt Ketelléhez ment nőül.

— Kettele? . . . Huga annak a . . .

Megakadt.

— Nolen Jerrold hoga.

— Mar emlékszem erre a fura, s ha a számadás rendben lesz, majd megemlékszem a hugáról is, Jakab — felelte a fekete szakállas fenyegelő gözgel.

Grush Jakab nevetett, de nem felelt.

— Az hát a huga volt? Csakugyan? — folytatta amaz magában mormolva. — És egy hónappal ezelőtt Ketelléhez ment nőül és fiatal urakat bocsát a kocsijába!

A bajuszát pödörte, s könnyű palcájával a cipője orrát ütögette . . .

(Folytatása következik.)

Kohn jun.), Strasser Alfréd (Strasser és König), Hoffman S. (Hoffman S. és V.), Guttman Lajos (Schenker és Társa), Mandel Emánuel, Hartmann N. (Adria tengerahozás) és Reiner K. (Pesti hengermalom).

Elnök az értekezlet tagjainak üdvözlése után megjelenésükért köszönetet mondván, kifejté, miszerint a kereskedelemügyi miniszter megbízásából egybehívott ankét feladata lesz megállapítani, hogy az ezidei campagneban mily gabona-mennyiség elszállítása várható, s hogy a szállítás akadálytalan lebonyolítására mily intézkedések kívánatosak.

Utóbbi célnak biztosítására a magyar államvasutak igazgatóság minden telhető intézkedést megtett, illetve szükség szerint kilátásba vett. Nevezetesen a teherkocsi-állomány 2369 darabtal szaporodott, a gabonaraktárak a magyar államvasuti vonalakon 1160 □ méterrel, a magyar államvasutak üzemkezelésében levő helyiérdekű vonalakon 884 □ méterrel szaporították, topábbá jelentékeny mérvű állomási és vágánybővítések történtek.

Intézkedés történt továbbá az iránt, hogy: a kocsirakományi árakról címzettek azonnal értesítenek; az éjjeli munka esetleg rendszeresítenek; az üres és gabonával rakott kocsik lehetőleg gyorsan szállíttassanak; szükség szerint zárt vonatok vezetessenek be; a rakodási határidő szükség szerint kilenc órára leszállíttassék; Fiumébe és külföldre rendelt gabona, továbbá friss tengeri általában soron kívül szállíttassék; a kocsik gyors keringését külön e célra kiküldendő közegek ellenőrizték.

Az elnök annak a meggyőződésnek ad kifejezést, hogy az ideai gabona-campagne forgalmi lebonyolítása nehézségekbe nem fog ütközni.

Az érdekeltek köréből nyilvánult felszólalások a következőkben foglalhatók össze:

A gabonakereskedők egyé elműen oda nyilatkoznak, hogy az ideai gabonatermék értékét szám szerűleg nem jelezhetik, mert a rendelkezésre álló adatok és a földmívelési minisztérium hivatalos megállapításának eredménye között jelentékeny eltérések mutatkozik; meggyőződésük szerint ez idén Magyarországban igen nagy termése van, jóval nagyobb, mint a megelőző években.

A **buza-kivitel** nagyobbrészt a vámkörzeten belül ausztriai cseh-morva malmokba fog irányulni. Különös figyelmet igényel ezuttal az **árpaforgalom**, mely eikkból előreláthatólag nagy arányú kivitel várható Fiume és a nyugati külföld felé.

A **tengeri-termést** illetőleg mindössze annyi hanzott el, hogy meglehetősen terméshozamra van kilátás és hogy a friss kukoricának sorrendben kívül való gyors továbbítása mellőzhetetlen követelményt képez, a zab- és rozs-, valamint a repcetermés hozama és forgalmi alakulása tekintetében kijelentések egyáltalán nem tettek. A lisztforgalom érdekeltjei az alkalmossal is rámutattak ama kiváló közgazdasági tekintetekre, melyek lisztkivitelünk gondozásához fűződnek. Buzafülségünk zöme liszt alakjában kerül kivitelre Fiumébe, Ausztriába és a vámkülföldre egyaránt jelentős mértékben. A lisztkivitel telhető elősegítése közérdekű feladatként jelentkezik, mert szerintük ily akció a gabonakereskedők köréből a következő különleges kivanalmak kerültek felszínre:

Gondoskodni kell tehát a fehér liszt minél nagyobb tömegben való kiviteléről. Nyomatékos aggodalommal hangsúlyozták, hogy az őrlési forgalomnak 1900 január 1-ével szándékolt becsüztetése a magyar lisztkivitel pótolhatatlan cespással sujtja, utalnak-e részben a német birodalmi kormányknak amaz akciójára, mely a vámvisszatérítéseknek a gabonabehozatalnak lisztkivitelként való honorálásánál a két áru értéke és nem nyers mennyisége szerinti kulcsot vert terbe, mi által a magyar lisztkivitel versenyképessége még inkább megnövekedett.

Emez általános kijelentések után a **gabonakereskedők** köréből a következő különleges kivanalmak kerültek felszínre:

A **letéti (raktári) jegyek** alkalmazása az üzletre bénítólag hat, amennyiben az osztrák malmok vonakodtak azokat értékegyűl elfogadni, s így az üzletkötés sok esetben nem effektuáltatik, kivánatos tehát, hogy e felvételi igazolványok csak végső szükség esetén alkalmaztassanak.

A **Budapesti fővárosi közraktárakban** eszközölt reexpedició felette költséges; jóval drágább, mint a bécsi, svájci és délnémet tárházak igénybevétele; utóbbi külföldi helyeken reexpediációs illeték egyáltalán nem is számítottatik.

A magyar leszámitó és pénzváltó bank budapesti közraktárainak képviselője kéri, hogy minden nélkülözhető budapesti vasuti raktár szükség szerint a közraktáraknak, a gabona elhelyezésére engedtesék át, továbbá, hogy az ide érkező rakott kocsik közvetlenül az újból való megrakásra felhasznál-tassanak.

Az **elnök** az elhangzott kijelentésekre és kívánalmakra egyenként visszatér és azok tartalmát összefoglalja. Örövendetesen veszi tudomásul, hogy nagy gabona-forgalomra van kilátás. Az intézet részéről fogantatosított s már ismertett intézkedések a kilátásokkal teljes összhangzásban vannak. A nyert közlések után is oda nyilatkozik, hogy kocsihány,

feltéve, hogy a szállítási évad igen rövid időtartamra nem szorítkozik s a szállítási igények a rendes szállítási évadon belül fokozatosan megoszva jelentkeznek, a fogantatosított biztosítékok mellett előreláthatóan meg fog mutatkozni.

A **letéti (raktári) jegyek** alkalmazását illetőleg arra utal, hogy az Ausztriával való forgalomban az adott esetekben kizárólag feladást vévényeket szolgáltatnak ki, minél fogva az említett nehézmény tárgyalanná vált.

A **budapesti reexpediáció költséges voltára** megjegyzi, hogy a reexpediációs illeték számítása a kétszeres kezelés jogosult ellenértékű szolgálatában a külföldi vasutak részéről is beszédtetik. E részben összehasonlító tanulmányozás elől nem zárkozik el. A kocsiszolgáltatást illetőleg kiemeli, hogy a reexpediációs eljárás kocsikéltetéssel jár, miért is annak fokozottabb igénybevétele a gabonacampagne tartamán belül nem időszerű.

Ama **kivánóságok**, hogy a **fővárosi közraktárak** céljaira a vasuti raktárak szükség szerint átengedtesenek, tekintettel egyéb szállító felek jogosult igényeire, nem tartja teljesíthetőnek. A rakottan érkező kocsinak kiürülés után közvetlen rendelkezésre bocsátását kötelezőleg nem helyezheti kilátásba, mert ily különleges engedmény a szállító felek sorrendszert ellátásával ellenkeznek s a kocsik jobb kihasználásának előnyeit nem biztosíthatná. Az **őrlési forgalom** beszüntetése kérdésében nyilvánult kívánalom elbírálása jelen értekezlet keretén kívül esik.

Ezek után az **elnök** felhívja az értekezlet figyelmét a **pozsonyi átrakodási szolgálat** rendszeresítésére, mely a Németország és Svájba irányuló forgalmak céljaira közvetlen viteldijakkal ellátott alkalmas szállítási módozatot nyújt s egyszersmind a gabonaforgalom lebonyolításának megkönnyítésére eszközül kínálkozik.

Végül **Sándor Pál** az érdekeltek nevében meleg köszönetet mond a magyar királyi államvasutak részéről a gabonaforgalmak lebonyolításánál nyilvánult kiváló üzleti előzékenységért s a kiviteli forgalmakban tapasztalt hathatós díjszabási tárgyalásokért.

Ezzel az értekezletet véget ért.

Ipar és kereskedelem.

Az **idei gyümölcsstermés**. A földmívelésügyi miniszterhez érkezett jelentések szerint idei gyümölcsstermésünk általában csak közepes. Vannak ugyan az ország keleti és délkeleti részén vidékek, ahol bő alma- és szilvatermés van, de van számos oly vidék is, ahol a termésből alig marad a fán valami. A rendetlen tavaszi és nyári időjárás az egész kontinensen nagy kárt tett a bő termésű igérő gyümölcsösökben. Angliának rossz gyümölcsstermése lesz; Belgium, Svájc és Franciaország közepes termésre számíthat. Németországban oly gyenge lesz az almatermés, hogy több ezer vaggon alma bevitelére lesz szükség. Ausztriában a termés szintén alig közepes. Amerikából is azt jelentik Stuttgartba, hogy csak féltérmetre lehet számítani. Így tehát azok a magyar gazdák, akiknek jó termésük volt, a gyümölcsöt elég jól értékesíthetik majd. Már is több württembergi és svájci nagyobb exporteur tudakozódott az országos gyümölcsstermésbiztonság alma után és **Daranyi** miniszter intézkedett, hogy az egyes vidékek nagyobb készleteit mielőbb bejelentsék. A szőlő- és diótermés majdnem mindenütt kielégítő.

A **személyszállítási díjak felemelése**. A N. Fr. Pr. mai számában a következők hirtelent meg: A magyar kormány komolyan foglalkozik a magyar államvasutak személyszállítási tarifájának felemelésével. A kormány utal arra a körülményre, hogy a zónatarifának nem volt meg a kellő finánciális eredménye, de mivel mégis szükség volt politikai szempontból a zónatarifára, hogy a vasuti forgalmat emeljék, életbe kellett léptetni. A kormány előre tudta, hogy a zónadíjszabás életbeléptetése a bevételket csökkenteni fogja, a forgalom emelése szempontjából azonban pénzügyi áldozatoktól sem riadt vissza. Most már, hogy a zónatarifával elérte célját a kormány, nem halasztható tovább a tarifa emelése. Végleges döntés ebben az ügyben nem történt még.

Beszarak. A kontingens nyersszesz ára **Budapestben** 18.50 forint pénzben, 19.— forint aruban. **Bécsben** a kontingentálit keszaru 19.60 forint pénzben, illetve 20.20 forint aruban.

Borjavásár. (A budapesti marhavásártéri vásári pentár részvénytársaság tudósítása.) Felhajtás: **Belföldi élő borju** 726 darab, **leölt borju** — darab, **növendékmárha** — darab, **barány élő** — darab, **leölt barány** — darab. **Árjegyzések**: **Belföldi élő borju** 30

Szabadalmakat Értékesítő Vállalat

Budapest, VII., Erzsébet-körút 17. szám.

Kieszközöl szabadalmakat, finan-ciroz találmányokat és beajstromoz védjegyeket.

Felvilágosítás díjtalan.

krajcártól 38 krajcárig, elsőrendű 37—42 krajcárig, kivételesen 44 krajcár, növendék marha — kr. Elő bányá — forintig páronkint. A vásár eleinte szilárdabbnak mutatkozott, később azonban kissé ellenyult. Az árak általában a tegnapi keretben mozogtak.

Budapesti sertés-konzumvásár. A főrenvárosi petróleum-rakodónál lévő székes-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1899. július 28-án. Készlet 330 darab. Értékelt 834 darab. Összesen: 1164 darab. Eladott 761 darab. Maradt 433 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. súlyban 43—44 krajcárig, 220—280 kgr. súlyban 43—44 krajcárig, 320—380 kgr. súlyban 42—44 krajc. Öreg nehez páronkint 400—500 kilós 40—42 krajcárig. Malacok 42 krajcárig különkint. A vásár élénk volt.

A budapesti gabonatözsde.

Budapest, július 28.

Élénk kínálat és a malmoknak a vásárlástól való tartózkodása következtében a buzaárak ismét estek. Eladottak 8000 métermázsra új és 3800 métermázsra régi buza 5—10 krajcárral alacsonyabb áron. Rizsban a kínálat élénk volt. Forgalomba került 200 métermázsra, amelyből 5 krajcárral estek az árak.

Eladottak:

Buza. (Új buza.) Tiszavidéki: 300 mm. 81-5 k. 8 frt 95 kr, 100 mm. 81 k. 8 frt 90 kr, 100 mm. 81 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 81 k. 8 frt 82 1/2 kr, 300 mm. 81 k. 8 frt 80 kr, 500 mm. 80 k. 8 frt 90 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 79-5 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 80 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 75 kr, 100 mm. 79-5 k. 8 frt 85 kr, 150 mm. 80-5 k. 8 frt 80 kr, 150 mm. 80 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 80 k. 8 frt 80 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 80 kr, 250 mm. 79-5 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 55 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 79-5 k. 8 frt 75 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 50 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 60 kr, 100 mm. 78-5 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 78-5 k. 8 frt 40 kr.

Pest megye vidéki: 500 mm. 80 k. 8 frt 90 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 80 kr, 150 mm. 80-5 k. 8 frt 80 kr, 150 mm. 80 k. 8 frt 80 kr, 200 mm. 80 k. 8 frt 80 kr, 200 mm. 79-5 k. 8 frt 60 kr, 300 mm. 79 k. 8 frt 80 kr, 100 mm. 79 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 78-5 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 78-2 k. 8 frt 37 1/2 kr, 8 frt 37 1/2 kr, 200 mm. 78 k. 8 frt 57 1/2 kr, 100 mm. 77-5 k. 8 frt 45 kr, 100 mm. 77-8 k. 8 frt 50 kr, 100 mm. 76-5 k. 8 frt 52 1/2 kr, 150 mm. 75-5 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 75 k. 8 frt 40 kr, 100 mm. 74-3 k. 8 frt 35 kr.

Bácskai: 100 mm. 74-8 k. 8 frt 40 kr, 150 mm. 75-5 k. 8 frt 35 kr, 100 mm. 74-2 k. 8 frt 35 kr, 200 mm. 72-5 k. 8 frt 15 kr.

Tiszavidéki: (Ó buza.) 900 mm. 80 k. 9 frt — kr, 150 mm. 80 k. 9 frt — kr, 200 mm. 80 k. 9 frt — kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 85 kr, 100 mm. 78 k. 8 frt 90 kr, 250 mm. 76 k. 8 frt 75 kr, 150 mm. 76-5 k. 8 frt 70 kr, 100 mm. 75-5 k. 8 frt 70 kr.

Ehémegye vidéki: 760 mm. 77 k. 9 frt — kr, 600 mm. 77-6 k. 9 frt — kr.

Mind 8 hónapra.

Rozs (6): 200 mm. 6 frt 62 kr, 300 mm. 6 frt 55 kr, 400 mm. 6 frt 50 kr, 600 mm. 6 frt 55 kr, 500 mm. 6 frt 55 kr, 100 mm. 6 frt 55 kr.

Buzarepe: 100 mm. 11 frt.

Káposztarepe: 350 mm. 11 frt 50 kr.

Tengeri: 100 mm. 4 frt 72 1/2 kr.

Zab: 100 mm. 5 frt 57 1/2 kr, 100 mm. 5 frt 85 kr.

Kézpénzfizetés mellett.

A Készürő hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint, kézpénzben 100 kilogrammonkint. — A minőség hektolitereként és kilogrammonkint.

Buza (6)	75 k.	8,45	8,50	78 k.	8,50	8,60	77 k.	8,60	8,70
bánási	75 k.	8,70	8,75	79 k.	8,75	8,85	80 k.	8,85	9,00
tiszavidéki	74 k.	8,65	8,70	78 k.	8,65	8,75	77 k.	8,75	8,85
pestvidéki	74 k.	8,65	8,70	78 k.	8,65	8,75	77 k.	8,75	8,85
fejérmegyei	74 k.	8,65	8,70	78 k.	8,65	8,75	77 k.	8,75	8,85
bácskai	74 k.	8,65	8,70	78 k.	8,65	8,75	77 k.	8,75	8,85
román	75 k.	8,90	8,95	79 k.	8,90	9,00	78 k.	9,00	9,15
szerb.	75 k.	8,75	8,80	79 k.	8,75	8,85	78 k.	8,85	9,00
bolgár	75 k.	8,75	8,80	79 k.	8,75	8,85	78 k.	8,85	9,00
Rozs (6)	70 k.	8,50	8,55	78 k.	8,50	8,60	77 k.	8,60	8,70
Arpa (6)	60 k.	8,90	8,95	70 k.	8,90	9,00	69 k.	9,00	9,10
Zab (6)	64 k.	8,50	8,55	72 k.	8,50	8,60	71 k.	8,60	8,70
Tengeri (6)	60 k.	8,50	8,55	72 k.	8,50	8,60	71 k.	8,60	8,70
Repe (6)	60 k.	8,50	8,55	72 k.	8,50	8,60	71 k.	8,60	8,70
Köles (6)	60 k.	11,70	12,30	70 k.	11,70	12,30	69 k.	12,30	12,40

A határidőszelvények egy részének a következő kötések történtek:

Buza októb.	8,25	8,22	8,23	8,27	8,28.
Buza (1900.) áprilisra	8,63	8,60	8,62	8,64.	
Rozs októb.	6,62	6,60	0		
Zab októb.	5,42	5,43	5,44.		
Tengeri augusztusra	4,61	4,63	0		
Tengeri 1900. májusra	4,66	4,68	4,69	0	
Repe augusztusra	12,05	12,10.			

Déli egy órakor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tözsdén:

Buza októb.	8,26	8,27
Buza (1900.) áprilisra	8,63	8,64
Rozs októb.	6,59	6,60
Zab októb.	5,42	5,43
Tengeri júliusra		
Tengeri augusztusra	4,61	4,63
Tengeri (1900.) máj-ra	4,61	4,74
Repe augusztusra	12	12,10

Déliután fél 5 órakor zárul:

Buza októb.	8,27	8,28
Buza áprilisra (1900.)	8,63	8,64
Rozs októb.	6,60	6,61
Zab októb.	5,43	5,44
Tengeri májusra 1900.	4,73	4,74
Tengeri augusztusra	4,63	4,64
Repe augusztusra		

A budapesti értéktözsde.

A franciaországi események hatása alatt a külföldi tőzsdék gyengén zárultak, minek folytán nálunk is olcsóbb árfolyamok indult az üzlet, de számottevő forgalom nem keletkezett egy papirban sem. Leginkább kintáltak még az államvasut részvényt a kölesünére vonatkozó közleményekre.

A déli tőzsdén nagyban változott az irányzat, amennyiben igen nagy bécsi vásárlásokra osztr. hitelrészvényt gyorsan 2 frittal jutott, ami az ősi irányzatot megszilárdította, úgy, hogy a legtöbb érték a szenvedett árvesztéséget behozta.

Az osztr. hitelre kívül csak déli vasut mutatott fel mintegy 2 frittal árételt, míg a többi értékek a tegnapi zárlat színvonalain maradtak, államvasut meg 1 frittal olcsóbb is.

Az előtőzsde csendes.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 387,70—387,90. Osztrák hitelrészvény 382,70—383,25. Osztrák-magyar államvasuti részvény 345,50—346,50. Rimamurányi vasúti részvény 312,50—314,—. Kereskedelmi bank részvény 1437,— forinton.

A déli tőzsde javult.

Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 387.—388.—. Osztrák hitelrészvény 382,70—384,80. Osztrák-magyar államvasut részvény 345,10—346,10. Déli vasut 75,25—76,25. Közúti vasut részvény 371.—371,50 forinton.

Az utőtőzsde irányzata méréskelt forgalom mellett nyugodt maradt.

A 4 órai zárlatkor maradt:

Osztrák hitelrészvény 384,60. Magyar hitelrészvény 388.—. Leszámitolóbank 259.—. Rimamurányi vasúti részvény 313.—. Osztrák-magyar államvasut 345,50. Közúti vasut részvény 371,50. Városi villamos vasut 213,50 forinton.

Leszámitoló árfolyamok:

Magyar általános hitelbank	388.—
Osztrák hitelintézet	383.—
Hazai bank r. t.	111.—
Belvárosi bank részv.	106.—
Schlick-féle vasöntőde részv. t.	206.—
Bpesti városi villamos vasut	214.—

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Allamadósság.

a) Magyar Államadósság.		Magyar nyeresemé- kölesön (50 frt)	
Aranyjárdék 4 1/2%	119,—	119,25	101,—
Koronajárdék 4 1/2%	96,55	96,85	101,—
Keleti vasúti kötvények 5 1/2%	120,25	120,75	101,—
Államvasúti aranykölesön 4 1/2%	120,—	121,—	101,50
Államvasúti értéktőzsde 4 1/2%	101,—	102,—	94,75
Vasközvetítő 3 1/2%	85,—	85,—	99,25
Magyar nyeresemékölesön (100 frt)	101,—	102,—	132,25
Tiszai sorsjegyek 5%			

b) Osztrák Államadósság.		Koronajárdék 4%	
Egyes papírdarabok 3 1/2%	100,40	101,00	100,20
Egyes osztr. járdék 4 1/2%	100,40	101,50	170,—
Aranyjárdék 4 1/2%	100,20	100,70	170,—
1870-as sorsjegyek (100 frt) 5%			196,—
1874-es sorsjegyek			196,—

c) Idegen Államadósság.		Eszék 100 frankos sorsjegyek 3 1/2%	
Bolgar vasúti kölesön 5%	109,50	110,—	34,50
Budapest fővárosi kölesön 4 1/2%	96,75	97,75	
Temes-bérválási kölesön 5%	99,0	100,50	95,50

Más kölesönök.

Budapest fővárosi kölesön 4 1/2%	96,75	97,75
Temes-bérválási kölesön 5%	99,50	99,50

Záloglevelek és kölesönkötvények.

Budapesti intézetek kibocsátása.

Bélvárosi takarékpénztár 10%	101,—	101,—	Jelzálogbank nyereség 10%	120,50	121,50
Egyes osztr. takarékpénztár 4 1/2%	99,75	100,75	Jelzálogbank nyereség 5%		
Egyes osztr. takarékpénztár 4 1/2%	94,70	95,70	Jelzálogbank nyereség 3 1/2%	105,50	106,50
Közüti vasúti záloglevél 5%	101,50	102,50	Orosz kölesön takarékpénztár 4 1/2%	99,75	100,75
Közüti vasúti záloglevél 4 1/2%	102,—	103,—	Orosz kölesön takarékpénztár 3 1/2%	95,50	96,50
Földhitelintézet záloglevél 4 1/2%	100,50	101,50	Közüti jelzálogbank záloglevél 4 1/2%	100,25	101,25
Földhitelintézet (50 ezer) 4 1/2%	94,75	95,75	Közüti jelzálogbank záloglevél 3 1/2%	99,75	100,75
Földhitelintézet (100 ezer) 4 1/2%	96,75	97,—	Közüti jelzálogbank záloglevél 2 1/2%	97,—	97,—
Helyi kölesön vasúti kölesön 4 1/2%	93,—	94,—	Osztrák-magyar bank záloglevél 4 1/2%	99,70	100,70
Helyi kölesön vasúti kölesön 3 1/2%	97,75	98,75	Hazai társ. kölesön 4 1/2%	94,75	95,75
Jelzálogbank záloglevél 4 1/2%	101,—	102,—	Hazai társ. kölesön 3 1/2%	96,50	97,50
Jelzálogbank záloglevél 3 1/2%	100,—	101,—	Keresk. bank záloglevél 4 1/2%	100,—	101,—
Jelzálogbank záloglevél 2 1/2%	97,25	98,25	Keresk. bank záloglevél 3 1/2%	97,25	98,25
Jelzálogb. közp. kölesön (100 ezer) 4 1/2%	100,—	100,50	Keresk. bank (100 ezer) 4 1/2%	100,50	101,50
Jelzálogbank közp. kölesön 3 1/2%	96,—	97,—	Keresk. bank (50 ezer) 4 1/2%	98,25	99,25
Jelzálogbank közp. kölesön 2 1/2%	100,—	101,—			

Előbbségi kötvények.

Adria előbbségi kötvény 4 1/2%	100,50	101,50
Közúti vasut 4 1/2%	98,—	99,—
Budapesti-pesti vasút 4 1/2%	96,—	97,—
Kassa-oderbergi 1881. évi 4 1/2%	98,—	99,—
Kassa-oderbergi 1881. évi 3 1/2%	98,—	99,—

Bankok részvényei.

Bankjegyetlen	90,50	94,50	Kereskedelmi részv.	195,—	198,—
Elő m. iparbank	179,—	174,—	vénvárosi 4 1/2%		
Fiumei hitelbank	96,—	96,—	Magyar ár. közp.	510,—	520,—
Fővárosi bank r. t.	68,—	70,—	Jelzálogbank		
Hazai bank	110,—	111,—	Osztrák-magyar bank	910,—	915,—
Horszón kívüli jelzálogbank	114,—	115,—	Kereskedelmi bank	1442,—	1446,—

Takarékpénztárak részvényei.

Bélvárosi	114,—	109,—	Egyes fővárosi	1199,—	1167,—
III. sz. öst.	110,—	109,—	Lloyd vízönt. társ.	87,—	85,—
Úrsz. betéti	82,—	83,—	Magyar Általános	29,—	30,—
Budapesti takp. és zálogk. r. társ.	224,—	220,—	Osztrák központi	776,—	778,—
			Pesti hazai	8225,—	8276,—

Biztosító társaságok részvényei.

Bécsi biztosító társ.	210,—	216,—	Ponczera	100,—	102,—
Bécsi élet-és károsodás-biztosítási társ.	270,—	280,—	St. Péter vízönt. társ.	109,—	111,—
Élel. magy. által.	310,—	320,—	Nemzeti bányász	115,—	117,—
			Pannónia vízönt.	825,—	840,—

Gőzmalmok.

Concordia	280,—	290,—	Hengermalom	580,—	586,—
Élel. budapesti	650,—	665,—	Molnár és Útók	237,—	270,—
Eszéket	265,—	265,—	Viktória	137,—	138,—
Lajsa	100,—	102,—			

Pányák és tőzslagyárak részvényei.

Borsodi bányász			Kőbánya szénár.	650,—	655,—
Budapesti Árt. és szénár.	98,—	100,—	Ró zánb. és tégla (Drasch)	215,—	228,—
Egyes üll. tégla és cement	75,—	79,—	Asztalgár	2,4	21,50
Élel. magy. által.	120,—	131,—	Általános részv		

Bank 152.— Bécsi bankkezeslet 245.— Osztrák-magyar bank 908.— Déli vasut 276.— Dunagözhajózási részvény 403.— Dohányrészvény 142.— Császári és királyi arany 5.67.— Német bankváltók 58.85. 42% ezüst járadék — Osztrák koronajáradék 100.30. 1884-iki sorsiegy 194.75. Osztrák hitelintézeti részvény 385.— Unionbank 312.50. Osztrák Länderbank 239.75. Osztrák-magyar államvasut 345.25. Elbavölgyi vasut 259.— Alpesi bányarészvény 255.75. 30 frankos arany 8.55. Londoni váltóár 120.60. Bécsi Tramway 472.— Az irányzat szilárd.

Bécs, július 28. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése. A délutáni maentoragyalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 285.12 Magyar hitelrészvény 287.50. Angol-Osztrák bank 152.50 Union bank 312.50, Länderbank 240.—, bankkezeslet 272.75, osztrák-magyar államvasut részvény 345.62, eszaknyugati vasut részv. 245.50, elbavölgyi vasut 259.—, dunagözhajós részv.—, alpesi bányarészvény 256.50, májusi járadék 100.45, osztrák koronajáradék —, magyar arany —, magyar koronajáradék 96.45 német birodalmi márka augusztusra 63.10 júniusra 58.91, török sorsjegyek 62.50, rimamuráyi vasmű 312.75 déli vasut —, dohányrészvény 142.50. Napoleon d'or —, Lombard —.

Külföldi értéktörszdek.

Berlin, július 27. (Társulat tudósítás.) A tegnapi nyugati törszdek bágyadása következtében fokozódott kedvetlenség eleinte gyöngítette az irányzatot. Bochumi részvény kedvezőtlenebb osztalékhirokre gyöngült. Később az irányzat bécsi hitelrészvény-vásárlásokra és kedvezőbb párisi és londoni jelentésekre általában javult. A forgalom csekély volt. Ultimopénz 37/80, magánleszámitolási kamatláb 39/80.

Berlin, július 28. (Zárlat.) 42% os papírjáradék —. 4% os osztrák aranyjáradék 100.75. Elbavölgyi vasut —. Magyar koronajáradék 96.50. Osztrák-magyar államvasut 147.50. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltóár 189.65. Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.75. Alpesi bányarészvény —. Disconto-Commandit 186.90. Általános villamosági Edison 268.—. Gelsenkircheni 205.90. Laurakohó 161.80. 42% os ezüstjáradék 100.—. 4% os magyar aranyjáradék 100.10. Osztrák hitelrészvény 241.—. Déli vasut 33.90. Károlyi Lajos vasut —. Orosz bankjegye 216.10. 4% os új orosz kölcsön 99.90. Török dohányrészvény —. Olasz járadék —. Magyar hitelbank —. Dynamit Trust 104.25. Harpeni 198.90. Az irányzat szilárdabb.

Hamburg, július 28. (Zárlat.) 42% os ezüstjáradék 99.90. 1880. sorsiegy 147.50. Déli vasut 34.—. 4% os osztrák aranyjáradék 100.50. Osztrák hitelrészvény 241.—. Osztrák-magyar államvasut 147.90. Olasz járadék 93.75. 4% os magyar aranyjáradék 100.40. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, július 28. (Zárlat.) 42% os papírjáradék 100.15. 4% os osztrák aranyjáradék 100.75. Magyar koronajáradék 96.60. Osztrák-magyar bank 151.20. Déli vasut 34.10. Elbavölgyi vasut —. Londoni váltóár 204.90. Bécsi bankkezeslet 137.50. Villamos részvény 155.—. 39% os magyar aranykölcsön 84.80. 42% os ezüstjáradék 100.—. 4% os magyar aranyjáradék 90.90. Osztrák hitelrészvény 239.30. Osztrák-magyar államvasut 147.—. Eszakny. vasut —. Bécsi váltóár 169.70. Párisi váltóár 812.—. Unionbank —. Alpesi bányarészvény 258.—. Az irányzat szilárd.

Páris, július 28. (Zárlat.) 3% os francia járadék 100.—. Olasz járadék 91.95. Osztrák-magyar államvasut —. Francia törleszt. járadék 100.15. 4% os magyar aranyjáradék —. Török dohányrészvény 308.—. Osztrák Länderbank —. 37% os francia járadék 102.22. Osztrák földhitelintézeti részvény —. Déli vasut 172.—. 4% os osztrák aranyjáradék 100.25. Ottomanbank 860.—. Párisi bankrészvény 1044. Alpesi bányarészvény —. Az irányzat javult.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Július 28. A sertésüzlet irányzata változatlan. A Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronkint 400 kilogramm felüli súlyban) 40—40 1/2— krajaérig. Öreg közép páronkint 300—340 kilogramm terjedő súlyban 42—42 1/2 krajaérig. Fiatal nehéz páronkint 320 kilogramm felüli súlyban 43 1/2—44— krajaérig. Fiatal közép páronkint 251—320 kilogrammig való súlyban 44 1/2—45— krajaérig. Fiatal könnyű páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban 44—45— krajaérig. — II. Magyar szodett: Nehéz páronkint 280 kilogramm felüli súlyban — krajaérig. Közép páronkint 220—280 kilogramm súlyban — krajaérig. — Könnyű páronkint 220 kilogramm terjedő súlyban — krajaérig. — III. Romániai: Nehéz páronkint 320 kilogramm felüli súlyban — krajaérig. — Közép páronkint 250—320 kilogramm terjedő súlyban — krajaérig. — Könnyű páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban — krajaérig. — IV. Romániai eredeti (Stachel). Nehéz páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban — krajaérig. — Könnyű páronkint 250 kilogramm terjedő súlyban — krajaérig. — V. Szerbiai: Nehéz páronkint 260 kilogramm felüli súlyban 44 1/2—45— krajaérig. — Közép páronkint 240—260 kilogramm terjedő súlyban 44—44 1/2— krajaérig. Könnyű páronkint 240 kilogramm terjedő súlyban 44—45 krajaérig.

Sertésárak július 28. napján volt készlet 43.747 darab, 1899. július hó 27. napján felhajtott 556 darab, 1899. évi július 27. napján elszállított 439 darab, 1899. július 28. napjára maradt készletben 43.864 darab.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Július 28. —

Kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Erling Vendel, Kemfer Ferenc, Urhegyi Jónó és Korponay Terka okleveles tanítókat, illetőleg tanítónőt az újanánti állami elemi népiskolához rendes tanítókká, illetőleg tanítónővé, Szele Irma okleveles tanítónőt a brassói állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Meindl Margit okleveles tanítónőt a munkás állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Fischer Viktória okleveles tanítónőt az óradnai állami elemi népiskolához rendes tanítónővé, Hírezi György magyar királyi államrendőrt az országos képtárhoz szolgávként kinevezte.

Vélelések. Az igazságügyminiszter Jauernigg Virgil budapesti országos gyűjtőfogházi ideiglenes minőségű tisztii irnokot ezen állásában véglegesítette.

Feljegyzések. Birói állásra a karánsebesi törvényszéknél 2 hét alatt; irnoki állásra a színérváraljai járásbírósnál 4 hét alatt; albíri állásra a temesvári járásbírósnál 2 hét alatt; hivatalsszolgai állásra a pancsovai királyi adóhivatalnál 8 hét alatt; irnoki állásra az egri törvényszéknél 4 hét alatt; albíri állásra a vingai járásbírósnál 2 hét alatt; hivatalsszolgai állásra a győri járásbírósnál augusztus 28-ig; irnoki állásra a kőrösbányai járásbírósnál 4 hét alatt; hivatalsszolgai állásra a felsővíssói járásbírósnál 4 hét alatt; irodatistai állásra a rimaszombati pénzügyigazgatóságnál 14 nap alatt; kezelési gyakorlati állásra a nagybecskereki pénzügyigazgatóságnál 8 hét alatt; hivatalsszolgai állásra a szentgotthárdi járásbírósnál 4 hét alatt; irodatistai állásra a budapesti törvényszéknél 2 hét alatt.

Napirend.

Naplár. Szombat, július 29. — Római katolikus: Márta sz. — Protestáns: Márta. — Görög-orsos: (július 17.) Margarita. — Zsidó: Ab 22. Szab. Eker. — A nap két reggel 4 óra 10 perckor. — Nyugszik este 7 óra 20 perckor. — A hold két este 10 óra 18 perckor. — Nyugszik délután 12 óra 5 perckor.

A miniszterek nem fogadnak. Nemzeti muzeum: Képtára és a néprajzi osztály (Csillag-utca 15. sz.) nyitva délelőtt 9—1-ig. Többi tárai 1 korona belépő díj mellett meglekinthetők. Iparművészeti muzeum zárva. Tehnologiai Inarmuseum zárva. Az új országúti közlekedés megkezdéséről délelőtt 10—1-ig. Belépő díj 20 krajcár. Deák-mauzóleum a kerepesi-uti temetőben, nyitva délután 6 óráig. Az összes könyvtárak zárva vannak. A Hódolói díszközvetítés. Eisenhut Ferenc óriási körképe, látható Városliget, Andrásy-ut végén, reggel 9 órától este 5 óráig. Belépő díj 50 krajcár, gyermekjegy 20 krajcár. Magyar Kereskedelmi Muzeum. Állandó kiállítás, kereskedelemtörténeti muzeum és keleti mintatár az Incars-pokban délelőtt 9—12-ig és délután 2—6-ig van nyitva. Az igazgatóság hivatalos órái ugyanott délelőtt 9-10-10 délután 2 óráig. Magyar házi-ipar központi bazár. Kerepesi-ut 22. 1. emelet délelőtt 9-10 déli 1 óráig és délután 2-től este 7 óráig. Tudakozó iroda és nyilvános szakkönyvtár. Kerepesi-ut 20. szám alatt, délelőtt 9 óráig 12-ig és délután 3—6-ig. Vasár- és ünnepnapokon délelőtt 9 óráig 12-ig. Allatkert nyitva egész nap.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorologiai intézet jelentése. — Budapest, július 28.

Az időjárás helyzet lényegében változatlan, a minimum ma is északraleten a másfelől délkeleten, míg a maximum északnyugaton tartózkodik.

Az idő Európában tulajdonban felhős s ugy északon, mint a kontinensen helyenkint esős; a hőmérséklet északnyugatról erősen süllyed.

Hazánkban csak szóróványosan voltak esők (Árvaváralja, Selmecbánya, M.-óvár zivatart jelent). A hőmérséklet ez ideig nem változott lényegesen.

Külöls: Eszaknyugati légáramlással tulajdonban száraz idő várható a hőmérséklet süllyedésével.

Vizállás.

Table with columns for location (e.g., Dunán, Tisza, Körös), date (July 27, 28), and water level (meters). Includes data for various rivers and locations like Tisza, Körös, and others.

GUMMI és hihhólvag tucaonként 3, 4, 5—10 frtg. Capote americaine (rövid) 1—6 frtg tucaonként. Női küönlegességök 1.80—2 frtg darabja. Női óvszivaec-kák tucaja 2—8 frtg. Mintagyűjtemény urak számára (25 drb) 5 forint.

Rendelmények rögtön és tiltoktatás mellett eszközöltenek. Bothausen M. Ignác és fiai Budapest, Király-utca 6 N. sz.

Szeplőt, májfoltokat és az arc mindenféle tisztatlanságát hogy nyom nélkül eltüntessük, használjunk szigetű hatyu-crémet szigetű hatyu-zappannal és moszóvízzel egyetemben. — Egyedüli készítője Özv. Buzáth Mártonné gyógyszerésznő M. Sziget. Főraktár: Török J. gyógyszerész Kírály-utca 12.

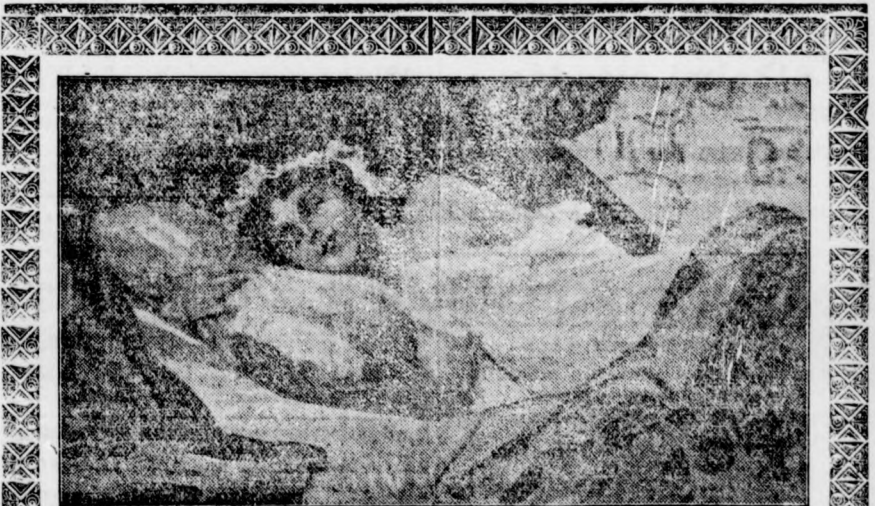
!! Óvakodjunk az érték elen utánzásoktól !!

Antiszeptikus s hygienikus HOLGY-ÓVSZER. Teljesen biztos hatással. Használhatók kimeletes és nem kellene többé szemmelé felügyeletein és ártalmas gummi- és spongyacikkék. Ára 1 doboznak, használati utasítással 1 frt 50 kr. Postautalványon előleges 1 frt 75 kr. beküldése után bérmentve kapható a föl-találónál: László József gyógyszerész Maros-Ujvár (Erdély). Főraktár Budapesten: TÖRÖK JÓZSEF gyógytára Kírály-utca és KERPEL LIPÓT gyógytára Lipót-kört 28. !! Orvosilag igen ajánlva !!

Magy. kir. államvasutak Igazgatósága. 113698/CI.

Hirdetmény.

Az 1900. évben Párisban tartandó világtalálási-részvétel kiállításának előkészítése céljából már most közhírré tételük, hogy egy kiállításra küldendő mint az onnan visszaküldendő, el nem adott és ki nem sorolt kiállítási tárgyak szállítására (615 állatok kivételével) a magyar és osztrák, valamint a bosznia-hercegovinai vasutak ugy az oda, mint a visszazállításra nézve helyi díjszabásaik díjtételeiből, nemkülönbén ezen vasutak egymásközi forgalmában fennálló köteleli árúdíjszabások díjtételeiből 50%-nyi mérsékelést engedélyeztek, a visszaküldés határidejét a kiállítás berekesztését követő 6 hónapra terjesztvén ki. Az osztrák és magyar, valamint a bosznia-hercegovinai vasutak részéről engedélyezett ezen kedvezmény mikénti alkalmazására vonatkozó feltételek, valamint a külföldi vasutak kedvezményei később fognak közzé tétetni. A kiállításra rendelt 615 állatknak Párisba és vissza való szállítására a fentnevezett vasutakon a kiállítási állatokra érvényes díjszabás fog alkalmaztatni. Budapest, 1899. jul. hó. A magy. kir. államvasutak igazg. (Utánnv. nem diasztatik.)

Mesés találmány a „Kosmos“-féle változó Levelező-lapok. Egy csodagépet vélünk a változó levelezőlapban előjtvé találni, ha kezünkbe veszünk. Bámulatra ejti az embert ezen találmány. A lelezőlapon látható alakok éppogy mozognak, mintha eleveken volnának. Egy jökevény clown szemünk előtt emelgeti bohócsapkáját, mozgatja mindkét kezét a felénk öltögeti nyelvét. A másik kép: Egy bájos szépségű szunnyadó leány ábrázol, de ime látogatunk jelentek és csodák csodája, a még az imént szunnyadó leány mosolyogva nyitja föl szemét. Nem tudunk betelni a képek látásával. Eddig megjelent két sorozat, egy-egy sorozat 10 különféle változó képes levelezőlapot tartalmaz, elegáns, esimes kivitelű borítékban. — Ára 1 sorozatnak, 10 drb 80 kr., mely összeg bélyegeken is beküldhető, 2 sorozat, 20 drb 1 forint 30 kr. Viszont el-árusítók 50 drbot 2 frt 50 krét, 100 drbot 4 frtét, 1000 drbot 35 frét rendelhettek. Kapható a fölárusító cégnél Magyar Keresk. Közlöny, Budapest, VII. ker. Károly-kört 9. sz.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZINHÁZ,
M. KIR. OPERAHÁZ.
NÉPSZINHÁZ.
MAGYAR SZINHÁZ.
VIGSZINHÁZ.
Szünet.

FOVÁROSI NYARI SZINHÁZ.

a Krisztinavárosban.
 Szombat, 1899. évi július hó 29-én.
Petőfi Sándor halálának 50 éves emlékeztetőre.
Petőfi nyitány.
 Irta: Eisenbach Sándor.

I.
Talpra magyar.
 Irta: Verő György.

II.
Előszó.

Petőfi.

Színmű 1 felvonásban. Irta: Rudnyánszky Gyula.

III.
Petőfi halála.

(A segezári csata.)
 Irta: Verő György.

IV.
Nagy Bella k. a. felléptével:

Apotheosis.
 Irta: Jókai Mór.
 Kezdeté 7 órakor.

VÁROSLIGETI SZINKÖR.

Szombat, 1899. évi július hó 29-én.
 Diszeldadás: **Petőfi Sándor** halálának 50-ik évfordulója emlékére.

Prolog.

Irta: Taksonyi József.
 Ezt követi:

A szigetvári vértanúk.

Történeti dráma 5 felvonásban. Irta: Jókai Mór.
 Kezdeté 7 órakor.

KISFALUDY SZINHÁZ.

0-Budán.

Szombat, 1899. évi július hó 29-én.

Sulamit, Jeruzsálem leánya.

Keleti opera 4 felvonásban, 7 képpén. Irta: Goldfaden Dávid. Zenéjét szerette: Dávidsohn Emanuel.

Személyek:

Mogaoch, Radó S. Abigail Kápolnai
 Sulamit, Kövessyné Zigitang Tukoray
 Absolon, Eroskövy Ezriel Tarján
 Kezdeté 7 1/2 órakor.

Dobsinai Jégbarlang

Kirándulás a magas Tátrába.

Indulás 1899. augusztus 9-én. Részvételi ár 5 napi ellátással
 személyenként 39 frt.

Prospektussal szolgál a Gyógyfürdők, üdülőhelyek és utazási központi iroda Budapest, IV., Teréz-körút 10.

Tarpataki vízesés

Fényképészet.

Van az országban a t. szak- és műkövelő fényképész urak szives tudására hozal, hogy helyben egy fényképészeti cikkéből teljesen felszerelt és raktárát megnyitottam Nagyban bővítés által azon kellemes helyzetben vagyok hogy t. vezütnék árúimat a lehető legátányosabban árúval halom, kézzelmezen berendezett laboratorium mindig rendelkezésre áll. — Szaktanítás ingyen. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan elintéztetnek.

NAGY M. fényképészeti
 cikkkel raktár
 BUDAPEST, VII., Károly-körút 3. sz. I. em.
 Telefon 10-61. sz.

1849-1899.

PETŐFI-ALBUM.

100 ÉNEK és DAL

zongorakísérettel Petőfi Sándor költeményeire. — Összegyűjtötte: Langer Viktor.

Ára díszkötésben. Petőfi Sándor legjobb arcképeivel ellátva 2 frt, postadíjjal 2 frt 20 kr. Kapható a kiadóknál Rózsavölgyi és Tsa cs. és kir. udv. zenekereskedésén.

Csak 4 forintért

küldök utánvétellel egy nagy, legújabb hangverseny-accord-citerát 6 billentyűvel, 25 hurral, finoman fényezve és elegáns kiállítva, kényelmes hangigazítással, gyönyörű hanggal és egy óra alatt megtanulható. Előbbi ára ezen citerának még egyszerű annyi volt. Egy ilyen egyszerű hangszernek egy családnak sem szabadna hiányozni. Szétküldés, teljesen felszerelve, hozzá legújabb iskola, hangjegytartó, hangolókészlet, kulcs, gyűrű és karton; 3-billentyűs accord-citera csak 1/4 frt (1 75 frt). Porto és láda egy hangszerehez 1/2 frt. Naponta köszönőleveleket. Íringszer főtáncos ur Kleinobnungban (Stájerország) így ír: Leiteg József nagyon meg van elégedve a citerával és megkért, hogy önnel megbízása elintézéséért legnagyobb megelégedését fejezzem ki. Megrendelés directe a hangszergyárnál tennőd.

Suhr Heindr. Neuenrade 37.
 (Németország.)

Fogorvos Dr. NEUFELD.

Május 1-től Kossuth Lajos-utca 14. szám.
 Vasár- és ünnepnapokon d. u. 4-ig.

Szabadalmazott, fogazott türeztély

„UNICUM“

kemény acéltüreztélyből

Nagy tisztaságú megakartású!

49 1/2% szabad rostélyfelülettel!

Alkalmazható a legrosszabb tüzelő anyaggal, de különösen „porzszénnel” való tüzelésnél előnyös.

Ezer elismerő levél!

Kapható:

POLLITZER és TÁRSA
 BUDAPEST, VI., Gyár-utca 20.
 Argyezék és prospectus bérmentve és ingyen

Szigeti Lajos

szígyártó, nyerges és bőröndös.

Cs. és kir. udv. szállító. — Ő fensége József főherceg és Coburg herceg udv. szállítója.

Budapest, VIII., Múzeum-körút 10.

Tulajdonosi árukiezelés és helyettesítésként készített árucikkek adom el raktáron lévő kész áruimat. Raktáron van jelenleg 200 lóra való kullancs, szebből szebb 10- és kecsi, szorásos ezüst, nikkol- és sárgaréz-vevőre, 100 lóra való civil és 100 lóra való húzó előírásos nyergeszer, különféle angol- és belföldi gyártmányú pokrokok, lohadók, lezárt szerszámok, ostorok, lovaglóeszközök és botok. Nagy választék a legjobb minőségű utazó bőröndök, táskák és nappalirakból, minden zsebkönyv és árukat megfellelőleg, 10- és számszámított-estzők. Az üzletemből kiadott áruk jó-árgóért kereskedem, miután minden áru személyes felügyelet alatt készül.

Tartalékos tiszturaknak nyergeszközöket kölcson is adok.
 Képes katonai és civil ár, egyéket bérmentve küldök.

LINOLEUM egész

helyiségek padlózására,
 Linoleum-szőnyeg,
 Linoleum-futó

Szőnyeg-raktár:
MILDNER H.
 Budapest, IV., Václav-utca 3

LINOLEUM

az egészségügyileg legjobbnak elismert, legolcsóbb és legtartósabb padlófedés, pormentes, neszfogó, ruganyos, hasadégmentes és tartósabb, mint bármely más padlózat.

VEDJEGY.

Kitüntetve a legmagasabb díjakkal!

Andél J. tengerentúli pora

biztosan megsemmisíti a:
 SYABBOCARAT, CSOTANYT, MOLYT, POLOSKÁT, BOLMÁT, LEGYET, MANCVÁT, EGYSZÓVAL MINDEN ROVART.
 Eredeti üveg ára: 1 frt 25 kr., 1 frt, 75, 50, 25 kr.

Magyarországi főraktár: **Török József**
 gyógyszerháza, Budapest, Király-utca 12. szám.

Magyar kir. Államvasutak budapesti jobb. üzletvez. 252C3/99. sz.

Pályázati hirdmény.

A magyar királyi államvasutak Újvidék állomásaán létesítendő felvételi épület bővítése és részbeni átalakítása céljából ezennel nyilvános ajánlati tárgyalást hirdetek.

A tervek, az ajánlati költségvetés, részletes leírás, a szerződési tervezet, a feltételek és a pályázati feltételek Budapesti központi üzletvezetőség pályafentartási és építési osztályánál (Külső Kerepesi-ut), valamint az újvidéki osztálymérnök-szénél a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Jogerőnyes és kellőleg belyezett ajánlatok legkésőbb f. é. augusztus 2-án déli 12 óráig üzletvezetőségünk 1-5. osztályánál nyújtandók és lepecsételve eme felirattal: (Ajánlat az újvidéki felvételi épület bővítése és részbeni átalakítására.) Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vételni. Bánatpénz fejében legkésőbb f. évi augusztus 1-én déli 12 óráig 3000 frt, az háromszor frt készpénzben, vagy állami letétrek alkalmas értékpapírokban gyűjtőpénztárunknál (Külső Kerepesi-ut) lefektetendő. A bánatpénzről szóló letétjegy az ajánlat hoz nem esztanolandó. Az értékpapírok a budapesti, illetőleg bécsi tőzsdén a legutóbbi jegyzett 14 napnál nem régebbi árfolyam szerint számítatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek. Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzkeret térítve visszanyel adandók fel. Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fenntartjuk.

Budapest, 1899. jul. hó. Az üzletvezetőség. (Utány. nem díjazatik.)

Legszebb Legjobb Legolcsóbb

PAP lan PAP lan PAP lan

1. Összehajtható vasgőy 8
 maíráccal 1,70
 1 drb rouge paplan 10,00
 1 „ cachmir paplan 2,50
 1 „ satin cachmir paplan 2,50
 1 „ atlas cachmir paplan 4,80
 1 „ atlas selyem paplan 7,50
 1 „ fodrosal sely. paplan 12,00
 1 „ 36 vázson chifon paplan 1,20
 1 „ vasas nélkül 1,20
 1 drb 16 vázson chifon paplan lepedő 1,80
 1 drb 16 vázson takaró pokróc 1,80
 1 drb 16 löpökróc 1,50

1. acél sodrony szrybesét 5,00
 1 tengeritű fejváncos 1,20
 1 levarott szalmassak 2,20
 1 „ mat. és 3,80
 1 Crinde Afrique matrác 4,50
 1 lösször 12,00
 1 párnázott ruganyos matrác 18,00
 1 nagy szoba szőnyeg 200/300 2,50
 1 ablak tünis függöny 1,50
 1 bouret ággyártó 2,20

Futószőnyeg méterenként 25 krtól 4 krtig.

GICHNER JANOS és TÁRSA

paplan, matrác és kárpitosaru gyáronok, szőnyeg, függöny-ágy- és asztalterítő stb. nagy vái asztalban.

Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.
 Argyezéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk. Nem tiszó árakat külső-állítók, vagy a péntek visszadituk.

Magyar kir. Államvasutak. Igazgatóság.
 97073/28681 CV. szám.

Hirdmény.

A nagy kir. Államvasutak védnöksége alatt álló fumei nyilvános raktár részvény Ársaság Fiumében foglalokzik a Fiuméba vasuton ércszó és onnan hajóval továbbítandó, valamint a Fiuméba hajóval érkező és onnan vasuton észállítandó és a helyi áruk átvételével, megőrzésével, gondozásával, csomagolásával, átadásával s egyéb kezelsével, — nemkülömben az átvett áruk tüzárk elleni biztosításával.

A részvénytársaság gabona-elevatorában a külföldre rendelt vagy importált gabonamérek mindennemű kezelését (u. m. eleválást, keverést, egalizálást, rostálást, trierözést és osztályozást) elvállalja, rugatlantól végeztetni a gabonának zsákokban vagy ömlesztett állapotban való (alla rinfusa) hajóba rakását is.

A részvénytársaság a nagymélt kereskedelemügyi m. kir. Ministerium által jóváhagyott üzlet-szabályzatot és díjtételeit kívánatra díjlanul rendelkezésre bocsátja.

Budapest, 1899. jul. 24.
 (Utányom. nem díjazatik.) Az igazgatóság.

!! Legolcsóbb és legjobb szakácskönyv !!

Szegedi új szakácskönyv legújabb (4.) bővített kiadású: Székula Teréz. Ára 2 forint helyett, csak 1 forint 50 krajcár.

Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában.
 József-körút 18.

Ős-Budavára.

Ma szombaton, 1899. július 29-én.

A rendes műsoron kívül esti 9 órakor

Petőfi ünnepély.

Alkalmi előadás.

Szavlatok. Élőképek.

Belépődíj este 7 óráig 30 krajcár, azután 50 kr.

Mérsékelt áru belépőjegyek a dohánytűzszékben kaphatók.

Somossy Mulató

Albrecht Ferenc, bérlo.

Renoválás és átalakítás miatt a mulató zárva marad.

Megnyitő előadás 1899. augusztus 12-én új műsorrall és új különlegeségekkel.

Albrecht Ferenc igazgató.

A télikert, kávéházhelyiségek és Chambre separéek nyitva lesznek. Minden este Munczy Lajos zenekara.

Vendéglóm megnyitása!

Van szorensem a mélyen tisztelt közönség és t. vendégeim szives tudomására juttnai, hogy a mai napon a VII. kerület, Kerepesi-ut és Nyár-utca sarkán a régi üzletem átalakítás után vendéglómet megnyitottam. Törekvésem leendő, úgy kitűnő magyar konyhával és valódi hírnevű boraimmal, kir. serfőzdebből való világos, a la „Pilsen,” sötét, Maláta, „Goliat” sörökkel, valamint pontos és figyelmes kiszolgálással a t. közönség igényeit kielégíteni. A t. közönség szives pártfogását kéri

mély tisztelettel
Madai L.

Vasutörök Divatárak Penzserények Gyermekruhák Fa-butorok Kalapok Ujzárók Újpiák Ezüst-ékszer

PÁRISI NAGYÁRUHAZ

BUDAPEST, VII. KERESPEI UT 38.

NŐSZ-és ALKALMI AJÁNDÉKOK.

TELJES KONYHA-BERENDEZÉSEK.

KÉPES NAGYÁRJEGYZÉK INGYEN és BÉRMENTVE.

Minden 10 frtnyi bevásárlásnál, bármely fénykép után, művészies kivitelű, 60 centiméter nagyságu hü életnagyságu fényképet **INGYEN**

adunk és a képhez szükséges díszes kivitelű papír keretért (passe-partout) csupán 1 frt 50 krt számítunk. A világ egy műintézte sem képes az ingyenképet önmagában 10 frtért elkészíteni.

1899. július hóban

Fegyverek Játék-árak Inga-órak Díszmü árak Zsebkönyvek Csillag-ékszer Sernyők Szövetek

MAGYAR KÖNYVTÁR.

Szerkeszti: **RADÓ ANTAL.**

A „Magyar Könyvtár”-ban eddig a következő elbeszélő művek jelentek meg:

Ágal Adolf. A Viola Vera és egyéb elbeszélések. (24. sz.)
 Ambrus Zoltán. Hajótörtek. Nyolc elbeszélés. (56. sz.)
 Amicis de Edmondo. A bor és egyéb apróságok. Ford. Tóth Béla. (7. szám.)
 Bárony István. Vadástörténetek. (28. szám.)
 Bocaccio. Válogatott elbeszélések a Decameron-ból. Ford. Radó Antal. (96. sz.)
 Bourget. Három elbeszélés. Ford. Hevesi Sándor. (33. sz.)
 Bütti. Az erkölcstelen. Olasz elbeszélés. Fordította Tóth Béla. (48. szám.)
 Coppée. Henriette. Ford. Bottlikné Tölgyessy Margit. (82. szám.)
 Cséhov A Falusi asszonyok és egyéb elbeszélések. Ford. Szabó Endre. (60. szám.)
 Droz Gusztáv. Az ur, az asszony és a baba. Rajzok. Farina Erősebb a szerelemnél. Regény. Ford. Tóth Béla. (119. sz.)
 Ford. Béri Gyula. (39. szám.)
 Fáy András válogatott meséi. Badits Ferencz bevezetésével. (54. sz.)
 Fra cie elbeszélők tára. I. (Maupassant, Gréville, Ricard Chavette, Bonsargent). Ford. Ambrus Zoltán. (17. sz.)
 Francia elbeszélők tára. II. (Daudet, Claretie, Prévost, Coppée, Alis, Ephyre). II. sorozat. Ford. Ambrus Zoltán és B. Tölgyessy M. (98. sz.)
 Heltai Gáspár válogatott meséi. Imre Lajos bevezetésével. (90. sz.)
 Jókai Mór. Szép Anygalka. (100.)
 Kármán József. Fanni hagyományai. (22. sz.)
 Kabos Ed. A csengeri kalapok és egyéb történetek. (67. szám.)
 Kleland. Elbeszélések Norvégból. Ford. Ritók Emma. (92. szám.)
 Kozma Andor. Vig elbeszélések. (47. szám.)
 Maupassant. Apró elbeszélések. Ford. Tóth Béla. (2. sz.)
 Meyer Konrad Ferdinánd. Egy füszervenese. Ford. Hevesi Sándor. (57. sz.)
 Mikszath Kálmán. Két elbeszélés. (81. szám.)
 Mural K. Roly. Mese-mese. (116. sz.)
 Musset. Tizian fia. Elbeszélés. Ford. Marquis Géza. (91. szám.)
 Olasz elbeszélők tára. I. (Farina, Verga, Serao, De Amicis). Ford. Tóth Béla. (99. sz.)
 Orsz. és borsó ök tára. (Jezsev. Juzsin. Szalagub.) Ford. Ambrusovics Dezső. (118. sz.)
 Papp Dániel. Utolsó szerelem és egyéb elbeszélések. (113. sz.)
 Poes. Fordította Radó Antal. (13. szám.)
 Poe Edgar. Rejtélyes történetek. Fordította Tolnai Vilmos. (45. szám.)
 Rudyard Kipling Indiai történetek. Fordította Mikos Lajos. (66. szám.)
 Seroo Matlú. Lányok. Elbeszélés. Fordította Tóth Béla. (83. szám.)
 Sipulusz. Humo eszkek. (6. szám.)
 Spanyol elbeszélők tára. (Pallacio Valdes, Frontaura, Pardo Bazán, Alas.) Fordította Szalai Emil. (76. sz.)
 Szalagub gróf. A medve. Elbeszélés. Fordította Ambrusovics D. (55. szám.)
 Szomaházy István. Légyott hármában és egyéb történetek. (16. szám.)
 Tolnai Lajos A nagygyárosok és egyéb elbeszélések. (86. szám.)
 Vértési Arnold. Kisvárosi történetek. (40. sz.)
 Wells. Világok harca. (Marslakók a földön.) Regény. Fordította Mikos Lajos I. rész. (93. szám.) — U. a. II. rész. (94. szám.)
 Turgenyev. Az ötidik kerék. Ford. Szabóné Nogáll Jan. Yke. Ujászületés. Amerikai regény. (62. sz.)

Egy-egy szám ára 15 kr.
 Megrendelésnél elég a füzet számát följegyezni. Az ár beküldése után bármely füzetet bérmentve küld a Budapesti Napló kiadóhivatala, József-körút 18. szám.

Megszerezhető minden hazai könyvkereskedésben is.

Poloskák, svábbogarak, csótánybogarak, molyok, hangyák, bolhák, legyek, stb.-ket

biztosan és gyökeresen kiirtja csak az én minden rovarirtóporom

dobozokban 1 frtjával, kisebb 55 és 30 krajcár. Azonkívül ajánlom különlegesimeimet, u. m.: Különlegesség telesen méregtelen

sváb- és csótánybogár-irtópor csak 1 frtos és kisebb 55 kros dobozokban.

E por rögtön és oly módon hat, hogy egy órával alkalmazása után az összes sváb- és csótánybogarak epusztítva kiséperhetők.

Fulgurin

Az egyetlen folyadék, mely földet hátrahagyása nélkül a poloskát közelel együtt láthatólag és tökéletesen kiirtja. Fulgurin mindenütt és minden körülmények között még a legfinomabb kárpiton (tapétán) vagy a mőgött is sikeresen alkalmazható. Fulgurin valóban csak 18 kros üvegekben és 1 frtos literes palackokban. Mindkettő esetetl ellátva.

Molyokat és molyfereket irtó por csak 1 frtos, 55 kros és 30 kros dobozokban. Elpusztíthatatlan mézmagfűtők, melyek segélyével a rovar, moly vagy orszbogárpor egyformán szétszóráható és a legkisebb hasadáskokba belövelhető. Egy darab ára 40 krajcár.

Cs. és kir. sz. a maga nemében egyetlen hatású patkány- és egerirtó szer

(Nem mérgező csak a rágó állatoknak hasznos.) Egy bádog doboz ára 1 frt, 6 doboz 5 frt o. é. Vidéki megrendelések 1 frtos alól nem eszköszöttek. Nagyban verők jutányos ártételekben részesülnek. Az összes feltételek gyártmányaim megfelelő magyar és német használati utasításokkal is vannak látva. Valódi minőségben, nagy és kisebb mennyiségben kaphatók.

REISS B. magyar kir. szab. vegyészeti termények gyára. Budapest, VII., Király-utca 41. szám. I-ső emelet.

hová minden írásbeli megrendelés intézendő.

Fiókraktárak BUDAPESTEN: Kálmán Sándor, VII., Király-utca és Károly-körút sarkán; Béhm Károly, V., Nagykorona-utca 12. Kráyer E. és társa, V., Váci-ut 14. sz.; Frankol-féle vasudvarban és VII., Kerespe-ut 60. sz., a Népszínház áttellenében; Takács Lajos, IV., Kossuth Lajos-u. 19.

Magyarországon a legtöbb fűszerkereskedésben — Tessedk csak „REISS B.”-féle hazai gyártmányt kérni!

Magy. kir. államvasutak Igazgatóság. 103903/99. sz. hoz.

Hirdetmény.

A magy. kir. államvasutak kezelőse alatt álló h. é. vasutakon 1897. évi augusztus hó 15-ko óta érvényes am díjzabaszóhoz (II. rész) az 6-bocsei újdívek hiteli h. é. vasut megnyitása napján a IX. pótlék lép életbe.

A ki idezés pótlék tartalmazza:

I. az öbecse újdívek hiteli h. é. vasut ánidíjzabaszát.

II. Podute kitérő felvételt.

III. Nyomdahibák helyesbítését.

Ezen pótlék példányai a m. kir. Államvasutak díjzabási osztályában és üzletvezetőségénél példányként 30 fillért kapható.

Budapest, 1899. július hó 16-án.

Az igazgatóság. (Utányomat nem díjaztatik.)

Orvosi rendelő intézet

súlyos krónikus betegségek gyógyítására Budapest, V., Váci-körút 18.

Számos súlyos betegség, amelyek eddig legnagyobb gondot okoztak az orvosnak s amelyeken tudományának tehetetlensége zártóra jutott, immár

Dr. KOVÁCS I.

egyik orvostudor Hámopátia új hámopátiai gyógymódja által eredményteljesen kezelésben részesülhetnek. Páratlan gyógyhatásának bizonyult a Hámoterápia:

Asthma, szív és gyomorbántalmaknál; Kőszvény, sápkóróság és hólyagbántalmaknál; súlyos **főszbajok** (migrain, álmatlanság, szédülés, kvateria és Neurasthenia) **makacs vér- és bőrbántalmaknál.** (Utóbbi betegségeket chemiai orvosságok mellőzésével, saját találmánya belégszói gyógymódjával kigyógyít.)

Egyetlen és legbiztosabb védelem: **Szélhűtés, kezdődő vakzság és elmezavar eileen.**

Rendelés naponta 9-1-ig és 3-7-ig. — Levélre válaszol. — Meghívásra beteget látogat (a vidéken is). — Kivánatra külön rendelés.

Diskrét betegségek ellen.

Ideg- és nemi betegségek

elnevezése alatt rejthet különféle legelhangyaltabb bántalmak, a vér infekcionális betegségei, valamint bármily nagyfokú gyesgeségi állapotok (impotentia) ellen páratlan sikerű gyógyhatásai folytán legmelegben szánjuk

DR. MITZGER TIVADAR

HIRNEVES HYDRO-ELEKTROTHERAPIAI RENDELŐ-INTÉZETÉT

Budapest, VI., Teréz-körút 44. I. em.

Az intézet, mely a maga nemében páratlanul áll, a modern kviegia s orvosi technika elsőrendű vívmányai szerint a korszakalkott „Kathaphor”-gyógymód alapján nagyszabású gyógytermekkel van berendezve és a legroviddebb idő alatt gyökeres, állandó és teljes gyógyulást biztosít.

Tapa: látó gyors és biztos eredmények folytán honorárium teljes gyógyulás után fizethető.

Az intézet nyitva d. e. 8-1-ig, d. u. 2-8-ig. Levelekre díjmentesen válaszolhatik. Külön váró- és gyógytermek, külön be- és kimenet.

Jó könyvek mélyen leszállított áron:

Babos közhasznu magyar-rázó szótár kötve (2 frt) — 1.50

Benedek Elek. A szív könyve (1.80) — 1.20

Betyárlendák, az alföldi rablóvilág történetei I. — Karczag Vilmos. Lemondás, regény (1.20) 60 kr., kötve (2 frt) — 1.—

Kossuthy Géza, nevezetesebb bíbesetek I., II., III., IV. egybekötve (4.80) — 2.—

Mihályi Imre. Franciaország alatt. Emlények és kalandok az Aqualoron (2 frt) 1.—, ugyanez kötve (3 frt) — 1.50

Mokány Berci viselt dolgai (2 frt) 1.—, ugyanez kötve (2.50) — 1.40

Murger Henry. Bohémvilág (1 frt) 50 kr., kötve (1.50) — —.80

Sztanol Miklós, Karam, boljáték (2 frt) 1.—, kötve (3 frt) — 1.50

Tóvölgyi Titusz. Van-e más világ? (A szellemek országából) (1.50) 1.—, ugyanez kötve (2 frt) — 1.40

Zola Emil, Pascal orvos, regény (1.60) 80 kr., kötve (2 frt) — 1.20 (A bekerített árak a volt bolti árakat jelzik) Megrendelhetők a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában **József-körút 18.**

Magyar Könyvtár.

Szerkeszti: **RADÓ ANTAL.*****

Eddigi számaiban a következő **színműveket** közli:

Aischylos. A Ielancott Prometheusz. Ford. Zflahi Károly Bevezetéssel ellátta Tóth Resz. (27. szám.)

Byron. Manfred. Fordította Abonyi Emil. (23. szám.)

Bracco. Don Pietro Caruso. Véra. Parasztsécsüet. Ford. Radó Antal. (80. szám.)

Cavallotti. Énekek éneke. Dramoiott. Ford. Radó Antal. (53. szám.)

Giacosa. Borus szerelem. Ford. Radó Antal. (89. szám.)

Dumas Sándor. A kaméliás hölgy. Dráma 5 felv. Ford. Szemere Attila. (15. szám.)

D Maurier-Potter. Trilby. Színmű 4 felv. Ford. Fáy Béla. (9. szám.)

Ibsen. A néppülfölő. Színmű 5 felv. Ford. Vikár Béla. (41. szám.)

A társadalom támasza Színmű 4 felv. Ford. Lázár Béla. (123. sz.)

Jókai Mór. Helvita. Dráma 5 felv. (58—59. szám.)

A fekete vér. Színmű 5 felv. (72. szám.)

Katona József. Bánk-bán. Bevezette Beüthy Zolt. (1 sz.)

Kisfaludy Károly. A kérék. Vigjáték. Bev. Beüthy Zolt. (Szám.)

Moliere. Dandin György. Ford. Hevesi Sándor. (31. sz.)

A fűsvény. Ford. Hevesi Sándor. (71. szám.)

A botosnátta doktor. Vigj. 3 felv. Fordította Gabányi Árpád. (114. sz.)

Mura Károly Huszárszerem. Vigj. 2 felv. (51. szám.)

Murger-Barriere. Bohém-élet. Színmű 5 felv. Fordította Radó A. (29. szám.)

Rovetta. A becsuteleak. Színmű 3. felv. Ford. Radó A. (18. szám.)

Sardou és Najac. Válljunk el. Vigj. 3 felv. Ford. Fáy Béla. (25. szám.)

Shakespeare. A szent-ivánéji álom. Ford. Arany János. (20—21. szám.) Iskolai kiadás.

Shakespeare. János király. Ford. Arany János. Iskolai kiadás. (106—108. sz.)

Shakespeare. Hamlet. Ford. Arany János. Iskolai kiad. (109—112. sz.)

Sophokles. Antigone. Fordította Kemes Kemf József. (84. szám.)

Schiller. A messinal menyasszony. Ford. Várad Antal. (43. szám.)

Tóth Kálmán. A király házasságok. Vigj. 3 felv. (38. sz.)

Verga. Parasztsécsüet. Fordította Radó Antal. (80. szám.)

Megrendelésnél elég a füzet számát jelezni. **Egy-egy füzet ára 15 kr.** Minden füzet egyenkint kapható. Az ár beküldése után a füzeteket bérmentve küldi a **„Budapesti Napló”** kiadóhivatala, de megszerezhető minden hazai könyvkereskedésben is.

Még soha Budapesten nem volt.

Bárhoz akar lakni,

már nem kell lakást keresnie, hanem forduljon

az első fővárosi ingyenes lakásközvetítő irodához

Károly-körút 9. (gróf Hadik-palota.)

Az igen tisztelt háziurak pedig kéretnek kiandó lakosztályait **mielőbb** bejelenteni.

Vége a lakásüzletnek.

